

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการในการพัฒนารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน จำนวน 12 กิจกรรมหลัก ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการและเตรียมการ

กิจกรรมที่ 1 การคัดสรรชุมชน

กิจกรรมที่ 2 ประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนา

กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนและบูรณาการความต้องการในการพัฒนา

กิจกรรมที่ 4 สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง การทดสอบ และพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ 5 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ 6 คัดเลือกผู้แทนจาก 3 ภาควิชา โดยแกนนำชุมชนเพื่อการทดสอบ รูปแบบที่สร้างขึ้น

กิจกรรมที่ 7 ทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

กิจกรรมที่ 8 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง

กิจกรรมที่ 9 การติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

กิจกรรมที่ 10 การประเมินผลภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้าง
ศักยภาพของคนในชุมชน

กิจกรรมที่ 11 การประเมินผลศักยภาพชุมชนในมุมมองของ
ผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน

กิจกรรมที่ 12 การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการและเตรียมการ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน
ในชุมชน เพื่อเตรียมการในการเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชนโดยจัดกิจกรรมที่ 1-4
ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 การคัดสรรชุมชน กิจกรรมที่ 2 ประเมินศักยภาพและความ
ต้องการในการพัฒนา กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนและบูรณาการความต้องการ
ในการพัฒนา และกิจกรรมที่ 4 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน

กิจกรรมที่ 1 การคัดสรรชุมชน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ เพื่อให้ได้ชุมชนที่มี
ศักยภาพพื้นฐาน มีความพร้อมในด้านแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตของชุมชน
 อีกทั้งชุมชนที่มีความต้องการให้นักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยว เพื่อเป็นช่องทางในการ
เสริมสร้างรายได้ ตลอดจนเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ถ้าชุมชนนั้นมีการจัดการที่ดี

กิจกรรมที่ 1.1 กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก

ผู้วิจัยได้เสนอเกณฑ์ในการคัดเลือกชุมชนให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ
และมีประสบการณ์ในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว (รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร
พิมพ์สุทธิ และอาจารย์ ดร. เทิดชาย ช่วยบำรุง) พิจารณาทำให้ได้เกณฑ์ในการคัดเลือก
ชุมชน ดังนี้

1. ชุมชนที่ศึกษาจะต้องเป็นชุมชนที่มีศักยภาพการพัฒนาระดับปานกลาง
เนื่องจากเป็นระดับที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ และมีความพร้อมในการจะรับการพัฒนา

2. ชุมชนที่ศึกษาจะต้องเป็นชุมชนที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน เพื่อมีแนวทางและทิศทางการพัฒนาไปในแนวเดียวกัน

3. ชุมชนที่ศึกษาจะต้องเป็นกลุ่มจังหวัดที่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ 1.2 การคัดสรรชุมชน

การคัดสรรเพื่อให้ได้ชุมชนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผู้วิจัยประสานกับทางจังหวัด เพื่อการคัดเลือกเบื้องต้น และหาข้อมูลเพิ่มเติมโดยเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว/หารือกับผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งสัมภาษณ์เพิ่มเติมทางโทรศัพท์ พบว่า จังหวัดที่มีคุณลักษณะเข้าตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ชุมชนที่มีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4 ชุมชน ดังนี้

1. ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี
2. ชุมชนบ้านขุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
4. ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

กิจกรรมที่ 2 ประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนา โดยหาความต้องการจำเป็น (needs assessment) ในการพัฒนาจากบุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 4 จังหวัด และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่

กิจกรรมที่ 2.1 กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

ผู้วิจัยประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนา โดยหาความต้องการจำเป็น (needs assessment) ในการพัฒนา ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด จากนั้นคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 3 ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในพื้นที่ 4 ชุมชน จาก 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง จำนวน 408 ตัวอย่าง (จังหวัดละ 102 ตัวอย่าง) ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในด้าน

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และด้านทักษะ หรือการปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งได้รับทราบข้อเสนอที่เป็นความต้องการ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามภาครัฐในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 44.1 และ 29.4 ตามลำดับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นครู-อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 47.0 สำหรับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 52.9 (ดูตาราง 10)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของภาคเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี ร้อยละ 47.1 จังหวัดสมุทรสงคราม ร้อยละ 41.2 และจังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 55.9 ตามลำดับ เป็นผู้ประกอบการร้านอาหาร ส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 32.3 เป็นผู้ทำงาน ในโรงแรมและที่พัก (ดูตาราง 10)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามภาคประชาชน ทั้งจังหวัดเพชรบุรี ร้อยละ 73.5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 97.0 จังหวัดสมุทรสงคราม ร้อยละ 91.2 และจังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 70.6 ตามลำดับ เป็นประชาชนทั่วไป (ดูตาราง 4)

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

2.1 จังหวัดเพชรบุรี

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 69.3 ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร้อยละ 55.9 เท่ากัน โดยผู้ตอบ-แบบสอบถามทั้ง 3 ภาค ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งภาครัฐ ร้อยละ 55.9 ภาคเอกชน ร้อยละ 58.8 และภาคประชาชน ร้อยละ 55.9 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาค มีอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 94.1 อายุเฉลี่ย 42 ปี ภาคเอกชน ร้อยละ 97.1 อายุเฉลี่ย 37 ปี และ ภาคประชาชน ร้อยละ 76.5 อายุเฉลี่ย 36 ปี ส่วนด้านระดับการศึกษานั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นภาครัฐ ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 79.4 ส่วนภาคเอกชน ร้อยละ 50.0

และภาคประชาชน ร้อยละ 38.2 ระดับการศึกษาประถมศึกษา สำหรับด้านรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐมีรายได้มากกว่า 20,001 บาทต่อเดือน ร้อยละ 44.1 ส่วนภาคเอกชน ร้อยละ 79.4 และภาคประชาชน ร้อยละ 64.7 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน (ดูตาราง 5)

2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 73.3 ภาคเอกชน ร้อยละ 52.9 และภาคประชาชน ร้อยละ 72.7 โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ภาครัฐและภาคเอกชน ร้อยละ 52.9 เท่ากัน และภาคประชาชน ร้อยละ 54.5 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคี มีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 88.2 อายุเฉลี่ย 41 ปี ภาคเอกชน ร้อยละ 79.4 อายุเฉลี่ย 34 ปี และภาคประชาชน ร้อยละ 60.6 อายุเฉลี่ย 35 ปี ส่วนด้านระดับการศึกษานั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐ ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 50.0 ส่วนภาคเอกชน ร้อยละ 29.4 ระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. และภาคประชาชน ร้อยละ 48.5 ระดับการศึกษาประถมศึกษา สำหรับด้านรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐและภาคเอกชน มีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 35.3 และร้อยละ 38.2 ส่วนภาคประชาชน ร้อยละ 48.5 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน (ดูตาราง 5)

2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 67.6 ภาคเอกชนและภาคประชาชน อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 73.5 และร้อยละ 70.6 โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ภาครัฐและภาคประชาชน ร้อยละ 61.8 และร้อยละ 55.9 ภาคเอกชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.7 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคี มีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 97.1 อายุเฉลี่ย 42 ปี ภาคเอกชน ร้อยละ 91.2 อายุเฉลี่ย 40 ปี และภาคประชาชน ร้อยละ 88.2 อายุเฉลี่ย 46 ปี ส่วนด้านระดับการศึกษานั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐ ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 61.8 ภาคเอกชน ระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 35.3 และภาคประชาชน ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 32.4 สำหรับด้านรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐ มีรายได้ 10,001-15,000 บาท

ต่อเดือน ร้อยละ 32.4 ส่วนภาคเอกชน ร้อยละ 55.9 และภาคประชาชน ร้อยละ 41.2 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน (ดูตาราง 5)

2.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคีอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยภาครัฐและภาคประชาชน ร้อยละ 64.7 ภาคเอกชน ร้อยละ 62.0 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ภาครัฐ ร้อยละ 61.8 ภาคประชาชน ร้อยละ 73.5 และภาคเอกชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.8 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ภาคี มีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ภาครัฐ ร้อยละ 88.2 อายุเฉลี่ย 38 ปี ภาคเอกชน ร้อยละ 91.2 อายุเฉลี่ย 38 ปี และภาคประชาชน ร้อยละ 76.5 อายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนด้านระดับการศึกษานั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐ ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 47.1 ภาคเอกชน ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 41.2 และภาคประชาชน ระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 52.9 สำหรับด้านรายได้ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาครัฐ มีรายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 41.2 ภาคเอกชน มีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 52.9 และภาคประชาชน ร้อยละ 73.5 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน (ดูตาราง 5)

ตอนที่ 2 ศักยภาพของคนในชุมชน

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

1.1 ศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวพบว่า ทั้ง 3 ภาคี ของทั้ง 4 จังหวัด ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง แต่มีบางเรื่องที่คนในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการประเมินศักยภาพเฉพาะในส่วนที่มีความรู้ระดับมาก และในส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวของทั้ง 4 ชุมชน ดังนี้

1.1.1 จังหวัดเพชรบุรี

คนในชุมชนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักท่องเที่ยวโดยการเป็นเจ้าบ้านที่ดี (ข้อ 27) ร้อยละ 97.1 ร้อยละ 100 และร้อยละ 94.1 ตามลำดับ และเรื่องการจัดการ

การท่องเที่ยว ควรให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ข้อ 19) ร้อยละ 94.1 ร้อยละ 100 และร้อยละ 94.1 ตามลำดับ และยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแล รักษา ปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยวให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ (ข้อ 3) ร้อยละ 44.1 ร้อยละ 32.4 และร้อยละ 20.6 ตามลำดับ และการคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีผลกระทบต่อชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 17) ร้อยละ 29.4 ร้อยละ 17.6 และร้อยละ 20.6 ตามลำดับ (ดูตาราง 6)

1.1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คนในชุมชนทั้ง 3 ภาติ ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน (ข้อ 10) ร้อยละ 100 ร้อยละ 79.4 และร้อยละ 78.8 ตามลำดับ และให้ความสนใจในเรื่องช่วงเวลาที่มือนักท่องเที่ยวมาน้อยว่า ควรให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างให้เกิดการท่องเที่ยวในชุมชน (ข้อ 23) ร้อยละ 97.1 ร้อยละ 82.4 และร้อยละ 69.7 ตามลำดับ และในส่วนที่ทั้ง 3 ภาติ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีผลกระทบต่อชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 17) ร้อยละ 70.6 ร้อยละ 64.7 และร้อยละ 66.7 ตามลำดับ และในเรื่องแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวในชุมชนที่จะต้องสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ข้อ 13) ร้อยละ 79.4 ร้อยละ 14.7 และร้อยละ 42.4 ตามลำดับ (ดูตาราง 6)

1.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

คนในชุมชนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้ความสำคัญในการให้คำแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนแก่นักท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของคนในชุมชน (ข้อ 1) โดยภาครัฐ ร้อยละ 97.1 ภาคเอกชน ร้อยละ 97.1 และภาคประชาชน ร้อยละ 94.1 ส่วนในเรื่องของการสร้างจุดขายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนมากขึ้น (ข้อ 11) ในภาครัฐ ร้อยละ 94.1 ภาคเอกชน ร้อยละ 91.2 และภาคประชาชน ร้อยละ 97.1 และในส่วนที่ไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดภูมิทัศน์ที่ดีเป็นสถานที่ที่น่าสนใจสำหรับชุมชนนั้น ๆ (ข้อ 8) ร้อยละ 91.2 ร้อยละ 14.7 และร้อยละ 8.8 ตามลำดับ และคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีผลกระทบต่อชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 17) ร้อยละ 29.4 ร้อยละ 44.1 และร้อยละ 14.7 ตามลำดับ (ดูตาราง 6)

1.1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

คนในชุมชนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้าใจว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีผลกระทบต่อชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 17) ร้อยละ 32.4 ร้อยละ 44.1 และร้อยละ 58.8 การดูแล รักษา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ (ข้อ 3) ร้อยละ 20.6 ร้อยละ 29.4 และร้อยละ 44.1 และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง (ข้อ 10) ร้อยละ 97.1 ร้อยละ 97.1 และร้อยละ 94.1 รวมถึงเรื่องของการจัดการ การท่องเที่ยวควรให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ร้อยละ 97.1 ร้อยละ 97.1 และร้อยละ 85.3 (ตาราง 6)

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

คะแนน 1-59 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับขาดความรู้ความเข้าใจ

คะแนน 60-100 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมีความรู้ความเข้าใจ

1.2 วัตถุประสงค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ระดับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ทั้ง 3 ภาค คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร มีศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวโดยการเป็นเจ้าบ้านที่ดี การให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ และในการจัดการการท่องเที่ยวควรให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม (ตาราง 7)

2. ด้านเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1 ศักยภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.1.1 ผลกระทบทางลบ

2.1.1.1 จังหวัดเพชรบุรี

ผู้แทนของจังหวัดเพชรบุรี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ส่วนใหญ่ไม่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นผลกระทบทางลบ (ดูตาราง 9)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐยังมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากเงินรั่วไหลออกนอกพื้นที่ (ซื้อสินค้านอกพื้นที่) (ข้อ 6) การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม (ข้อ 12) และการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดการใช้แรงงานเด็กและโสเภณี (ข้อ 13)

สำหรับผู้แทนจากภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากเงินรั่วไหลออกนอกพื้นที่ (ซื้อสินค้านอกพื้นที่) (ข้อ 6) และการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดการใช้แรงงานเด็กและโสเภณี (ข้อ 13)

ส่วนภาคประชาชนมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่เป็นผลกระทบทางลบในทุกประเด็น

2.1.1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้แทนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากภาครัฐ และภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางลบ ส่วนผู้แทนจากภาคเอกชนไม่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางลบ (ดูตาราง 9)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ส่งผลกระทบทางลบ โดยเฉพาะในเรื่องที่การท่องเที่ยวก่อให้เกิดขยะและสิ่งปฏิกูล (ข้อ 3)

ส่วนผู้แทนจากภาคเอกชนที่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เป็นผลกระทบทางลบ

สำหรับผู้แทนจากภาคประชาชนมีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ส่งผลกระทบทางลบ โดยเฉพาะในเรื่องสิ่งแวดล้อมทำลายด้วยการท่องเที่ยว (ข้อ 1)

2.1.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่ส่งผลกระทบทางลบ (คูตาราง 9)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่ส่งผลกระทบทางลบในเรื่องการท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชญากรรม (ข้อ 12) และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการใช้แรงงานเด็กและโสเภณี (ข้อ 13)

นอกจากนั้น ผู้แทนจากภาคประชาชนยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากภาครัฐและภาคเอกชนว่า ไม่ก่อให้เกิดการทำลายระบบนิเวศ (ข้อ 2) การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ (ข้อ 5) และการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากเงินรั่วไหลออกนอกพื้นที่ (ซื้อสินค้านอกพื้นที่) (ข้อ 6)

2.1.1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสาคร จากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่ส่งผลกระทบทางลบ (คูตาราง 9)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐมีความคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางลบในเรื่องการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขยะและสิ่งปฏิกูล (ข้อ 3) และการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 10)

สำหรับผู้แทนจากภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากเงินรั่วไหลออกนอกพื้นที่ (ซื้อสินค้านอกพื้นที่) (ข้อ 6) การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดการใช้แรงงานเด็กและโสเภณี (ข้อ 13) และการท่องเที่ยวไม่ส่งผลทำให้เกิดความเครียดจากการแข่งขันทรัพยากรการท่องเที่ยว (ข้อ 11)

ส่วนผู้แทนจากภาคประชาชนมีความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม (ข้อ 12) และการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดการใช้แรงงานเด็ก

และโสเภณี (ข้อ 13) รวมถึงการท้องเทียวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบจากเงินรั่วไหลออกนอกพื้นที่ (ข้อ 6)

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านเจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวมีดังนี้
คะแนน 1.00-1.80 เจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวอยู่ในระดับ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนน 1.81-2.60 เจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวอยู่ในระดับ
ไม่เห็นด้วย

คะแนน 2.61-3.40 เจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวอยู่ในระดับเฉย ๆ

คะแนน 3.41-4.20 เจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวอยู่ในระดับ
เห็นด้วย

คะแนน 4.21-5.00 เจตคติเกี่ยวกับการท้องเทียวอยู่ในระดับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.1.2 ผลกระทบทางบวก

2.1.2.1 จังหวัดเพชรบุรี

ผู้แทนของจังหวัดเพชรบุรีทั้ง 3 ภาควิชา ส่วนใหญ่มีเจตคติ
ที่เห็นด้วยกับประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบทางบวกกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
(ดูตาราง 10)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเจตคติ
ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าส่งผลกระทบทางบวกมากที่สุดในเรื่องการท้องเทียว
ก่อให้เกิดความเข้าใจและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (ข้อ 1)

2.1.2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้แทนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาครัฐส่วนใหญ่
ไม่มีเจตคติว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางบวก ส่วนภาคเอกชน
และภาคประชาชน มีเจตคติด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าส่งผลกระทบทางบวก
(ดูตาราง 10)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับเจตคติด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าส่งผลกระทบทางบวกมากที่สุดในเรื่อง การท่องเที่ยวสร้างงานหลากหลายอาชีพให้เกิดขึ้นในชุมชน (ข้อ 5)

2.1.2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสงครามทั้ง 3 ภาค คือ ภาครัฐ และภาคเอกชนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีผลกระทบทางบวก ส่วนภาคประชาชน เห็นด้วยกับประเด็นที่มีเจตคติทางบวกในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ดูตาราง 10)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐส่วนใหญ่แล้วมีความเห็น ด้วยอย่างยิ่งในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะในประเด็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ และให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (ข้อ 1)

ส่วนภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวส่งผลกระทบ ทางบวกมากที่สุดในเรื่องการท่องเที่ยวก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ มีการกระจายรายได้ (ข้อ 3) การท่องเที่ยวสร้างงานหลากหลายอาชีพในชุมชน (ข้อ 5) การท่องเที่ยวทำให้เกิด รายได้ที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน (ข้อ 6) การท่องเที่ยวก่อให้เกิด มิตรภาพข้ามถิ่น ข้ามพรมแดน (ข้อ 7) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การท่องเที่ยวของคนในชุมชน (ข้อ 9) การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น (ข้อ 10) และการท่องเที่ยวทำให้เกิดเอกลักษณ์และ อัตลักษณ์มากขึ้น (ข้อ 11)

ภาคประชาชนส่วนใหญ่แล้วมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะในประเด็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ (กระจายรายได้) (ข้อ 3)

2.1.2.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสาครทั้ง 3 ภาค คือ ภาครัฐ มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางบวก ส่วนภาคเอกชน และภาคประชาชน มีเจตคติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางบวกอยู่ในระดับ ที่เห็นด้วย (ดูตาราง 10)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางบวกโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดเอกลักษณ์และอัตลักษณ์มากขึ้น (ข้อ 11) และการท่องเที่ยวทำให้เกิดมิตรภาพข้ามถิ่นข้ามพรมแดน (ข้อ 7)

ผู้แทนจากภาคเอกชนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเจตคติที่ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางบวกในเรื่องการท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน (ข้อ 6) ทำให้เกิดมิตรภาพข้ามถิ่น ข้ามพรมแดน (ข้อ 7) การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง (ข้อ 8) การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (ข้อ 9) และทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น (ข้อ 10)

สำหรับภาคประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเจตคติที่ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบทางบวก ในเรื่องการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (ข้อ 2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ (กระจายรายได้) (ข้อ 3) การท่องเที่ยวสร้างงานในหลากหลายอาชีพให้เกิดขึ้นในชุมชน (ข้อ 5) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน (ข้อ 8) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวของคนในชุมชน (ข้อ 9) การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น (ข้อ 10) การท่องเที่ยวทำให้เกิดเอกลักษณ์และอัตลักษณ์มากขึ้น (ข้อ 11)

2.2 ศักยภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

2.2.1 จังหวัดเพชรบุรี

ผู้แทนของจังหวัดเพชรบุรีทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่มีเจตคติด้านนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับเห็นด้วย (ดูตาราง 11)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีความคิดเห็นด้านนักท่องเที่ยวในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องที่นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.68$) และนักท่องเที่ยวที่ดีจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.73$)

ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน มีความคิดเห็นด้านนักท่องเที่ยวนั้นในระดับเห็นด้วยทุกประเด็น โดยเฉพาะในภาคเอกชน เห็นด้วยที่นักท่องเที่ยวที่ดีจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.06, SD = 0.49$) และในภาคประชาชน เห็นด้วยที่นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.06, SD = 0.42$)

2.2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้แทนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่มีเจตคติด้านนักท่องเที่ยวยุ้ในระดับเห็นด้วย (ดูตาราง 11)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐและภาคเอกชนมีความคิดเห็นด้านนักท่องเที่ยวนั้นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องที่นักท่องเที่ยวที่ดีจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 4.41, SD = 0.56$ และ $\bar{X} = 4.29, SD = 0.52$) ตามลำดับ

ส่วนในภาคประชาชน เห็นด้วยในเรื่องที่นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.06, SD = 0.43$)

2.2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสงครามทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน มีเจตคติด้านนักท่องเที่ยวนั้นโดยรวมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนในภาคเอกชนมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย (ดูตาราง 11)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้านนักท่องเที่ยวนั้นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องที่ชุมชนสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมต่างถิ่นจากนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.65, SD = 0.49$)

ส่วนภาคเอกชน และภาคประชาชน เห็นด้วยอย่างยิ่งกับเจตคติด้านการท่องเที่ยวที่ว่านักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.62, SD = 0.60$ และ $\bar{X} = 4.50, SD = 0.62$) ตามลำดับ

2.2.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสาคร มีเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านนักท่องเที่ยวนั้นในภาครัฐเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน มีเจตคติอยู่ในระดับที่เห็นด้วย (ดูตาราง 11)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีเจตคติเห็นด้วยอย่างยิ่งที่นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.49$, $\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.61$ และ $\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.96$) ตามลำดับ

2.3 ศักยภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับภาคีภายในชุมชน

2.3.1 จังหวัดเพชรบุรี

ผู้แทนของจังหวัดเพชรบุรีทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่มีเจตคติด้านภาคีภายในชุมชนอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกเรื่อง (ดูตาราง 12)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเจตคติเห็นด้วยกับด้านภาคีภายในชุมชนที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีความเป็นมิตรกับผู้มาเยือน ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.61$)

ส่วนในภาคเอกชนและภาคประชาชน มีเจตคติเห็นด้วยที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.30$ และ $\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.46$) ตามลำดับ

2.3.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้แทนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาครัฐส่วนใหญ่ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านภาคีภายในชุมชน ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านภาคีภายในชุมชนอยู่ในระดับเห็นด้วย (ดูตาราง 12)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเจตคติเห็นด้วยที่ว่าภาคธุรกิจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.87$) และนักท่องเที่ยวเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชุมชน ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 1.22$)

ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน มีเจตคติเห็นด้วยที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.70$ และ $\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.55$) ตามลำดับ

2.3.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสงครามทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่มีเจตคติด้านภาคีภายในชุมชนอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ดูตาราง 12)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเจตคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า ประชาชนในชุมชนยินดีรวมตัวกันเพื่อป้องกันปัญหาด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.50$) และมีความเห็นในระดับปานกลางที่ว่า นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชุมชน ($\bar{X} = 2.88$, $SD = 1.57$)

ส่วนภาคเอกชน และภาคประชาชน มีเจตคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า ภาครัฐมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.71$ และ $\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.81$) ตามลำดับ

2.3.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้แทนของจังหวัดสมุทรสาคร ในภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนใหญ่ มีเจตคติด้านภาคีภายในอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และภาคประชาชนมีเจตคติด้านภาคีภายในชุมชนอยู่ในระดับที่เห็นด้วย (ดูตาราง 12)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐและภาคเอกชนมีเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านภาคีภายในชุมชน เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีความเป็นมิตรกับผู้มาเยือน ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.78$ และ $\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.56$) ตามลำดับ และประชาชนในชุมชนยินดีรวมตัวกันเพื่อป้องกันปัญหาด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.78$ และ $\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ

สำหรับภาคประชาชน มีเพียงเจตคติเดียวที่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีความเป็นมิตรกับผู้มาเยือน ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.84$)

2.4 สรุประดับเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ

ศักยภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ใน 4 ชุมชน มีเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับเห็นด้วยในทุกด้าน คือ ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นผลกระทบทางลบเห็นว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน ส่วนที่เป็นผลกระทบทางบวกเห็นว่า การท่องเที่ยวสร้างงานในหลากหลายอาชีพให้เกิดขึ้นในชุมชน สำหรับด้านนักท่องเที่ยวเห็นว่า นักท่องเที่ยวเป็นผู้นำรายได้สู่ชุมชน และด้านภาคีภายในชุมชน เห็นว่า ประชาชนในชุมชนมีความเป็นมิตรกับผู้มาเยือน (ดูตาราง 13)

3. ด้านทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3.1 จังหวัดเพชรบุรี

ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ (ดูตาราง 14)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีทักษะที่ปฏิบัติเป็นประจำ ในการที่ชุมชนได้จัดบริการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 1.85, SD = 0.36$) และมีการสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวในชุมชนได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{X} = 1.82, SD = 0.39$)

ภาคเอกชนมีทักษะที่ปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องการสนับสนุนให้ประชาชนหรือเยาวชนเข้าร่วมงานด้านตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 1.88, SD = 0.33$) และชุมชนได้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 1.87, SD = 0.33$)

ภาคประชาชน มีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องชุมชนของท่านร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้นำไปสู่ความยั่งยืน ($\bar{X} = 1.62, SD = 0.49$) และปฏิบัติบางครั้งในเรื่องชุมชนได้แนะนำและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกับชุมชนอื่น ๆ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชน ($\bar{X} = 1.24, SD = 0.70$)

3.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ดูตาราง 14)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ปฏิบัติบางครั้งในเรื่องที่ชุมชนได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น ($\bar{X} = 1.21, SD = 0.85$) และไม่เคยปฏิบัติในเรื่องที่ชุมชนได้มีการประชุมก่อนที่จะกำหนดราคาสินค้าและค่าบริการสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 0.59, SD = 0.74$)

ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชนมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นประจำในเรื่องการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.41, SD = 0.70$ และ $\bar{X} = 1.52, SD = 0.71$) ตามลำดับ และปฏิบัติเป็นบางครั้งในเรื่องที่ชุมชนได้สร้างกิจกรรมเสริมสร้างในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาน้อย ($\bar{X} = 0.76, SD = 0.61$ และ $\bar{X} = 1.00, SD = 0.61$) ตามลำดับ

และชุมชนได้ร่วมกันกำหนดหรือเสนอแนะการแบ่งโซนแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 0.85$, $SD = 0.66$ และ $\bar{X} = 0.82$, $SD = 0.64$) ตามลำดับ

3.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ (ดูตาราง 14)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องที่มีการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.91$, $SD = 0.29$) และในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง ในทักษะที่เกี่ยวข้องกับการชักนำให้บริษัทนำเที่ยวเข้าร่วมดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 1.32$, $SD = 0.81$)

ภาคเอกชนมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำทุกเรื่อง โดยเฉพาะในเรื่องที่ชุมชนได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น ($\bar{X} = 1.82$, $SD = 0.79$)

ส่วนภาคประชาชนมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องที่มีการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.94$, $SD = 0.24$) และปฏิบัติเป็นบางครั้ง ในเรื่องการแนะนำจุดบริการข้อมูลและจุดจำหน่ายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.32$, $SD = 0.55$)

3.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ และภาคประชาชนมีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ดูตาราง 14)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องที่หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 1.74$, $SD = 0.45$) และปฏิบัติเป็นบางครั้ง ในเรื่องที่ชุมชนสร้างกิจกรรมเสริมในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาน้อย ($\bar{X} = 1.26$, $SD = 0.79$)

ภาคเอกชนมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำในเรื่องการสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.74$, $SD = 0.51$) และปฏิบัติ

เป็นบางครั้งในเรื่อง การสร้างกิจกรรมเสริมในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาน้อย ($\bar{X} = 1.00$, $SD = 0.78$)

ภาคประชาชนมีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ในเรื่องการแนะนำจุดบริการข้อมูลและจุดจำหน่ายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 1.55$, $SD = 0.62$) และปฏิบัติเป็นบางครั้งในเรื่องที่ชุมชนได้ร่วมกันกำหนดหรือเสนอแนะ การแบ่งโซนแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 1.06$, $SD = 0.79$)

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีดังนี้

คะแนน 0.00-0.66	ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ ไม่เคยปฏิบัติ
คะแนน 0.67-1.32	ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ ปฏิบัติบางครั้ง (หมายถึง 2-3 เดือน ปฏิบัติ 1 ครั้ง)
คะแนน 1.33-2.00	ทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ ปฏิบัติเป็นประจำ

สรุประดับทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ศักยภาพด้านทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ใน 4 ชุมชน ส่วนใหญ่มีทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมีการปฏิบัติเป็นประจำ โดยเฉพาะในเรื่องที่ชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้นำไปสู่ความยั่งยืน การสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว และการสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวในชุมชนที่น่าสนใจ (ดูตาราง 15)

ตอนที่ 3 รูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

1. ด้านความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

1.1 จังหวัดเพชรบุรี

ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาครัฐ ร้อยละ 85.3 ภาคเอกชน ร้อยละ 97.1 และภาคประชาชน ร้อยละ 70.6 (ดูตาราง 16)

1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาครัฐ ร้อยละ 64.7 ภาคเอกชน ร้อยละ 79.4 และภาคประชาชน ร้อยละ 54.5 (ดูตาราง 16)

1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาครัฐ ร้อยละ 82.4 และภาคเอกชน ร้อยละ 79.4 ส่วนภาคประชาชน ส่วนใหญ่ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 52.9 (ดูตาราง 16)

1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม โดยภาครัฐ ร้อยละ 88.2 ภาคเอกชน ร้อยละ 58.8 และภาคประชาชน ร้อยละ 50.0 (ดูตาราง 16)

2. ด้านความต้องการประเด็นการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ

2.1 จังหวัดเพชรบุรี

ความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาครี มีความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในประเด็นแนวทางการสร้างความสามัคคีในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยว และการสร้างความประทับใจในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี (ดูตาราง 17)

2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาครี มีความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในประเด็นการอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ (ดูตาราง 17)

2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาครี มีความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในประเด็นการจัดการโฮมสเตย์ (ดูตาราง 17)

2.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาคิ มีความต้องการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในประเด็นการอบรมมคฺเทศกัท้องถิ่น และการสร้าง ความประทับใจในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี (คูตาราง 17)

3. ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ

3.1 จังหวัดเพชรบุรี

ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาคิ มีความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในรูปแบบการจัดศึกษา กงานและการศึกษากรณีตัวอย่าง (คูตาราง 18)

3.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาคิ มีความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในรูปแบบการจัดศึกษา กงาน (คูตาราง 18)

3.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาคิ มีความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในรูปแบบการบรรยาย (คูตาราง 18)

3.4 จังหวัดสมุทรสาคร

ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ พบว่า ทั้ง 3 ภาคิ มีความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพที่ตรงกันในรูปแบบการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการจัดศึกษากงาน (คูตาราง 18)

4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาการท่องเที่ยว

4.1 จังหวัดเพชรบุรี

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 3 ภาคิ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเรื่องสถานที่ในการ

จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาครัฐ ร้อยละ 82.8 ภาคเอกชน ร้อยละ 69.7 และภาคประชาชน ร้อยละ 66.7 (ดูตาราง 19)

ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพทั้ง 3 ภาคี มีความคิดเห็นในเรื่องขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพส่วนใหญ่ไม่เกิน 50 คน โดยภาครัฐ ร้อยละ 79.3 ภาคเอกชน ร้อยละ 78.8 และภาคประชาชน ร้อยละ 83.3 (ดูตาราง 19)

ระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ โดยภาครัฐ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่าควรเป็น 2 วัน ร้อยละ 48.3 ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าควรเป็น 3 วัน ร้อยละ 51.5 และร้อยละ 58.3 (ดูตาราง 19)

4.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ภาครัฐ มีความคิดเห็นในเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ส่วนใหญ่จัดที่องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 45.5 ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่โรงเรียน ร้อยละ 40.7 และร้อยละ 61.1 (ดูตาราง 19)

ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพทั้ง 3 ภาคี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพไม่เกิน 50 คน โดยภาครัฐ ร้อยละ 45.5 ภาคเอกชน ร้อยละ 55.6 และภาคประชาชน ร้อยละ 61.1 (ดูตาราง 19)

ระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ โดยภาครัฐ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ว่าควรเป็น 3 วัน ร้อยละ 45.5 ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าควรเป็น 2 วัน ร้อยละ 66.7 และร้อยละ 61.1 (ดูตาราง 19)

4.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ภาครัฐ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 42.9 ส่วนภาคเอกชน มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ จัดที่ที่ว่าการอำเภอ ร้อยละ 44.4 และภาคประชาชน มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ จัดที่โรงเรียน ร้อยละ 31.3 (ดูตาราง 19)

ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ภาครัฐและภาคประชาชน มีความคิดเห็น ส่วนใหญ่ตรงกันในเรื่องขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพว่าไม่เกิน 50 คน ร้อยละ 46.4 และร้อยละ 37.5 ส่วนภาคเอกชน มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเรื่องขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพว่าไม่เกิน 100 คน ร้อยละ 48.2 (ดูตาราง 19)

ระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ภาครัฐ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจะควรเป็น 3 วัน ร้อยละ 57.1 ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ตรงกันว่าควรเป็น 2 วัน ร้อยละ 59.3 และร้อยละ 37.5 (ดูตาราง 19)

4.4 จังหวัดสมุทรสาคร

การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ จัดที่องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 73.3 และร้อยละ 50.0 ส่วนภาคประชาชน มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเรื่องสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่วัด ร้อยละ 52.9 (ดูตาราง 19)

ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพทั้ง 3 ภาคี มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเรื่องขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพว่าไม่เกิน 50 คน โดยภาครัฐ ร้อยละ 76.7 ภาคเอกชน ร้อยละ 55.0 และภาคประชาชน ร้อยละ 64.7 (ดูตาราง 19)

ระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ภาครัฐ และภาคประชาชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าควรเป็น 3 วัน ร้อยละ 53.3 และร้อยละ 47.1 ภาคเอกชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจะควรเป็น 2 วัน ร้อยละ 45.0 (ดูตาราง 19)

5. เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

5.1 จังหวัดเพชรบุรี

เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยรวมภาครัฐ มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนภาคเอกชน มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับ

มากที่สุด และภาคประชาชน มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 20)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเหตุผลและความต้องการเสริมสร้าง ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.50$) อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการในระดับมากในเรื่องการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.68$)

ส่วนภาคเอกชนมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุดในเรื่องความต้องการพัฒนาความรู้ของตนเอง เพื่อการให้บริการ แก่ นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.62$) ส่วนในระดับมาก คือ ต้องการพัฒนาทักษะ ของตนเองในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.52$)

ภาคประชาชนมีความต้องการพัฒนาความรู้ของตนเองเพื่อการให้บริการ แก่ นักท่องเที่ยวที่มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 1.72$) และต้องการในเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 1.67$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยรวมภาครัฐและภาคเอกชน มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนภาคประชาชนมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้าน การท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 20)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีเหตุผลและความต้องการเสริมสร้าง ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในประเด็น การต้องการพัฒนาความรู้และทักษะของตนเอง ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.69$ และ $\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ รวมถึงการต้องการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 1.07$) อยู่ ใน ระดับมาก และมีความต้องการในระดับปานกลาง ในประเด็นที่ต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.72$)

ส่วนภาคเอกชนมีเหตุผลและความต้องการเสริมสร้างศักยภาพด้าน การท่องเที่ยวในเรื่องของการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.44$,

$SD = 0.61$) ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการในระดับมาก ในเรื่องความต้องการในการพัฒนาความรู้ของตนเองเพื่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.62, SD = 1.48$)

สำหรับภาคประชาชนมีเหตุผลที่ความต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.48, SD = 0.83$) อยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในระดับน้อย ในเรื่องความต้องการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 2.45, SD = 1.50$)

5.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยรวมภาครัฐและภาคเอกชน มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนภาคประชาชนมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 20)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐและภาคเอกชนมีเหตุผลและความต้องการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในเรื่องการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.03, SD = 1.51$ และ $\bar{X} = 3.88, SD = 1.59$) ตามลำดับ และต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.88, SD = 1.47$ และ $\bar{X} = 3.88, SD = 1.61$) ในระดับมาก ตามลำดับ

สำหรับภาคประชาชนมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในเรื่องการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.38, SD = 1.10$) อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการในระดับน้อย ในเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 2.35, SD = 1.69$) และสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ($\bar{X} = 2.35, SD = 1.81$)

5.4 จังหวัดสมุทรสาคร

เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยรวมภาครัฐ มีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนภาคเอกชนและประชาชน โดยรวมมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 20)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ในเรื่องการต้องการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว

$\bar{X} = 4.12, SD = 1.53$) และความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน
 $\bar{X} = 4.06, SD = 1.54$) ในระดับมาก

ส่วนภาคเอกชนและประชาชนมีความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพ
 ด้านการท่องเที่ยวในเรื่องการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ($\bar{X} = 3.15, SD = 1.94$
 และ $\bar{X} = 2.91, SD = 1.64$) ตามลำดับ และต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.12, SD = 1.90$
 และ $\bar{X} = 2.88, SD = 1.63$) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1. การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว

1.1 จังหวัดเพชรบุรี

การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน
 และภาคประชาชน มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ
 (ดูตาราง 21)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยวของ
 จังหวัดเพชรบุรีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ภาคี ภาครัฐ ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้นำชุมชน
 มีการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 1.88, SD = 0.33$)

ส่วนภาคเอกชน ผู้นำชุมชนได้มีการประสานการวางแผนในการพัฒนา
 ชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.94, SD = 0.24$)

สำหรับภาคประชาชน ผู้นำชุมชนมีการประสานการใช้กำลังคน
 จากภาคส่วนต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน ($\bar{X} = 1.71, SD = 0.46$)

1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน
 และภาคประชาชน มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับไม่ค่อย
 มีการปฏิบัติ (ดูตาราง 21)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ภาคี มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว
 อยู่ในระดับไม่ค่อยมีการปฏิบัติ โดยภาครัฐ ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้นำชุมชนมีการประสาน
 หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.26,$
 $SD = 0.86$)

ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน เห็นว่า ผู้นำชุมชนได้มีการประสานการวางแผนในการพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.18$, $SD = 0.58$ และ $\bar{X} = 1.30$, $SD = 0.47$) ตามลำดับ

1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ (ดูตาราง 21)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ภาคี มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ โดย ภาครัฐส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้นำชุมชนได้มีการประสานการวางแผนในการพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.91$, $SD = 0.29$)

ส่วนภาคเอกชนเห็นว่า ผู้นำชุมชนได้มีการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน มาใช้ในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 1.74$, $SD = 0.51$)

สำหรับภาคประชาชนเห็นว่า ผู้นำชุมชนมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกชุมชนมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 1.68$, $SD = 0.48$)

1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ (ดูตาราง 21)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ภาคี มีการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ โดยภาครัฐส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้นำชุมชนมีการประสานหรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.76$, $SD = 0.43$)

ส่วนในภาคเอกชนและภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้นำชุมชนได้มีการประสานการวางแผนในการพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.56$, $SD = 0.66$ และ $\bar{X} = 1.56$, $SD = 0.75$) ตามลำดับ

2. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน

2.1 จังหวัดเพชรบุรี

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน (คูตาราง 22)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ภาคี มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชนอยู่ในระดับมีการปฏิบัติ โดยในภาครัฐ ส่วนใหญ่มีการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นจริงหรือเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 1.91, SD = 0.29$)

ส่วนภาคเอกชน ส่วนใหญ่ได้มีการจัดการผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยเน้นความสะอาด ความเป็นระเบียบในการให้บริการอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{X} = 1.88, SD = 0.33$)

สำหรับภาคประชาชน ส่วนใหญ่ได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.62, SD = 0.49$)

2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนอยู่ในระดับไม่ค่อยมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน (คูตาราง 22)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.41, SD = 0.89$) และอยู่ในระดับไม่ค่อยปฏิบัติในประเด็นที่ชุมชนมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ร่วมกันของคนในชุมชน ($\bar{X} = 0.97, SD = 0.83$)

ส่วนภาคเอกชนไม่ค่อยมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน ในประเด็นของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.24$, $SD = 0.55$)

สำหรับภาคประชาชนมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน ในประเด็นของการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 1.33$, $SD = 0.48$) และไม่ค่อยมีการปฏิบัติในประเด็นที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.18$, $SD = 0.39$)

2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน โดยรวมภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน (ดูตาราง 22)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐและภาคเอกชน มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชนในประเด็นที่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 1.94$, $SD = 0.24$ และ $\bar{X} = 1.79$, $SD = 0.54$) ตามลำดับ

สำหรับภาคประชาชนมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน ในประเด็นที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.74$, $SD = 0.45$)

2.4 จังหวัดสมุทรสาคร

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน โดยรวมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน (ดูตาราง 22)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ภาครัฐมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ในประเด็นที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในงานเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.65$, $SD = 0.49$)

ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน ส่วนใหญ่ในประเด็นที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในงานเทศกาลงานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล ($\bar{X} = 1.79, SD = 0.41$ และ $\bar{X} = 1.50, SD = 0.71$) ตามลำดับ และไม่ค่อยมีการปฏิบัติในประเด็นที่มีการนำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นจริงหรือเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 1.29, SD = 0.72$ และ $\bar{X} = 1.32, SD = 0.73$) ตามลำดับ

3. ภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.1 จังหวัดเพชรบุรี

สรุปภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ดูตาราง 23)

3.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สรุปภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับไม่ค่อยปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ดูตาราง 23)

3.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

สรุปภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ดูตาราง 23)

3.4 จังหวัดสมุทรสาคร

สรุปภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อยู่ในระดับมีการปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ดูตาราง 23)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

1. ประเด็นที่ควรพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ประเด็นการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ร้อยละ 22.2 และการพัฒนาข้อมูล/การให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว ร้อยละ 18.5

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ประเด็นการต้อนรับ/การบริการ ร้อยละ 36.6 และการพัฒนาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 33.3

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ประเด็นความรู้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 27.2 และความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการท่องเที่ยว ร้อยละ 18.2 (ดูตาราง 24)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ร้อยละ 37.9 และการพัฒนาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 27.5 (ดูตาราง 25)

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ร้อยละ 38.4 และการพัฒนาบุคคล ร้อยละ 30.7 (ดูตาราง 25)

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ร้อยละ 35.3 และความรู้ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 20.6 (ดูตาราง 25)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการพัฒนาภาษาต่างประเทศ และความรู้ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 20.8

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการบริการ ร้อยละ 66.6 และการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.7 เท่ากัน

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการรักษาสิ่งแวดล้อม มนุษยสัมพันธ์ และการพัฒนาบุคลิกภาพ และการอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน ร้อยละ 50.0 เท่ากัน (ดูตาราง 26)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสาคร ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ร้อยละ 22.2 และการสนับสนุนจากหน่วยงานและการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.8

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ร้อยละ 37.6 และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ธรรมชาติ ร้อยละ 18.8

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในประเด็นการพัฒนาอาชีพ และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ร้อยละ 25.0 และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการการท่องเที่ยว ร้อยละ 16.6 (ดูตาราง 27)

2. รูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน จังหวัดเพชรบุรี ภาครัฐได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน รูปแบบการฝึกอบรมเรื่องการท่องเที่ยว ร้อยละ 61.0 และการให้ข้อมูลกับคนในชุมชน ร้อยละ 15.0

ภาคเอกชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน รูปแบบ การจัดอบรมให้คนในชุมชน ร้อยละ 77.7 และการอบรมภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.6

ภาคประชาชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน รูปแบบการฝึกอบรม ร้อยละ 56.3 และการจัดกิจกรรม ร้อยละ 25.0 (ดูตาราง 28)

ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาครัฐได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ในรูปแบบการจัดอบรมเรื่องการท่องเที่ยว ร้อยละ 32.4 และการศึกษา ฐานการท่องเที่ยว ร้อยละ 21.6 (ดูตาราง 29)

ภาคเอกชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมการท่องเที่ยว ร้อยละ 50.0 และการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ร้อยละ 26.6

ภาคประชาชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ
ของคนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมการท่องเที่ยว ร้อยละ 54.5 และการศึกษาดูงาน
ร้อยละ 21.2

ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน
จังหวัดสมุทรสงคราม ภาครัฐได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ
ของคนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมเรื่องการท่องเที่ยว ร้อยละ 56.2 และการศึกษา
ดูงานการท่องเที่ยว ร้อยละ 12.5

ภาคเอกชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 50.0 และการมีส่วนร่วม
การท่องเที่ยว ร้อยละ 33.3

ภาคประชาชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ
ของคนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมการท่องเที่ยว ร้อยละ 100.0 (คูตาราง 30)

ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน
จังหวัดสมุทรสาคร ภาครัฐได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมเรื่องการท่องเที่ยว ร้อยละ 50.0 และการประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยว ร้อยละ 12.5

ภาคเอกชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ
ของคนในชุมชน ในรูปแบบการอบรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ร้อยละ 37.5
และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ร้อยละ 25.0

ภาคประชาชนได้เสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน ในรูปแบบการอบรม ร้อยละ 50.0 และการประชุมและการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน ร้อยละ 25.0 (คูตาราง 31)

3. ประเด็นที่ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดเพชรบุรี
ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประเด็นการจัดการ
สิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยว ร้อยละ 38.8 และการอบรมเรื่องการเป็นเจ้าบ้านที่ดี
และการพัฒนาคนในชุมชนด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 16.6

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ร้อยละ 54.5 และการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 31.8

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ประเด็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 38.9 และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ร้อยละ 22.2
(ดูตาราง 32)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดประจวบ-
คีรีขันธ์ ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในประเด็น
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 38.2 และการรักษาแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 23.5

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว ร้อยละ 21.4 การพัฒนาคน และการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 17.8

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 48.6 และการพัฒนาบุคลากร ร้อยละ 17.1
(ดูตาราง 33)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดสมุทรสงคราม
ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในประเด็นการดูแล
สภาพแวดล้อม ร้อยละ 43.4 และการให้บริการ ร้อยละ 30.4

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการจัดอบรมให้คนในชุมชน ร้อยละ 40.0 การสื่อสารสำหรับนักท่องเที่ยว
การอนุรักษ์ธรรมชาติ และการบริการที่มีคุณภาพและคุณธรรม ร้อยละ 20.0

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการจัดสภาพแวดล้อมและรักษาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 69.2 และการบริการ
ท่องเที่ยว ร้อยละ 15.4 (ดูตาราง 34)

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดสมุทรสาคร
ภาครัฐได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในประเด็นการอนุรักษ์
ธรรมชาติ ร้อยละ 33.3 และการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ร้อยละ 28.5

ภาคเอกชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ร้อยละ 36.3 และการพัฒนาการคมนาคม
ร้อยละ 27.3

ภาคประชาชนได้เสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน
ในประเด็นการพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 55.6 และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
ร้อยละ 22.2 (ดูตาราง 35)

กิจกรรมที่ 2.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยว ในพื้นที่

ผู้วิจัยได้สำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 ตัวอย่าง
(จังหวัดละ 100 ตัวอย่าง) และชาวต่างชาติ จำนวน 40 ตัวอย่าง (จังหวัดละ 10 ตัวอย่าง)
โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเป็นข้อมูลในการสะท้อนการจัดบริการ
การท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง
ศักยภาพการท่องเที่ยว

ผลการประเมินศักยภาพของชุมชนและความต้องการในการพัฒนา และความ
พึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ นำเสนอ
ผลการวิเคราะห์เป็นรายจังหวัด เริ่มจากจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร โดยแต่ละจังหวัดนำเสนอข้อมูลเป็น
2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี 4 ตอน คือ (1) ข้อมูลทั่วไป
(2) ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน (3) ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในชุมชน และ (4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.0 มาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ร้อยละ 25.0 จังหวัดเพชรบุรี และร้อยละ 13.0 กรุงเทพมหานคร

นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.0 และร้อยละ 45.0 เป็นเพศชาย

อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 64.0 รองลงมา อายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 36.0 อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 40 ปี อายุเฉลี่ย 34 ปี

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 35.0

ลักษณะการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มาด้วยหน่วยงาน/ชมรม ร้อยละ 48.0 รองลงมา เดินทางมาเอง ร้อยละ 25.0

สื่อที่ได้รับเกี่ยวกับข่าวสารการท่องเที่ยวของชุมชน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ (ญาติพี่น้อง หน่วยงาน และการบอกเล่า) ร้อยละ 64.0 รองลงมา ได้รับข่าวสารจากแผ่นปลิว/แผ่นพับ/โปสเตอร์ ร้อยละ 18.0

วัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ร้อยละ 46.0 รองลงมา เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 19.0 (ดูตาราง 36)

1.1.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป แหล่งจังหวัดที่มาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.0 มาจากจังหวัดเพชรบุรี รองลงมา ร้อยละ 14.0 จังหวัดราชบุรี และร้อยละ 13.0 มาจากประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสงคราม (ดูตาราง 37)

นักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นเพศชายและเพศหญิงเท่า ๆ กัน ร้อยละ 50.0

อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 58.0 รองลงมาอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 42.0 อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 56 ปี อายุเฉลี่ย 29 ปี

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 37.0 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 33.0

ลักษณะการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เดินทางมาเอง ร้อยละ 32.0 รองลงมา เพื่อนหรือคนรู้จักพามา ร้อยละ 30.0

สื่อที่ได้รับเกี่ยวกับข่าวสารการท่องเที่ยวของชุมชน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ (ชมรม/หน่วยงาน ญาติพี่น้อง เพื่อน และป้ายข้างทาง) ร้อยละ 49.0 รองลงมา ได้รับข่าวสารจากนิตยสารการท่องเที่ยว ร้อยละ 18.0

วัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อมาพักผ่อน ร้อยละ 55.0 รองลงมา เพื่อการประชุม/สัมมนา ร้อยละ 19.0 (ดูตาราง 37)

1.1.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป แหล่งจังหวัดที่มาของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.0 มาจากกรุงเทพมหานคร รองลงมา ร้อยละ 18.0 จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 48.0

อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 73.0 รองลงมา อายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 27.0 อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 75 ปี อายุเฉลี่ย 37 ปี

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 36.0 รองลงมา มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 28.0

ลักษณะการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เดินทางมาเอง ร้อยละ 85.0 รองลงมา เพื่อนหรือคนรู้จักพามา ร้อยละ 9.0

สื่อที่ได้รับเกี่ยวกับข่าวสารการท่องเที่ยวของชุมชน นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 33.0 รองลงมา ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 22.0

วัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน ร้อยละ 86.0 รองลงมา เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 6.0 (ดูตาราง 38)

1.1.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.0 มาจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร รองลงมา ร้อยละ 23.0 จังหวัดสมุทรสาคร

นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.0

อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 73.0 รองลงมา อายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 27.0 อายุต่ำสุด 13 ปี อายุสูงสุด 76 ปี อายุเฉลี่ย 34 ปี

รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีรายได้ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 38.0 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 30.0

ลักษณะการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เดินทางมาเอง ร้อยละ 77.0 รองลงมา เพื่อนหรือคนรู้จักพามา ร้อยละ 12.0

สื่อที่ได้รับเกี่ยวกับข่าวสารการท่องเที่ยวของชุมชน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 36 รองลงมา ได้รับข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ (ญาติพี่น้อง เพื่อน และคนในพื้นที่) ร้อยละ 25.0

วัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน ร้อยละ 86.0 รองลงมา มีวัตถุประสงค์อื่น ๆ (ทำบุญไหว้พระ และเพื่อการศึกษา) ร้อยละ 7.0 (ดูตาราง 39)

1.2 ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน

1.2.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน โดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นการสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.73$) และการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.73$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดสถานที่ให้ซื้อ-ขายได้สะดวก ($\bar{X} = 3.24, SD = 0.82$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 40)

1.2.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน โดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นการสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.77$) และการสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.92$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านระบบการจัดบริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.30, SD = 0.79$) และการให้บริษัทนำเที่ยวเข้าร่วมดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.30, SD = 0.88$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 41)

1.2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นการสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 4.22, SD = 0.75$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.72$) และส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.77$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ดูตาราง 42)

1.2.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนโดยรวม นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประเด็นการสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.74$) และการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดภูมิทัศน์ที่ดี เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.89$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก ส่วนกลยุทธ์ด้านการตลาดในการลดแลกแจกแถมผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 0.86$) และการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.88$) มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (ดูตาราง 43)

1.3 ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

1.3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

ความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยมีความต้องการการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 4.13$, $SD = 0.84$) และมีความต้องการการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.85$) รวมทั้งความต้องการการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.88$) ตามลำดับ (ดูตาราง 44)

1.3.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนบ้านขุนน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยมีความต้องการการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.94, SD = 0.80$) และความต้องการความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินภายในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.82$) รวมทั้งความต้องการการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.76$) ตามลำดับ (ดูตาราง 45)

1.3.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม
โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน
อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยมีความต้องการให้ชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.11, SD = 0.83$) และความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.71$) รวมทั้งความต้องการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียนจากนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.86$) ตลอดจนมีความต้องการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.93$) ตามลำดับ (ดูตาราง 46)

1.3.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

ความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร
โดยรวมนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน
อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการสร้างความต้องการให้ชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนเอง ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.78$) และมีความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.81$) รวมทั้งมีความต้องการในการพัฒนาคนในชุมชนเพื่อการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.82$) ตลอดจนความต้องการ

การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.84$) ตามลำดับ (ดูตาราง 47)

1.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

1.4.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนในประเด็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ร้อยละ 28.9 รองลงมา การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 26.7 และการเปิดเป็นร้านขายของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าอื่น ๆ ในชุมชน ร้อยละ 20.0 (ดูตาราง 48)

1.4.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนบ้านขุนน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนในประเด็นการปรับปรุงภูมิทัศน์/ทัศนียภาพ ร้อยละ 40.9 รองลงมา การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รัฐบาลชาวบ้านต้องมีส่วนร่วมมากกว่านี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ร้อยละ 12.1 เท่ากัน (ดูตาราง 49)

1.4.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ในประเด็นควรขยายสะพาน (เช่น สะพานอัมพวา) ร้อยละ 60.0 รองลงมา ควรปรับปรุงความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการดำรงเอกลักษณ์พื้นบ้าน ร้อยละ 20.0 เท่ากัน (ดูตาราง 50)

1.4.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน ในประเด็นการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม ร้อยละ 37.1 และการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 28.6 และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 11.4 (ดูตาราง 51)

2. กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี 3 ตอน คือ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) ความพึงพอใจและความต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนนี้ และ (3) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนตำบลดำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว เป็นเพศชายและเพศหญิง ร้อยละ 50 เท่ากัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากจากประเทศญี่ปุ่น ร้อยละ 40.0 และประเทศอิตาลี ออสเตรเลีย แคนาดา เยอรมนี อังกฤษ นิวซีแลนด์ ร้อยละ 10.0 เท่ากัน อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยว มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 60.0 รองลงมาอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 40.0 อายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 62 ปี และมีอายุเฉลี่ย 36 ปี

การเดินทางมาเที่ยว ส่วนใหญ่มากับเพื่อน ร้อยละ 40.0 รองลงมา เดินทางมาเอง และมากับหน่วยงาน ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ ส่วนใหญ่เป็นแผ่นพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ร้อยละ 40.0 รองลงมา เป็นอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 30.0 วัตถุประสงค์การเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อน ร้อยละ 70.0 รองลงมา เพื่อการศึกษา ร้อยละ 20.0 และเพื่อทำธุรกิจ ร้อยละ 10.0 (ดูตาราง 52)

2.1.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัด-ประจวบคีรีขันธ์

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 30.0 เป็นเพศหญิง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากจากประเทศเยอรมนี อังกฤษ สวีเดน ร้อยละ 20.0 เท่ากัน และประเทศอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ลาว ร้อยละ 10.0 เท่ากัน อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยว มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 70.0 รองลงมา อายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 30.0 อายุต่ำสุด 17 ปี อายุสูงสุด 62 ปี อายุเฉลี่ย 38 ปี

การเดินทางมาเที่ยว ส่วนใหญ่มากับทัวร์ ครอบครัวย และเดินทางมาเอง ร้อยละ 30.0 เท่ากัน ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ ส่วนใหญ่เป็น

อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 90.0 รองลงมา จากแหล่งอื่น ๆ (เพื่อน) ร้อยละ 10.0 วัตถุประสงค์การเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อน ร้อยละ 70.0 รองลงมา มีความสนใจ ร้อยละ 20.0 และมาเยี่ยมชมญาติพี่น้อง ร้อยละ 10.0 (ดูตาราง 53)

2.1.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 30.0 เป็นเพศหญิง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากประเทศสวีเดน ร้อยละ 30.0 และประเทศฟินแลนด์ ออสเตรเลีย ร้อยละ 20.0 เท่ากัน ที่เหลือมาจากประเทศอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ร้อยละ 10.0 อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยว มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 80.0 รองลงมา อายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า ร้อยละ 20.0 อายุต่ำสุด 17 ปี อายุสูงสุด 59 ปี อายุเฉลี่ย 38 ปี

การเดินทางมาเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาเอง ร้อยละ 80.0 และมากับครอบครัว ร้อยละ 20.0 ข่าวด้านการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ ส่วนใหญ่เป็นอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 80.0 รองลงมา จากแหล่งอื่น ๆ (เพื่อน) ร้อยละ 20.0 วัตถุประสงค์การเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อน ร้อยละ 50.0 รองลงมา มาเยี่ยมเพื่อน ร้อยละ 40.0 และมาเพื่อทำธุรกิจ ร้อยละ 10.0 (ดูตาราง 54)

2.1.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 30.0 เป็นเพศชาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากประเทศอเมริกา ร้อยละ 80.0 และประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 20.0 อายุส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยว มีอายุ 26 ปี หรือสูงกว่า ร้อยละ 100.0 อายุต่ำสุด 32 ปี อายุสูงสุด 68 ปี และ อายุเฉลี่ย 57 ปี

การเดินทางมาเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมากับทัวร์ ร้อยละ 60.0 รองลงมา มากับครอบครัว ร้อยละ 20.0 ข่าวด้านการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับ ส่วนใหญ่เป็นอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 70.0 รองลงมา เป็นหนังสือแนะนำเที่ยว/นิตยสาร

ร้อยละ 20.0 และโทรทัศน์ ร้อยละ 10.0 วัตถุประสงค์การเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวมาเพื่อพักผ่อน/ชุนก ร้อยละ 100.0 (ดูตาราง 55)

2.2 ความพึงพอใจและความต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

2.2.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

2.2.1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

(1) มีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบ

การให้บริการ

(2) ต้องการให้มีการพัฒนาและปรับปรุงเรื่องความสะอาด

การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน

2.2.1.2 ด้านราคา

(1) มีความพึงพอใจในราคาสินค้า คุณภาพสินค้า

และค่าบริการด้านการท่องเที่ยว ราคาต้องเหมาะสมกับคุณภาพ

(2) ต้องการปรับปรุงและพัฒนา ควรปิดป้ายราคาสินค้า

ควรมีการวิจัยความต้องการของนักท่องเที่ยว ควรมีนวัตกรรมการท่องเที่ยว

2.2.1.3 ด้านสถานที่

(1) มีความพึงพอใจกับการจัดสถานที่ที่สะดวกกับ

การขายสินค้าและบริการ

(2) ต้องการให้มีการปรับปรุง สินค้าชุมชนควรนำมารวม

จุดเดียวกัน

2.2.1.4 ด้านส่งเสริมการขาย

(1) มีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่

(2) ต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์สินค้า

และแหล่งท่องเที่ยว

2.2.1.5 ด้านการเมืองการปกครอง

(1) มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ในพื้นที่ที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(2) ต้องการให้มีการปรับปรุง ซึ่งได้แนะนำว่าตำรวจควรใช้ภาษาอังกฤษได้ และเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวควรให้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน

2.2.1.6 ด้านมติมหาชน

(1) มีความพึงพอใจการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในการจัดดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

(2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าประชาชนในพื้นที่ควรเรียนภาษาอังกฤษ ควรมีกiosk รับความคิดเห็นในจุดท่องเที่ยว และควรมี Website ที่รับฟังความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

2.2.1.7 ด้านบุคลากรทางการตลาด

(1) มีความพึงพอใจการดำเนินงานด้านการตลาดของคนในชุมชน

(2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรมีการตรวจสอบราคาจากนักท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

2.2.1.8 ด้านระยะเวลา

(1) มีความเหมาะสมของการกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

(2) ความต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

2.2.1.9 ด้านจิตวิทยา

(1) มีความพึงพอใจในการต้อนรับในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี

(2) มีความประทับใจในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ ภูมิอากาศดี ความมีอัธยาศัยของคนในพื้นที่ การจัดโปรแกรมท่องเที่ยวที่ดี วัฒนธรรมท้องถิ่น ความหลากหลายของธรรมชาติ

(3) ความต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ และการรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว

2.2.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัด-
ประจวบคีรีขันธ์

2.2.2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

- (1) มีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบการให้บริการ
- (2) ความต้องการให้มีการปรับปรุงเรื่องความสะดวก การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน ควรมีป้ายภาษาอังกฤษและการสื่อสารภาษาอังกฤษ และควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ
- (3) ความต้องการปรับปรุงและพัฒนารักษาความสะอาด รักษาธรรมชาติ โดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างมากขึ้น

2.2.2.2 ด้านราคา

- (1) มีความพึงพอใจในราคาสินค้า คุณภาพสินค้า และค่าบริการด้านการท่องเที่ยว ราคาสินค้าต้องเหมาะสมกับคุณภาพ
- (2) การมีป้ายราคาสินค้าที่ได้มาตรฐาน

2.2.2.3 ด้านสถานที่

- (1) มีความพึงพอใจกับการจัดสถานที่ที่สะดวกกับการขายสินค้าและบริการ
- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าไม่ควรมีตึกสูงในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว การจัดการหาบเร่แผงลอย การขนส่งหรือคมนาคมระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับเมือง การรักษาความสะอาด การจัดการที่ถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร

2.2.2.4 ด้านส่งเสริมการขาย

- (1) มีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่
- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรมีการใช้ภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น และการรักษาความสะอาดชายหาด

2.2.2.5 ด้านการเมืองการปกครอง

- (1) มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าตำรวจควรใช้ภาษาอังกฤษได้ดีกว่าที่เป็นอยู่

2.2.2.6 ด้านมตมมหาชน

(1) มีความพึงพอใจในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในการจัดดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

(2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ไม่มีช่องทางร้องเรียนหรือร้องทุกข์ได้ ควรลดราคาสินค้าในฤดูกาลการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ นักท่องเที่ยวไม่สามารถเปลี่ยนสินค้าได้

2.2.2.7 ด้านบุคลากรทางการตลาด

(1) มีความพึงพอใจการดำเนินงานด้านการตลาดของคนในชุมชน

(2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าไม่ควรมีสิ่งก่อสร้างบริเวณชายหาด ควรมีแผนที่ที่มีคุณภาพ ควรมีสุนัขบริการข้อมูลตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และการสื่อสารภาษาอังกฤษต้องดีกว่านี้

2.2.2.8 ด้านระยะเวลา

(1) มีความเหมาะสมของการกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

(2) ความต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

2.2.2.9 ด้านจิตวิทยา

(1) มีความพึงพอใจในการต้อนรับในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี

(2) ความประทับใจในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี ธรรมชาติสวยงาม มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โรงแรมมีคุณภาพและราคาถูก

(3) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรมีการรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวและร้านอาหาร ตำรวจควรสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี ควรมีป้ายจราจรมากขึ้น (ประเภทป้ายเตือน) และมีภาษาอังกฤษกำกับด้วย

2.2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2.2.3.1 ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

- (1) มีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบ

การให้บริการ

- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรเพิ่มห้องน้ำ ทรายน้ำ

การติดต่อสื่อสารลำบาก การขาดข้อมูลการขนส่งในพื้นที่

2.2.3.2 ด้านราคา

- (1) มีความพึงพอใจในราคาสินค้า คุณภาพสินค้า

และค่าบริการด้านการท่องเที่ยว (ราคาควรเหมาะสมกับคุณภาพ)

- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรติดตั้งเครื่อง ATM เพิ่ม

และมีป้ายภาษาอังกฤษ

2.2.3.3 ด้านสถานที่

- (1) มีความพึงพอใจกับการจัดสถานที่ที่สะดวกกับ

การขายสินค้าและบริการ

- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ควรรักษาปราสาทเก่า ๆ ไว้

2.2.3.4 ด้านส่งเสริมการขาย

- (1) มีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์

แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่

- (2) ต้องการให้มีการปรับปรุงเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษ

กับนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

2.2.3.5 ด้านการเมืองการปกครอง

- (1) มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ในพื้นที่ที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ควรมีคู่มือหรือคำแนะนำ

นักท่องเที่ยว และตำรวจในที่สาธารณะควรมีเพิ่มขึ้น

2.2.3.6 ด้านมติมหาชน

มีความพึงพอใจในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียน
ของนักท่องเที่ยวผ่านทางกล่องแสดงความคิดเห็นในการจัดดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

2.2.3.7 ด้านบุคลากรทางการตลาด

- (1) มีความพึงพอใจการดำเนินงานด้านการตลาดของ
คนในชุมชน
- (2) ต้องการให้มีการปรับปรุง การสื่อสารภาษาอังกฤษ
ให้ดีกว่านี้

2.2.3.8 ด้านระยะเวลา

มีความเหมาะสมในการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

2.2.3.9 ด้านจิตวิทยา

- (1) มีความพึงพอใจในการต้อนรับในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี
- (2) ความประทับใจในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ
แหล่งท่องเที่ยวพระราชวัง/วัด วิถีชีวิตลำนํ้า อาหารอร่อย การเดินทางสะดวก และราคาถูก
- (3) ต้องการให้มีการปรับปรุงการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

2.2.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชน โลกขามพันท้ายนรสิงห์
จังหวัดสมุทรสาคร

2.2.4.1 ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

- (1) มีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบ
การให้บริการ
- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ควรลดการล่านก และควรมี
ป้ายภาษาอังกฤษ

2.2.4.2 ด้านราคา

มีความพึงพอใจในราคาสินค้า คุณภาพสินค้าและค่าบริการ
ด้านการท่องเที่ยว (ราคาต้องเหมาะสมกับคุณภาพ)

2.2.4.3 ด้านสถานที่

- (1) มีความพึงพอใจกับการจัดสถานที่ที่สะดวกกับการขายสินค้าและบริการ
- (2) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ควรจัดการจราจรให้มีประสิทธิภาพ

2.2.4.4 ด้านส่งเสริมการขาย

มีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่

2.2.4.5 ด้านการเมืองการปกครอง

มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

2.2.4.6 ด้านนิคมหาชน

มีความพึงพอใจในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานของภาครัฐ

2.2.4.7 ด้านบุคลากรทางการตลาด

มีความพึงพอใจการดำเนินงานด้านการตลาดของคนในชุมชน

2.2.4.8 ด้านระยะเวลา

มีความเหมาะสมในการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

2.2.4.9 ด้านจิตวิทยา

- (1) มีความพึงพอใจในการต้อนรับในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี นักท่องเที่ยวแปลในสิบมีความพึงพอใจ
- (2) ความประทับใจในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ การดูนก พระราชวัง/วัด และวัฒนธรรม
- (3) นักท่องเที่ยวแนะนำว่า ควรอนุรักษ์นก ทรัพยากรธรรมชาติ และปรับปรุงเรื่องการจราจรติดขัด

2.3 ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

2.3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีสละวายน้ำ มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ใ้ชุดพื้นเมือง และการรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว

2.3.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีป้ายบอกทางและสถานที่เป็นภาษาอังกฤษ มีการรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว การตรวจคนเข้าเมืองมีความล่าช้า แผนที่ท้องถิ่นไม่มี พนักงานหรือผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวควรสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ และไม่ควรมีการขายบริการทางเพศในแหล่งท่องเที่ยว

2.3.3 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดการพื้นที่ตลาดน้ำให้บริการอินเทอร์เน็ตในชุมชน และการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2.3.4 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่า ควรอนุรักษ์ระบบนิเวศและลคมลภาวะ
กิจกรรมที่ 3 วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนและการบูรณาการความต้องการในการพัฒนา

ผู้วิจัยทำการคัดสรรและประเมินศักยภาพ รวมทั้งศึกษาความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนจากการดำเนินการในกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 เพื่อทำการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน และบูรณาการความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 4 ชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 3.1 ป้อนคืนข้อมูลให้กับชุมชน

การจัดประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 เวลา 10.00-12.30 น. ณ ห้องประชุมศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จากการจัดประชุมในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง 4 ชุมชนได้ทราบผลการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและหาข้อสรุปร่วมกันในการกำหนดรูปแบบ

การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้ถอดบทเรียนจากการประชุมแจ้งผล การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดดำเนินงาน เป็นในรูปแบบการจัดประชุมเพื่อแจ้งผลการวิเคราะห์ ศักยภาพของชุมชน กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ 4 ชุมชน ประกอบด้วย (1) ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี (2) ชุมชนบ้านพุน้อย ตำบลสามร้อยยอด กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3) ชุมชนอัมพวา ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และ (4) ชุมชน-โคกขามพันท้ายนรสิงห์ ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ระหว่างเวลา 10.00-12.30 น. ณ ห้องประชุมศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลตำบลอัมพวา มีผู้เข้าร่วมการประชุมซึ่งเป็นผู้แทนจาก 3 ภาติ ของทั้ง 4 ชุมชน จำนวน 39 คน ประกอบด้วย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ 12 คน ชุมชนบ้านพุน้อย 11 คน ชุมชน-อัมพวา 11 คน และชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ 5 คน

2. ขั้นตอนในการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอัมพวา กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และเปิดการประชุม

2.2 ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้ เพื่อต้องการให้ผู้แทน จากทั้ง 4 ชุมชน ทราบผลการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งนำเสนอโดย Power Point

2.3 หาข้อสรุปร่วมกันในประเด็นและรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของ คนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3. แจ้งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้ง 4 ชุมชน

3.1 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มผู้แทนภาคีจากภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน ชุมชนละ 102 คน รวม 408 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย ชุมชนละ 100 คน รวม 400 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ชุมชนละ 10 คน รวม 40 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมของทั้ง 4 ชุมชน แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.3.1 กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

3.3.1.1 ข้อมูลทั่วไป

(1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 4 ชุมชน ภาครัฐ เป็นครู-อาจารย์ ร้อยละ 32.4 รองลงมา เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 23.5 ภาคเอกชน เป็นผู้ประกอบการร้านอาหาร ร้อยละ 42.7 รองลงมา เป็นผู้บริการรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 16.9 และผู้ประกอบการร้านค้าของที่ระลึก ร้อยละ 14.7 ภาคประชาชน เป็นประชาชนทั่วไป ร้อยละ 83.0 รองลงมา เป็นพระภิกษุ ร้อยละ 10.3 (ดูตาราง 5)

(2) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ผลการศึกษาทั้ง 4 ชุมชน พบว่า

1) ภาครัฐ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 54.0 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 53.7 อายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 91.9 สำหรับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.5 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 25.0

2) ภาคเอกชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 61.0 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.5 และอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 89.7 สำหรับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 31.6 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 46.3

3) ภาคประชาชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 65.9 โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเพศชาย อายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป สำหรับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 41.5 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 56.9

3.3.1.2 ศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

(1) ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่า ทั้ง 3 ภาติ ของ 4 ชุมชน มีความรู้ในระดับมาก เพราะเป็นกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน (ดูตาราง 8)

(2) เจตคติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และภาคีต่าง ๆ ภายในชุมชนในภาพรวม พบว่า เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ดูตาราง 13)

(3) ทักษะการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า มีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ยกเว้น จังหวัด-ประจวบคีรีขันธ์ ที่มีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ดูตาราง 14)

3.3.1.3 แนวทางการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ

(1) ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนทั้ง 3 ภาติ ของ 4 ชุมชน พบว่า มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย ร้อยละ 71.4 ภาครัฐคิดเป็นร้อยละ 80.1 ภาคเอกชน ร้อยละ 78.6 และภาคประชาชน ร้อยละ 55.5 (ตาราง 16)

(2) ประเด็นที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยจัดลำดับความต้องการไว้ 5 ลำดับ คือ

- 1) การอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ
- 2) การจัดการโฮมสเตย์
- 3) การสร้างความประทับใจในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี
- 4) แนวทางการสร้างความสามัคคีในชุมชนเพื่อร่วมกัน

พัฒนาการท่องเที่ยว

5) การอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น (ดูตาราง 17)

(3) รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งได้จัดเรียงเป็น 4 ลำดับความต้องการของชุมชน คือ

การบรรยาย การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การศึกษากรณีตัวอย่าง และการจัด
ศึกษาดูงาน (ตาราง 18)

(4) สถานที่ ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และระยะเวลาที่
ควรใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ซึ่งผลการสอบถามของ 3 ภาคีทั้ง 4 ชุมชน
พบว่า สถานที่ในการจัดกิจกรรมเฉลี่ยโดยรวม ร้อยละ 41.5 เห็นว่าควรใช้ที่องค์การบริหาร-
ส่วนตำบล โดยภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 61.1 ภาคเอกชนร้อยละ 36.4 ภาคประชาชน ร้อยละ
26.9 ขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ยโดยรวม ร้อยละ 59.1 ไม่ควรเกิน 50 คน ระยะเวลา
ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเฉลี่ยโดยรวม ร้อยละ 38.4 เห็นว่า ควรใช้เวลา 2 วัน
และร้อยละ 38.1 เห็นว่าควรใช้เวลา 3 วัน (ดูตาราง 19)

(5) เหตุผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการ
ท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่ ต้องการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ต้องการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
และต้องการแก้ปัญหาการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ดูตาราง 20)

3.3.1.4 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า
มีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยมีการปฏิบัติ 2 ประเด็น คือ

(1) ด้านการพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว โดยรวม
พบว่า ในเรื่องผู้นำชุมชนได้มีการประสานการวางแผนและมีการประสานหรือขอรับ
การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาชุมชน กับหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
มีการปฏิบัติ (ตาราง 21)

(2) ด้านแผนพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดการด้าน
การตลาดของชุมชน พบว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
ทั้งงานตามเทศกาล งานประจำปี หรือเฉพาะตามฤดูกาล การโฆษณาประชาสัมพันธ์
แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีการปฏิบัติ
(ดูตาราง 22)

3.3.2 ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทย

3.3.2.1 ข้อมูลทั่วไป ของนักท่องเที่ยวทั้ง 4 ชุมชน จากการศึกษา
โดยสรุป พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็น
เพศชาย อายุ 26 ปีขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ลักษณะการเดินทางของ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เดินทางมาเอง ข่าวดสารการท่องเที่ยวของชุมชนได้รับจากสื่อโทรทัศน์ ญาติพี่น้อง เพื่อน คนในพื้นที่ และการบอกเล่า ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการมาพักผ่อน (คูตาราง 36-39)

3.3.2.2 ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ชุมชน มีความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวด้วยการเป็นเจ้าบ้านที่ดี (คูตาราง 40-43)

3.3.2.3 ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ชุมชน มีความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องความต้องการให้ชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตัวเอง และมีความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน (คูตาราง 44-47)

3.3.2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน นักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะโดยให้ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว การปรับปรุงภูมิทัศน์/ทัศนียภาพ การขยายสะพานอัมพวา เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม (คูตาราง 48-51)

3.3.3 ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (คูตาราง 52-55)

3.3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวทั้ง 4 ชุมชน จากการศึกษา โดยสรุปพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เดินทางมาจากประเทศสวีเดน ญี่ปุ่น และอเมริกา มีอายุเฉลี่ย 26 ปี หรือสูงกว่า โดยส่วนใหญ่เดินทางมากับทัวร์ และครอบครัว สื่อที่ได้รับข่าวสารด้านการท่องเที่ยวผ่านทางอินเทอร์เน็ต สำหรับวัตถุประสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวก็เพื่อการพักผ่อน

3.3.3.2 ความพึงพอใจและความต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 4 ชุมชน

(1) ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบการให้บริการ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงการจราจร การขนส่งในพื้นที่และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน ควรมีตลาดขายอาหาร ผลไม้ และสินค้าหัตถกรรม ควรมีพื้นที่รองรับผู้สูงอายุ และทางเดินสำหรับ

คนพิการ ความเพียงพอของห้องน้ำและความสะอาด การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ การรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อม การมีไกด์ที่เป็นนักเรียนและการมีสระว่ายน้ำ

(2) ด้านราคา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในราคาสินค้ามีความพึงพอใจกับคุณภาพสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว และต้องการให้ปรับปรุงและพัฒนาเรื่องการติดป้ายราคาสินค้า รวมทั้งต้องการเห็นราคาที่มีมาตรฐาน

(3) ด้านสถานที่ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับการจัดสถานที่ที่สะดวกกับการขายสินค้าและบริการ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงการจัดการจราจรที่ดี ควรนำสินค้าของชุมชนมาไว้จุดเดียวกันเพื่อความสะดวกและหาสินค้าง่าย ไม่ควรมีสติกสูงบริเวณแหล่งท่องเที่ยว การจัดการหาบเร่ แผงลอย การคมนาคมระหว่างแหล่งท่องเที่ยว และการรักษาความสะอาด

(4) ด้านส่งเสริมการขาย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงการโฆษณาของสินค้าและสถานที่ในการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ผ่านสื่อต่าง ๆ และควรมีการใช้ภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวมากขึ้น

(5) ด้านการเมืองการปกครอง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในพื้นที่ที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และแนะนำว่าควรมีการปรับปรุงในส่วนของผู้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรให้ข้อมูลที่กระจ่างและถูกต้อง ดำรงในที่สาธารณะควรมีเพิ่มขึ้น และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้

(6) ด้านนิคมหาชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในการจัดดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว โดยต้องการให้มี e-mail หรือ Website ที่รับฟังความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ควรมีกล่องรับความคิดเห็นวางไว้ในจุดท่องเที่ยวที่เห็นได้ง่าย

(7) ด้านบุคลากรทางการตลาด พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการตลาดของคนในชุมชน โดยต้องการให้มีการปรับปรุงการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับบุคลากรทางการตลาด ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลและผลิตภัณฑ์ของชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น บุคลากรทาง

การตลาดควรมีแผนการตลาดที่มีคุณภาพและควรมีศูนย์บริการข้อมูลตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

(8) ด้านระยะเวลา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและเห็นว่า มีความเหมาะสมในการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงการจัดทำปฏิทินท่องเที่ยวให้มีโปรโมชันในช่วงเทศกาลต่าง ๆ

(9) ด้านจิตวิทยา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการต้อนรับในฐานะเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความประทับใจในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ ความมีมิตรไมตรีของคนในท้องถิ่น การช่วยเหลือของพนักงาน ความหลากหลายของกิจกรรม โดยต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจมากขึ้น ภาษาและป้ายบนท้องถนนควรมีภาษาต่างประเทศ เพื่อลดความวิตกกังวลในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

3.3.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 4 ชุมชน
นักท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะว่า

- (1) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีการแต่งกายในชุดพื้นเมือง
- (2) โรงแรมที่พักควรมีสระว่ายน้ำไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
- (3) ควรมีแผนที่เฉพาะของท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีข้อมูลและป้ายบอกทางหรือป้ายแนะนำสถานที่ที่เป็นภาษาอังกฤษ
- (4) การตรวจคนเข้าเมืองในสนามบินใหม่ค่อนข้างใช้เวลานาน ควรมีเจ้าหน้าที่มากกว่านี้
- (5) ไม่ควรมีการขายบริการทางเพศในเชิงการท่องเที่ยว
- (6) ควรรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบในแหล่งท่องเที่ยว
- (7) ส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตในชุมชน
- (8) อนุรักษ์ระบบนิเวศ ควบคุมภาวะ และกำจัดขยะมูลฝอย

ข้อสังเกตจากการจัดประชุม เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

ผู้แทนจากทั้ง 4 ชุมชนต่างก็ต้องการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถตามความต้องการของแต่ละชุมชน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน โดยในช่วงแรกจะมีความคิดเห็นและความต้องการที่หลากหลาย และในที่สุดก็สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้ ซึ่งการจัดประชุมครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีบรรยากาศความขัดแย้งทางความคิด ซึ่งสาเหตุหนึ่งอาจมาจากการพบกันครั้งแรกยังขาดความคุ้นเคย จึงต่างยังไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นจากคนต่างกลุ่มเท่าที่ควร ดังนั้น ในการประชุมครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรจะต้องจัดให้มีกิจกรรมที่สามารถสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อการร่วมมือกันที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงกันให้พัฒนาไปด้วยกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกันในอนาคต

4. การประเมินผลการดำเนินงาน

การจัดประชุมสัมฤทธิ์ผลในระดับหนึ่งที่สามารถสรุปความต้องการของทั้ง 4 ชุมชน ในประเด็นและรูปแบบที่ต้องการเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ทั้งนี้ ควรมีการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้

4.1 ควรจัดทำกำหนดการในการจัดประชุมให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทราบขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนดไว้ให้ชัดเจน ซึ่งในการคาดคะเนของผู้วิจัยคิดว่า การไม่มีกรอบการประชุมจะสามารถสร้างบรรยากาศสบาย ๆ แบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้เกิดความเป็นกันเองในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ได้เป็นดังที่คาดหวัง

4.2 ควรมีผู้ดำเนินรายการที่สามารถช่วยในการกำกับการแสดงความคิดเห็นให้อยู่ในประเด็นด้วยบรรยากาศเป็นกันเอง จะสามารถทำให้ลดความคิดเห็นที่แปลกแยกได้ในระดับหนึ่ง

5. การนำผลการประเมินการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์

จากการวิเคราะห์การดำเนินงานจัดประชุมในครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อบกพร่องในกระบวนการดำเนินงาน ซึ่งในการจัดประชุมครั้งต่อไป จะต้องดำเนินการ ดังนี้

5.1 จะต้องจัดทำกำหนดการและกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าการจัดประชุมครั้งต่อไป มีวัตถุประสงค์อะไร และมีเป้าหมายอะไรในการจัดดำเนินงาน

5.2 ต้องสร้างความคุ้นเคยในการพบกันจากกลุ่มคนที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการจัดทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3.2 จัดกลุ่มและบูรณาการศักยภาพและความต้องการ

จากการประชุมดังกล่าว ผู้วิจัยได้บูรณาการความต้องการในประเด็นและรูปแบบในการเสริมศักยภาพของคนในชุมชน จากความคิดเห็น ประกอบกับการวิเคราะห์จากศักยภาพของทั้ง 4 ชุมชน ได้ข้อสรุปว่า รูปแบบในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้กับคนในชุมชน โดยการไปอบรมดูงานในชุมชนที่เป็นต้นแบบด้านความสามัคคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยรับไปดำเนินการสืบหาชุมชนต้นแบบในด้านความสามัคคี และได้มีการประสานงานในการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะดำเนินกิจกรรมแล้วจึงแจ้งกำหนดการนัดหมายให้ชุมชนทราบต่อไป

ผู้วิจัยได้ค้นหาและศึกษาชุมชนต้นแบบด้านความสามัคคีในการจัดทำกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนทางอินเทอร์เน็ต และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ชุมชนต้นแบบ 2 แห่ง คือ

1. ชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา
2. ชุมชนบ่อเจ็ดลูก จังหวัดสตูล

จากนั้นนำข้อมูลของชุมชนทั้ง 2 แห่ง ไปขอความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับคำแนะนำให้ดำเนินการในพื้นที่บ้านบุไทร จังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการดำเนินการด้านการวิจัย

ผู้วิจัยประสานแกนนำในพื้นที่ชุมชนบ้านบุไทร โดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการอบรมดูงาน และประสานเรื่องที่พัก ห้องประชุม สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ และอาหารของผู้เข้าร่วมประมาณ 30-40 คน รวมทั้งประสานด้านวิทยากร หลักสูตรและกำหนดการที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้แทนของทั้ง 4 ชุมชน

กิจกรรมที่ 4 สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

กิจกรรมที่ 4.1 ประสานกับชุมชนต้นแบบด้านความสามัคคี

บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา โดยขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยากรในพื้นที่ ประเด็นที่จะกำหนดในหลักสูตร ห้องประชุม

สื่อโสตทัศนูปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกให้กับวิทยากร สถานที่ตั้ง รวมทั้งการจัดเลี้ยงอาหารว่างและอาหารกลางวัน ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่ต้องเตรียมการ โดยประสานงานทั้งทางโทรศัพท์ โทรสารและจัดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการประสานงานระหว่างนักวิจัยกับผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ของชุมชนต้นแบบ เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการจัดทำหลักสูตรร่วมกันระหว่างนักวิจัยกับวิทยากรในพื้นที่ รวมทั้งได้วันและเวลาที่จะดำเนินการ ซึ่งกำหนดเป็นวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550

กิจกรรมที่ 4.2 ประสานแกนนำ

ผู้วิจัยได้ประสานไปที่แกนนำจาก 3 ภาควิชา ทั้ง 4 ชุมชน เพื่อแจ้งกำหนดการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว โดยการจัดทำเป็นหนังสือแจ้งเป็นทางการและประสานทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และกำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนละ 12 คน รวมทั้งอำนวยความสะดวกด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารและค่าที่พัก โดยให้แกนนำของแต่ละชุมชนประสานกลุ่มผู้แทนในแต่ละภาควิชาได้ทราบกำหนดการเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งส่งชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ให้แก่ผู้วิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้มีการประสานทางโทรศัพท์ไปยังผู้แทนแต่ละกลุ่ม และที่สำคัญ คือ จะได้ทราบจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อแจ้งให้ชุมชนต้นแบบทราบจะได้จัดเตรียมในเรื่องเอกสาร อาหาร ที่พักและห้องประชุม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง ทดสอบ และพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการสร้าง ทดสอบ และพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนใน 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 5-8 ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 5 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่ 6 คัดเลือกผู้แทนจาก 3 ภาควิชา โดยแกนนำชุมชนเพื่อทดสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น กิจกรรมที่ 7 ทดสอบรูปแบบ

การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน และกิจกรรมที่ 8 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 5 สร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนขึ้นโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้ข้อมูลศักยภาพ รับฟังข้อมูล และเสนอความต้องการ ดังนี้

กิจกรรมที่ 5.1 การกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมจากการจัดประชุมของแกนนำทั้ง 4 ชุมชน ที่ได้จัดให้มีการประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ณ ห้องประชุมศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลตำบลอัมพวา มีประเด็นสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ประเด็นที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม คือ แนวทางการสร้างความสามัคคีในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยว
2. รูปแบบที่ต้องการ คือ รูปแบบการอบรมดูงาน ที่ชุมชนต้นแบบด้านความสามัคคี
3. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไม่เกิน 50 คน
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม คือ 2-3 วัน
5. สถานที่ที่ต้องการใช้ในการจัดกิจกรรม คือ องค์การบริหารส่วนตำบล
6. คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม คือ เป็นผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนของทั้ง 4 ชุมชนที่มาเข้าร่วมประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

กิจกรรมที่ 5.2 นำแนวคิดหลักมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

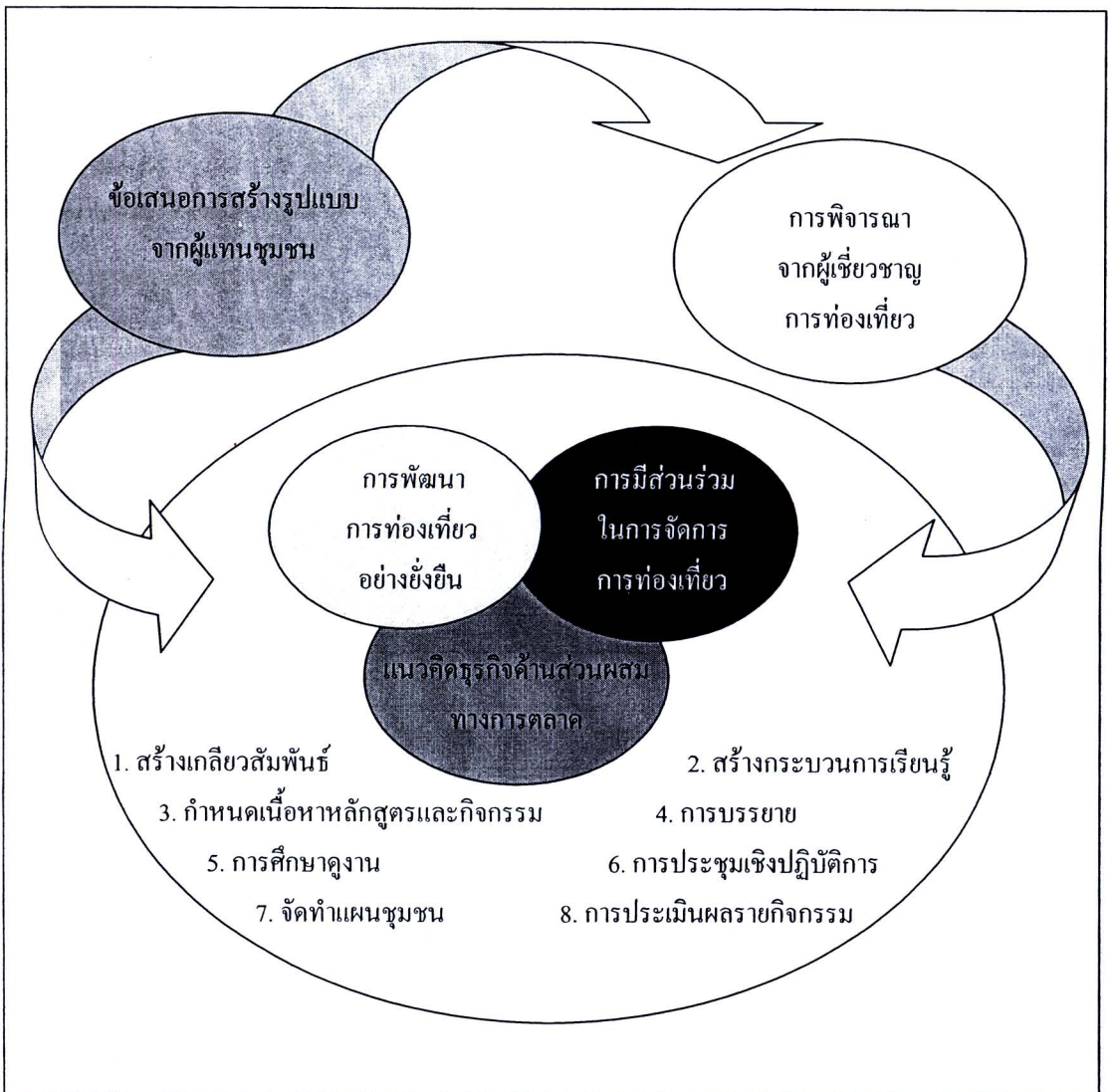
ผู้วิจัยได้นำหลักการแนวคิดการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบ ประกอบด้วย

1. แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. หลักการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว
3. แนวคิดธุรกิจด้านส่วนผสมทางการตลาด

การประยุกต์แนวคิดหลักมาใช้ในการกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากข้อเสนอของแกนนำชุมชน และเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เป็นผู้พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ กระทั่งได้รูปแบบเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนโดยการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ โดยการกำหนดหลักสูตร และรูปแบบในการให้ความรู้ เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานในทุกกิจกรรม

ทั้งนี้ ในการสร้างเกลียวสัมพันธ์โดยยึดหลักทฤษฎีศักยภาพในการพัฒนาและการแพร่กระจายของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2542, หน้า 38) ในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความคิด และสิ่งแปลกใหม่ให้กับชุมชน เพื่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ดังแสดงในภาพ 7

ภาพ 7 กระบวนการสะท้อนความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ 6 คัดเลือกผู้แทนจาก 3 ภาควิชา โดยแกนนำชุมชนเพื่อทดสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น

ผู้วิจัยประสานกับแกนนำชุมชนในการคัดเลือกผู้แทนจาก 3 ภาควิชา ของ 4 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเข้าร่วมทดสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยมีผู้แทนจาก 3 ภาควิชา ทั้ง 4 ชุมชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ดูตาราง 4)

ตาราง 4

รายชื่อผู้แทนชุมชนที่ได้รับคัดเลือกเพื่อทดสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น

ชื่อ-สกุล	จังหวัด
1. นายปัฐวิ สุขสวัสดิ์	เพชรบุรี
2. นายวรัญญู ท้องแย้ม	เพชรบุรี
3. นางสาวยุพิน จีระ	เพชรบุรี
4. นางสาวประคอง คนไฉ	เพชรบุรี
5. นางสาววาสนา ป้องกัน	เพชรบุรี
6. นางสมจิตร กรองแก้ว	เพชรบุรี
7. นางสาวกนกอร กระทุ่มแก้ว	เพชรบุรี
8. นางวันทนา พุดเพราะ	เพชรบุรี
9. นางสาวฝน แก้วงาม	ประจวบคีรีขันธ์
10. นายจงประดิษฐ์ ปุยเจริญ	ประจวบคีรีขันธ์
11. นายสมคิด ตุ่มทอง	ประจวบคีรีขันธ์
12. นายโหมยิก แก้วงาม	ประจวบคีรีขันธ์
13. น.ส. นพวรรณสร แจ่มกระจ่าง	สมุทรสงคราม
14. นายบรรจง หัตถลีนาโค	สมุทรสงคราม
15. นายสมชาย สมุทรทองคำ	สมุทรสงคราม
16. นายชาติรี ลักยพร	สมุทรสงคราม
17. นายสมดุล แยมอรุณ	สมุทรสงคราม
18. นางกริดา มีศิลป์	สมุทรสงคราม
19. นายคมสันต์ สุ่มะนาถ	สมุทรสาคร
20. นายธรรมพล สัจจะพิทักษ์จิตต์	สมุทรสาคร
21. นางสาวสมรัก พ่วงแก้ว	สมุทรสาคร
22. นายสมชาย ควงล้อมจันทร์	สมุทรสาคร
23. นายนรินทร์ บุญร่วม	สมุทรสาคร

กิจกรรมที่ 7 ทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามรูปแบบที่สร้างขึ้น ระหว่างวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550 ณ บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นผู้แทนจาก 4 ชุมชน จำนวน 23 คน โดยได้กำหนดรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 7.1 กระบวนการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว

1. กิจกรรมที่จัดดำเนินการ

ภายหลังการจัดประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลในการค้นหาชุมชนต้นแบบเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนในประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ด้วยกระบวนการเรียนรู้ ในรูปแบบการอบรมดูงานโดยได้ชุมชนต้นแบบ ที่บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้กำหนดการดำเนินงานในวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ของทั้ง 4 ชุมชน จำนวนรวม 23 คน

2. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ

2.1 เพื่อให้เข้าใจกระบวนการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน

2.2 เพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานที่เกิดจากกิจกรรมความร่วมมือของ

คนในชุมชน

2.3 เพื่อฝึกปฏิบัติโดยการนำความรู้ที่ได้จากวิทยากรมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชุมชนของตน

2.4 เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ร่วมกิจกรรมอบรมดูงาน

2.5 เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน

3. กระบวนการดำเนินงาน

3.1 กระบวนการในการจัดหาชุมชนต้นแบบด้านความสามัคคี โดยการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนักวิชาการ

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวหลายท่าน จึงได้ข้อสรุปในการไปอบรมดูงานชุมชนต้นแบบที่บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

3.2 ประสานวิทยากรทั้งวิทยากรจากส่วนกลางและวิทยากรในพื้นที่เพื่อกำหนดหลักสูตรในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพและเพื่อการจัดทำกำหนดการอบรมดูงานในวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550

3.3 ประสานกับแกนนำทั้ง 3 ภาครี ของ 4 ชุมชน ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในการแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามวันเวลาดังกล่าว รวมทั้งขอรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมและกำหนดจุดนัดหมายในการเดินทาง

3.4 จัดทำเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม

3.5 จัดทำแบบทดสอบและแบบประเมินผลกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็นการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน

4. แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ในประเด็นการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว

4.1 แบบทดสอบความรู้ของผู้แทนจาก 3 ภาครี ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ประเด็นการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ในการจัดการท่องเที่ยว

4.2 แบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพทั้ง 3 รูปแบบ ประกอบด้วย การบรรยาย การศึกษาดูงาน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำชุมชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

4.4 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

4.5 สิ่งที่คาดหวังจากการจัดกิจกรรมเสริมศักยภาพ ได้แก่ (1) ทั้ง 4 ชุมชน ได้แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน (2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 4 ชุมชน เป็นเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

5. ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ในประเด็นการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน ได้มีโอกาสไปอบรมดูงาน โดยได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในผลงานที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนและได้มีการนำความรู้

จากวิทยากรมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในชุมชนเดียวกัน และคนต่างชุมชนที่มาเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนสามารถจัดทำวางแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของตนได้ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีศักยภาพยิ่งขึ้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการร่วมมือกันของคนในชุมชน

กิจกรรมที่ 7.2 สร้างกระบวนการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในรูปแบบของการบรรยาย การศึกษาดูงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 กระบวนการสร้างความร่วมมือโดยคนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2 ชั่วโมง

1.2 ศึกษาผลการดำเนินงานจากกิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์ การบริหารจัดการ โฮมสเตย์ และการปลูกดอกเบญจมาศ 2 ชั่วโมง

1.3 การกำหนดแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน 2 ชั่วโมง

1.4 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 ชั่วโมง

1.5 ประชุมกลุ่มย่อยเขียนแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนพร้อมทั้งนำเสนอผลการประชุม 3 ชั่วโมง

2. กำหนดการอบรมดูงาน วันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550 ณ บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

วันพฤหัสบดีที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2550

เวลา 13.00 น. พร้อมกันที่บ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี
 อำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
 และเก็บสัมภาระเข้าที่พัก (โฮมสเตย์)

เวลา 13.00-13.30 น. ลงทะเบียนรับเอกสาร

- เวลา 13.30-13.45 น. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
กล่าวต้อนรับ
- เวลา 13.45-14.00 น. แจ้งวัตถุประสงค์และขอบเขตของการอบรมดูงาน
โดย นางจำเนียร ชุณหโสภาค มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เวลา 14.00-16.00 น. บรรยายหัวข้อเรื่อง “กระบวนการสร้างความร่วมมือ
โดยคนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”
โดย นายอินทร์ มูลพิมาย แกนนำกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำมูล
และประธานกลุ่มโฮมสเตย์นายสมบุรณ์ สิงกิ่ง
รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
- เวลา 16.00-17.30 น. ศึกษาผลงานจากกิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของ
คนในชุมชน การบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์
และการบริหารจัดการโฮมสเตย์ การปลูกเห็ดหอม
และดอกเบญจมาศ
- เวลา 18.00-19.00 น. รับประทานอาหารเย็น และรับชมการแสดงทาง
วัฒนธรรมของกลุ่มมคแดง
- เวลา 19.00-21.00 น. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
โดย อาจารย์ทศพร ราษฎร์นิยม สถาบันพัฒนาครู
คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

วันศุกร์ที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2550

- เวลา 9.00-11.00 น. ประชุมกลุ่มย่อยกำหนดแผนปฏิบัติการสร้างความ
ร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน
(แผนในการขับเคลื่อนที่นำไปสู่ความเข้มแข็งของ
ชุมชน)
- เวลา 11.00-12.00 น. นำเสนอผลการประชุม โดยผู้แทนของทั้ง 4 ชุมชน
- เวลา 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหาร
- เวลา 13.00 น. เดินทางกลับกรุงเทพโดยสวัสดิภาพ

3. กิจกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.1 การบรรยาย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับฟังการบรรยายเรื่อง กระบวนการสร้างความร่วมมือโดยคนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกิจกรรมแรกของกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปูพื้นความรู้โดยให้ทราบแนวทางที่จะทำให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน โดยมีวิทยากรในพื้นที่ คือ นายอินทร์ มูลพิมาย แกนนำกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำมูลและประธานกลุ่มโฮมสเตย์ และนายสมบุญ สิงกิ่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี

3.2 การศึกษาดูงาน

การไปศึกษาผลการดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์ การบริหารจัดการ โฮมสเตย์ และการปลูกเห็ดหอมและดอกเบญจมาศ รวมทั้งการปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เห็นการปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมกลุ่มโดยแบ่งตามกลุ่มของแต่ละชุมชนเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการบรรยายของวิทยากร และจากการศึกษาผลการดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วยวิธีการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อสามารถเขียนแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเบื้องต้นได้ พร้อมการนำเสนอในที่ประชุม โดยผู้แทนของทั้ง 4 ชุมชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 ร่างแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 4 จังหวัด

3.3.1.1 จังหวัดเพชรบุรี

(1) ศักยภาพของตำบลถ้ำรงค์

1) โบราณสถานและโบราณวัตถุ ได้แก่ ถ้ำหลวงพ่อดำ ถ้ำหลวงพ่อบัว ถ้ำพัง โบสถ์วัดชลบท เป็นต้น

2) ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ (1) สวนตาลปลูกแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทย (2) ถ้ำห้วย แม่น้ำเพชร ภูเขา 5 ลูก และ (3) เกษตรผสมผสาน

3) วิถีชีวิต/วัฒนธรรม และประเพณี/การเล่น ได้แก่ (1) การเคียวตาล (2) กลุ่มอาชีพ การยี่ตาลโตนด กลุ่มปั้นแปง การสานหมวกจากใยตาล ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดตาล (3) ประเพณีสงกรานต์ (วันสืบสานมรดกถ้ำรงค์ 12-14 เมษายน) (4) การละเล่น วิวตาน ฝักระดิ่ง ฝัสมุ่ ฝักกะลา อีกาบายไข่ แรลตีตาลโตนด การเหวเรือ และ (5) อาหารพื้นบ้าน แกงห้วยตาล (แกงห้วยโตนด) ทอดมันมะละกอ ทอดโตนด ขนมตาล

(2) ชื่อแผน “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” ตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี

(3) วัตถุประสงค์ของแผน คือ (1) เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชน (2) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของชุมชน (3) สร้างรายได้ให้กับชุมชน (4) ปลูกฝังจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นรักชุมชนของตนเอง และ (5) สร้างความสามัคคีในชุมชนระหว่างผู้นำกับชุมชน

(4) หลักการและเหตุผล เนื่องด้วยตำบลถ้ำรงค์ มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่เพียบพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น ถ้ำห้วย แม่น้ำ เพชร ถ้ำ สวนตาล โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ของชุมชน ซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ และส่งเสริมให้คงอยู่คู่กับชุมชนต่อไป

ดังนั้น แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนทั่วไป และภาคภาาอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

3.3.1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(1) พื้นที่หมู่บ้านหนองข้าวเหนียว

จุดเด่นของพื้นที่ ทะเล หาดทราย นั่งเรือชมเกาะในทะเล
เที่ยวถ้ำพระยานคร ถ้ำไทร ถ้ำแก้ว ล่องคลอง อุทยานสามร้อยยอด

- 1) แผนงานจัดการในชุมชน หมู่บ้าน
- 2) จัดตั้งคณะทีมงาน
- 3) ประสานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 4) ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนร่วม

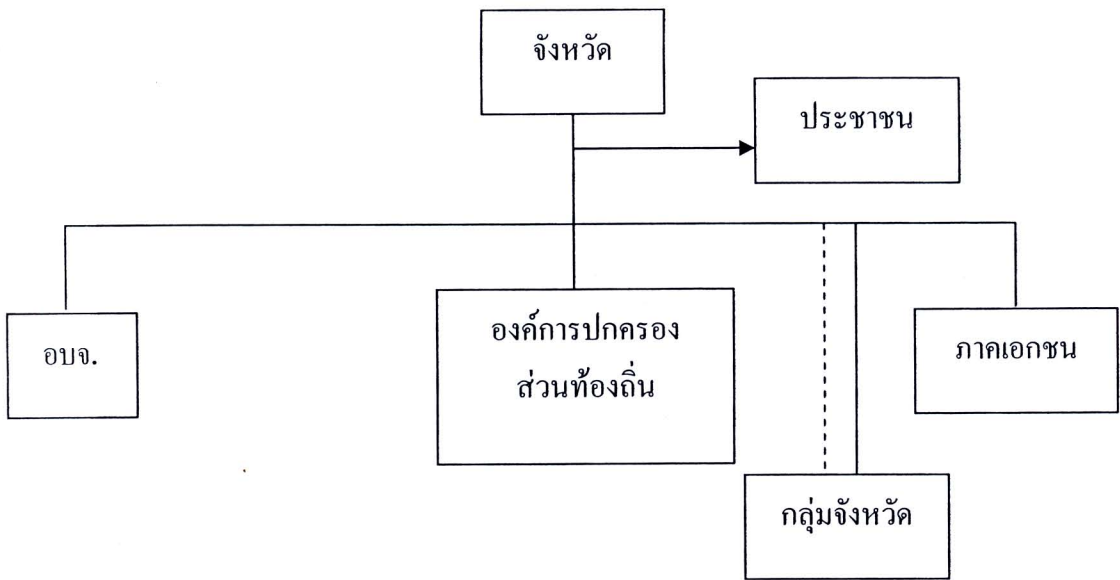
3.3.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน จังหวัดสมุทรสงคราม

คือ “ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” —————> จังหวัดต้นแบบ เศรษฐกิจพอเพียง

- (1) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วิถีชาวบ้าน
 - 1) อนุรักษ์อาชีพการทำน้ำตาลมะพร้าว
 - 2) อนุรักษ์การทำขนมไทยแบบโบราณ
 - 3) อนุรักษ์การดำรงวิถีชีวิตเมือง 3 น้ำ แบบในอดีต
 - 4) อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทย ๆ
- (2) พัฒนาด้านการจัดการการท่องเที่ยว
 - 1) การจัดการด้านองค์ความรู้ (KM)
 - 2) การจัดการด้านการบริหารชุมชน
 - 3) การสร้างเครือข่ายร่วมกัน 4 จังหวัด และหน่วยงาน
 - 4) การศึกษาดูงานของกลุ่มจังหวัดที่เกี่ยวข้อง
- (3) ส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว
 - 1) การกระจายรายได้
 - 2) พัฒนาแกนนำ ผู้นำชุมชน ฯลฯ

ที่เกี่ยวข้อง

ภาพ 8 แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

3.3.1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

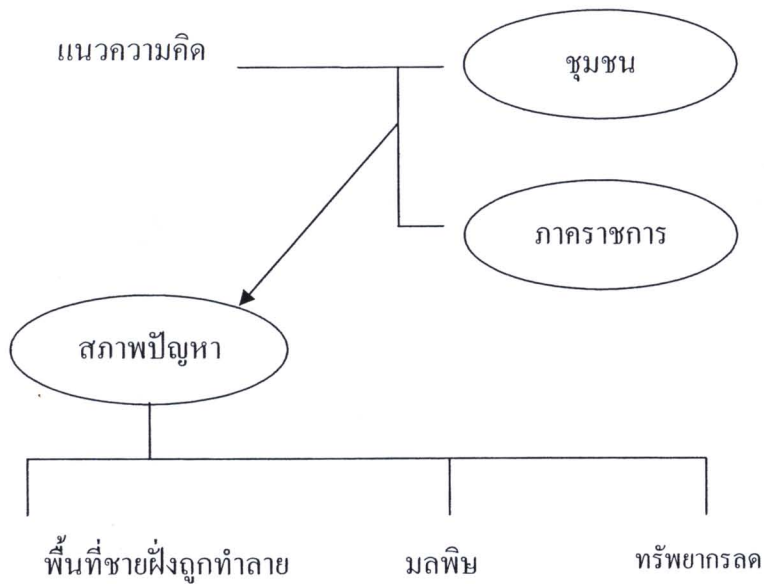
(1) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

- 1) ในเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (เอกชนและราชการ)
- 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่

(1) กิจกรรมด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟู (2) กิจกรรมคู่วิถีชีวิต (3) กิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยง และ (4) กิจกรรมท่องเที่ยวแบบ 1 วัน

(2) ชุมชนได้ประโยชน์อะไร

- 1) รักษาท้องถิ่น
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น ดีขึ้น
- 3) มีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว

ภาพ 9 แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว (ชุมชน)

วิธีการ คือ รวมกลุ่ม 2 อบต. ชุมชน ปราชญ์ ภาคราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดตั้ง คณะกรรมการเพื่อ (1) ประชาวิจารณ์ และ (2) หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT) (ทุกอย่างจะยั่งยืน ถ้าทุกคนร่วมมือกัน)

ทั้งนี้ เมื่อได้ร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 4 ชุมชนแล้ว ได้ทำการตกลงร่วมกันในการนำร่างแผนปฏิบัติการไปดำเนินการต่อ เพื่อการจัดทำให้เป็นร่างแผนปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์ โดยขอให้ทั้ง 4 ชุมชน จัดส่งให้ผู้วิจัยภายในวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

3.4 การทดสอบผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้แบบทดสอบ pre-test และ post-test เพื่อทดสอบความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวจากกิจกรรมทั้ง 3 รูปแบบ

3.5 การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

3.6 การแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มมดแดง เป็นการต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

3.7 การประเมินผลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพในประเด็นการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน

3.8 การสัมภาษณ์เชิงลึกแก่นำของทั้ง 4 ชุมชน โดยสัมภาษณ์ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเสริมข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความรู้ ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ

3.9 การติดตามและรวบรวมแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์ ของทั้ง 4 ชุมชน

กิจกรรมที่ 7.3 การประเมินผลรายกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็น การสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งได้ทำการประเมินผลรายกิจกรรมทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ การบรรยาย การศึกษาดูงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพทั้ง 3 รูปแบบ

กิจกรรมที่ 8 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

ผลการทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการพัฒนาในด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะหรือการปฏิบัติในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นนั้น สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ โดยจะนำเสนอผลการทดสอบในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมที่ 8.1 ผลการทดสอบก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพในประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

1. ด้านความรู้

จากการทดสอบด้านความรู้ ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ผลการทดสอบเป็นดังนี้

1.1 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเรื่องของการมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน การคิดทำสิ่งที่

เป็นประโยชน์ การรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่
 ประโยชน์กับชุมชน การสร้างความร่วมมือโดยวิธีพูดคุย รวมทั้งผลประโยชน์ส่วนตน
 และความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติ ซึ่งล้วนแต่เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือของ
 คนในชุมชน (ร้อยละ 100)

สำหรับในบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ความรู้สึกไร้ที่พึ่งพา
 รวมทั้งปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ที่ทำให้เกิดความร่วมมือ (ร้อยละ 37.5) (ดูตาราง 57)

1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเรื่องของการกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงาน
 ของส่วนรวม การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน การรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมใด
 กิจกรรมหนึ่ง การปฏิบัติตามระเบียบวินัย กติกาของสังคม รวมทั้งการบอกแจ้งสิ่งที่
 ประโยชน์กับชุมชนและการพูดคุย ซึ่งล้วนแต่เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือของ
 คนในชุมชน (ร้อยละ 100)

สำหรับในบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของผลประโยชน์
 ส่วนตนรวมทั้งปัญหาและแรงกดดันทำให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน (ร้อยละ 75)
 (ดูตาราง 57)

1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเรื่องของการกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงาน
 ของส่วนรวม การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน การรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมใด
 กิจกรรมหนึ่ง การปฏิบัติตามระเบียบวินัย กติกาของสังคม การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่
 ประโยชน์ให้กับชุมชน การพูดคุย การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม รวมทั้งความรู้สึก
 ไว้วางใจและการเชิญชวนอย่างเป็นมิตร ซึ่งล้วนแต่เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ
 ของคนในชุมชน (ร้อยละ 100)

สำหรับในบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของผลประโยชน์
 ส่วนตนที่ทำให้ชุมชนรวมตัวกัน (ร้อยละ 83.3) (ดูตาราง 57)

1.4 จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเรื่องของการกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของ
 สังคม การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน การรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมใดกิจกรรม

หนึ่ง การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับชุมชน การพูดคุย รวมทั้งผลประโยชน์ ส่วนตนและความเชื่อความศรัทธา ซึ่งล้วนแต่เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน (ร้อยละ 100)

สำหรับในบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปัญหาและแรงกดดันในชุมชนที่ทำให้เกิดความร่วมมือ (ร้อยละ 60) (ดูตาราง 57)

2. ด้านเจตคติ

จากการทดสอบด้านเจตคติ ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ในประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ผลการทดสอบเป็นดังนี้

2.1 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ว่า ความสามัคคี และความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ย่อมนำมาซึ่งความสุขและเป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนเห็นด้วยที่ว่า การสงเคราะห์ซึ่งกันและกันเป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) (ดูตาราง 58)

2.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ว่า ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข รวมทั้งการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน และความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 75)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนเห็นด้วยที่ว่า การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน และการไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 25.0) (ดูตาราง 58)

2.3 จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ว่า ความสามัคคีของคนในชุมชนนำมาซึ่งความสุข และการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนเห็นด้วยที่ว่า การระลึถึงซึ่งกันและกัน การไม่วิวาทกันและความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 16.7) (ดูตาราง 58)

2.4 จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ว่า ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมืออยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนเห็นด้วยที่ว่า การระลึถึงซึ่งกันและกัน การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40) (ดูตาราง 58)

3. ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการทดสอบด้านทักษะหรือการปฏิบัติ ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ผลการทดสอบเป็นดังนี้

3.1 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนและสังคม ทำอะไรด้วยความสุจริต ยุติธรรม และช่วยเหลือการงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนมีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 37.5) (ดูตาราง 59)

3.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการช่วยเหลือการงานของชุมชนด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนมีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการแนะนำเด็กเดือนคนในชุมชนด้วยความหวังดี มีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น และการทำงานจะไม่มึนอกมิในผลประโยชน์ทั้งปวง อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 25) (ดูตาราง 59)

3.3 จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการช่วยเหลือการงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนมีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและสังคม การมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น และการทำงานจะไม่มีนอกมีในผลประโยชน์ทั้งปวง อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 16.7) (ดูตาราง 59)

3.4 จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการทำอะไรด้วยความสุจริต ยุติธรรม และช่วยเหลือการงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 80)

นอกจากนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางส่วนมีทักษะหรือการปฏิบัติในเรื่องของการแนะนำตักเตือนคนในชุมชนด้วยความหวังดีและการทำงานจะไม่มีนอกมีในผลประโยชน์ทั้งปวง อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 20) (ดูตาราง 59)

กิจกรรมที่ 8.2 ผลการทดสอบก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ในรูปแบบการบรรยาย การศึกษาดูงานและการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การเปรียบเทียบผลการทดสอบ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}}$
2. $(\% \bar{X}_{\text{post}} = \bar{X}_{\text{post}} / \text{คะแนนเต็ม}) \times 100$

จากนั้นนำผลที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ค่าที่เปรียบเทียบ	เกณฑ์	ผลการเปรียบเทียบ
1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}}$	ค่าเป็นบวก/ลบ/ศูนย์	สูงกว่า/น้อยกว่า/เท่ากัน
2. $\% \bar{X}_{\text{post}}$	80%	สูงกว่า/น้อยกว่า/เท่ากัน

การพิจารณาต้องพิจารณาเกณฑ์ทั้งข้อ 1 และข้อ 2 ถ้าผ่านเกณฑ์ ข้อ 1 หมายความว่า มีความรู้เพิ่มขึ้นจาก การบรรยาย การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ ข้อ 2 หมายความว่า มีความรู้อยู่ในระดับที่มั่นใจว่าเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติ

1. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในรูปแบบการบรรยาย

การบรรยายเรื่อง กระบวนการสร้างความร่วมมือ โดยคนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกิจกรรมแรกของกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ในวันที่ 1 มีนาคม โดยผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์และขอบเขตของกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพด้วยการฝึกอบรมดูงาน บรรยายโดยวิทยากร 2 ท่าน คือ นายอินทร์ มูลพิมาย เกษนนำกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำมูลและประธานกลุ่มโฮมสเตย์ และนายสมบุญ สึงกิ่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี ผลการทดสอบก่อนและหลังการบรรยาย พบว่า วิธีการบรรยายเป็นวิธีที่สามารถเพิ่มความรู้ และเป็นวิธีที่ค่อนข้างมั่นใจว่าเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม (ดูตาราง 5)

ตาราง 5

ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการบรรยาย

ค่าที่เปรียบเทียบ	เกณฑ์	ผลการเปรียบเทียบ
1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = 0.17$	ค่าเป็นบวก	สูงกว่า
2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 91.7$	80%	สูงกว่า

2. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในรูปแบบการศึกษาดูงาน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ศึกษาผลการดำเนินงานจากกิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน เรื่องการบริหารจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์ และการบริหารจัดการโฮมสเตย์ และการปลูกเห็ดหอมและดอกเบญจมาศ รวมทั้งการปลูกผักปลอดสารพิษ ผลการทดสอบก่อนและหลังการศึกษาดูงาน พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ในระดับที่ค่อนข้างมั่นใจว่าเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติ แต่ไม่สามารถเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มากนัก (ดูตาราง 6)

ตาราง 6

ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน

ค่าที่เปรียบเทียบ	เกณฑ์	ผลการเปรียบเทียบ
1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = -0.69$	ค่าเป็นลบ	น้อยกว่า
2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 80.7$	80%	มากกว่า

3. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมกลุ่มย่อยกำหนดแผนปฏิบัติการ สร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ในวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2550 ผลการทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า เป็นวิธีที่สามารถเพิ่มความรู้ และเป็นวิธีที่ค่อนข้างมั่นใจว่าเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม (ดูตาราง 7)

ตาราง 7

ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ค่าที่เปรียบเทียบ	เกณฑ์	ผลการเปรียบเทียบ
1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = 2.56$	ค่าเป็นบวก	สูงกว่า
2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 98.7$	80%	สูงกว่า

ตาราง 8

การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดกิจกรรมทั้ง 3 วิธี

วิธีการบรรยาย	วิธีการศึกษาดูงาน	วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ
1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = 0.17$	1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = -0.69$	1. $\bar{X}_{\text{post}} - \bar{X}_{\text{pre}} = 2.56$
2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 91.7$	2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 80.7$	2. $\% \bar{X}_{\text{post}} = 98.7$

จากตาราง 8 พบว่า วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติ และเป็นวิธีที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้ผู้เข้าฟังได้มากที่สุด

กิจกรรมที่ 8.3 ผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว

การประเมินความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า ภาพรวมผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในวิธีการถ่ายทอดความรู้และการเปิดโอกาสให้ซักถามของวิทยากร ร้อยละ 86.4 มีความเข้าใจในประเด็นที่วิทยากรให้ความรู้ ร้อยละ 81.8 ยกเว้นระยะเวลาที่ใช้ในการบรรยายหัวข้อกระบวนการสร้างความร่วมมือของชุมชนที่ให้เวลา 2 ชั่วโมง น้อยเกินไป และช่วงเวลา 1.30 ชั่วโมง สำหรับการไปศึกษาดูงาน เรื่องการจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์ การบริหารจัดการ โฮมสเตย์ และการปลูกเห็ดหอมและดอกเบญจมาศใช้เวลาน้อยเกินไป ร้อยละ 9.1 (ดูตาราง 63)

จากคำถามข้อที่ 11 หลังการอบรมดูงานครั้งนี้ ท่านมีความรู้สึกรักอยากมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง จากการได้ฟังการบรรยาย การศึกษาดูงาน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพราะอะไร

ผลการวิจัย พบว่า หลังการอบรมดูงานครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความรู้สึกรักอยากมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ซึ่งเกิดแรงบันดาลใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบการศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 68.2 ซึ่งตรงกับการสัมภาษณ์โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เหตุผลว่าวิธีการศึกษาดูงาน เป็นการเพิ่มพูนความรู้และได้เห็นการดำเนินงานที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการบริหารงานของชุมชนอื่นเพื่อนำมาปรับใช้กับชุมชนของตนเอง รองลงมา เป็นวิธีการบรรยาย ร้อยละ 63.6 และวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 36.4 นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการทั้ง 3 รูปแบบ ที่ได้จัดขึ้นในโครงการนี้ว่า วิธีการทั้ง 3 วิธี ไม่ว่าจะเป็นวิธีการบรรยาย การศึกษาดูงาน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการเสริมสร้างให้ได้

แนวคิด และเกิดจินตนาการ แต่ยังไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงเนื้อหาของจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วม และต้องการเน้นในเรื่องผลกระทบและการดึงชาวบ้านให้เข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน ทำให้มีรายได้เสริมแบบพอเพียง (ดูตาราง 9)

ตาราง 9

จำนวนและร้อยละของผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการบรรยายให้ความรู้	14	63.6
รูปแบบการศึกษาดูงาน	15	68.2
รูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ	8	36.4

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำของผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดมาปรับปรุงและพัฒนารูปแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีสาระโดยสรุปดังนี้

1. รูปแบบที่มีการพัฒนา ได้แก่

- 1.1 การใช้แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว และแนวคิดธุรกิจด้านส่วนผสมทางการตลาด
- 1.2 การสร้างเกลียวสัมพันธ์ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ จากการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรและกิจกรรม
- 1.3 การจัดทำแผนชุมชน ให้นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. ข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของแกนนำทั้ง 4 ชุมชน ได้แก่

- 2.1 ข้อดี ข้อเสีย ของการบรรยาย/ศึกษาดูงาน/การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 2.1.1 การบรรยาย

ข้อดี ข้อมูล/เนื้อหาในการนำเสนอดี มีการบรรยายและอธิบายได้ชัดเจนสามารถเรียนรู้ได้โดยตรง ทำให้เกิดแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ข้อเสีย สื่อโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนไม่ชัดเจน และเวลาน้อยเกินไป

2.1.2 การศึกษาดูงาน

ข้อดี การนำเสนอดี พุดชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางได้ มีความพึงพอใจในเรื่องการจัดการกองทุนสัจจะออมทรัพย์ เพราะไม่ต้องเสียภาษี รวมถึงการปลูกดอกเบญจมาศ การปลูกผักปลอดสารพิษ การปลูกเห็ดหอม ซึ่งเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวและสามารถนำไปใช้ได้ สามารถเรียนรู้ได้โดยตรงจากชุมชนต้นแบบ มีการแลกเปลี่ยน ความรู้แนวความคิดกับชุมชน เกิดแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ข้อเสีย เวลาลน้อยไป กระบวนการให้ข้อมูลบางส่วนยังไม่ค่อยชัดเจน ควรขยายผลในการบริหารจัดการ ไปที่หมู่บ้านโฮมสเตย์ เพราะมีการจัดสร้างไม่เป็นธรรมชาติ

2.1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ข้อดี ผู้เข้าร่วมประชุมมีความกระตือรือร้นดี เป็นกิจกรรมระดมความคิดที่มีความร่วมมือกันดี มีความรู้พอสมควร เกิดแนวคิดในการสร้างจุดขายให้นักท่องเที่ยว ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงจากชุมชนต้นแบบ มีการแลกเปลี่ยนความรู้แนวความคิดกับชุมชน ทำให้เกิดแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ข้อเสีย เวลาลน้อยไป ส่วนในเรื่องการเขียนแผนยังไม่ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ

2.2 วิเคราะห์ดำเนินกิจกรรม ด้วยวิธีการบรรยาย/ศึกษาดูงาน/ประชุมปฏิบัติการ ในแต่ละรูปแบบ พบว่า วิทยากรมีการเตรียมตัวมาดี มีการนำเสนอและให้ความรู้ในระดับดีพอสมควร ได้รับความรู้เต็มที่ การดำเนินกิจกรรมการบรรยายประกอบสื่อช่วยให้สามารถมองภาพของชุมชนอย่างชัดเจน เนื้อหาสาระดี มีประโยชน์ต่อการนำมาปฏิบัติกับชุมชนของตน

2.3 ระยะเวลาการจัดกิจกรรมแต่ละช่วงมีความเหมาะสมเพียงใด (บรรยาย 2 ชั่วโมง ศึกษาดูงาน 1.30 ชั่วโมง ประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง) พบว่า ระยะเวลาแต่ละช่วงเหมาะสมดีแล้ว แต่ควรมีกิจกรรมนันทนาการมากกว่านี้ เพื่อช่วยผ่อนคลาย

2.4 บรรยายการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า ดี สนุกสนาน ได้เพื่อนใหม่ ได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดีใช้ได้ ควรมีการแบ่งกลุ่มย่อยขึ้น และควรมีวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ให้ได้ความเข้าใจมากขึ้นเพื่อจะได้รับความรู้มากขึ้น ในกิจกรรมแต่ละรูปแบบ

2.5 อุปกรณ์ประกอบการบรรยายด้าน เอกสาร/สื่อประกอบการสอนฯ พบว่า ภาพรวมเหมาะสมดี

2.6 การให้โอกาสซักถามของวิทยากรในกิจกรรมแต่ละรูปแบบ พบว่า เหมาะสม ตรงกับรูปแบบและวัตถุประสงค์ของการประชุมสัมมนา นอกจากนี้ยังให้โอกาสซักถาม เต็มที่/ตอบคำถามเต็มที่

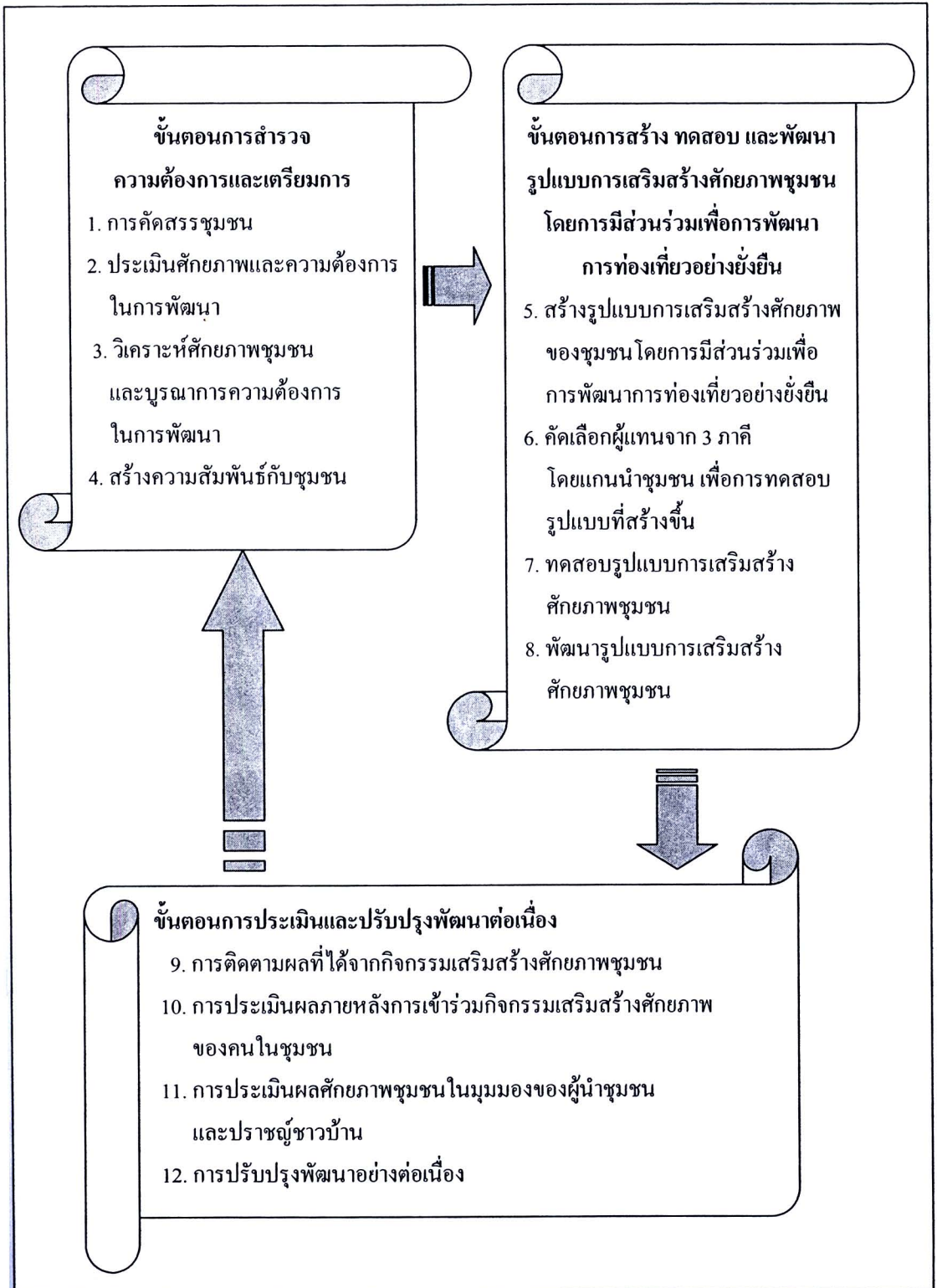
2.7 แรงจูงใจในการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม พบว่า แต่ละกิจกรรมมีแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ ให้ความรู้ได้ดีมาก เพราะชุมชนจัดกิจกรรมที่น่าสนใจทำให้อยากเรียนรู้ และสนุกสนานไปกับกิจกรรม โดยมีการดึงชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การท่องเที่ยว

2.8 ผลการเปลี่ยนแปลงทางความคิดหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมดูงาน ครั้งนี้ เจตคติเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนควรอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น ชุมชน หน่วยงานของรัฐ เพราะแต่ละท้องถิ่นที่มีความต้องการ ในด้านต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ ยังสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม การอบรมดูงานครั้งนี้ไปใช้ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งต้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในชุมชน ของตัวเองทั้งทางบกและทางน้ำ เช่น ทางน้ำ ตลาดน้ำอัมพวา และท่าคา ต้องการสร้าง จุดขายให้นักท่องเที่ยว โดยให้ไปดูวิถีชีวิตของคนริมคลอง ทางบก เพิ่มจุดขายในการ ใช้จักรยานวิ่งเรียบริมคลองไปชมจุดต่าง ๆ ต้องอาศัย อบต. บ้านปรก ให้ช่วยสนับสนุน ด้านงบประมาณ (เงินยืมดอกเบี้ยถูก) เอกชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

2.9 ความรู้สึกที่ท่านอยากมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ของตนเอง พบว่า ในเรื่องความร่วมมือของคนในชุมชน โดยนำกิจกรรมเข้ามาเป็นกลไก ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้ชุมชนตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของทรัพยากร ที่มีอยู่ในชุมชน ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นทั้งส่วนดีและไม่ดี ชุมชนต้องช่วยกันแก้ปัญหา อย่าให้ คนอื่นมาแก้ปัญหา เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม เราก็อาจจะช่วยกันแก้โดยการช่วยกันส่งเสริม

การปลูกต้นไม้/กอจาก ช่วยกันรณรงค์ให้เกิดขึ้น อยากให้ส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้ได้เห็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน นอกจากนี้ ก็อยากให้สนับสนุนการดำเนินการจัดการ โฮมสเตย์ และการเกษตรปลอดสารพิษ

ผลจากการทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน โดยการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อจะนำไปสู่ความยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน จึงนำมาซึ่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นของผู้แทนจาก 3 ภาครี ที่ป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ของทั้ง 4 ชุมชน ด้วยเครื่องมือชุดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ ในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ดังแสดงในภาพ 10

ภาพ 10 กระบวนการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการประเมินและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง มีกิจกรรม 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 9-12 ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่ 9 การติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชน กิจกรรมที่ 10 การประเมินผลภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพของคนในชุมชน กิจกรรมที่ 11 การประเมินผลศักยภาพชุมชนในมุมมองของผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน และกิจกรรมที่ 12 การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 9 การติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชน

จากการประเมินผลรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เกี่ยวข้องทำให้ทราบศักยภาพของชุมชนในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ประกอบกับการติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมศักยภาพ โดยได้มีการมอบหมายให้ผู้แทนทั้ง 4 ชุมชนไปดำเนินการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเพิ่มเติมจากที่ได้จัดทำไว้ระหว่างการร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพให้เป็นร่างแผนฉบับสมบูรณ์ด้วยการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อความร่วมมือของคนในชุมชน

ทั้งนี้ ทำให้ทั้ง 4 ชุมชน ได้ร่างแผนปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์เพื่อการขับเคลื่อนในการพัฒนาการท่องเที่ยวไปเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน ซึ่งพบว่า ในการดำเนินการจัดทำ บางชุมชนมีภาระงานที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน จึงไม่สามารถจัดส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ (วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2550) โดยได้ขอลื่อนเวลาในการจัดส่งออกไป ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมแผนครบทั้ง 4 ชุมชน ในวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2550 โดยแต่ละชุมชนได้จัดทำแผนปฏิบัติการดังนี้

แผนปฏิบัติการของจังหวัดเพชรบุรี

ชื่อแผน: การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หลักการและเหตุผล: เนื่องจากพื้นที่ตำบลอัมพวัน มีทรัพยากรธรรมชาติ และทัศนียภาพที่เพียบพร้อม เช่น ภูเขา ลำห้วย แม่น้ำ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจน

ประเพณี วัฒนธรรม ที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งควรค่าแก่การที่จะอนุรักษ์และส่งเสริมให้อนุชนรุ่นหลัง ๆ ได้ศึกษาและสืบทอดไป รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกได้รู้จัก ดังนั้น จึงจัดทำแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทั่วไป และประชาสัมพันธ์ให้บุคคลต่างชุมชนเข้ามาศึกษา จะได้เป็นที่รู้จักของคนภายนอก และยังเป็นการเพิ่มรายได้กับบุคคลในชุมชนอีกด้วย

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนากองท่องเที่ยว โดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชน
2. เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชน
3. ปลุกฝังจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากร และใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

ปัญหา:

1. ขาดความร่วมมือจากคนในชุมชน
2. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไม่เป็นระบบ
3. ขาดการประชาสัมพันธ์และการนำเสนอที่ดี

การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานจากภาครัฐ:

1. ต้องการงบประมาณในการจัดทำแผน
2. ต้องการวิทยากรที่มีความสามารถเข้ามาบรรยายในการฝึกอบรม
3. ต้องการอุปกรณ์ (จักรยาน) เพื่อให้พนักงานท่องเที่ยวได้ขี่ชมธรรมชาติบริเวณ

ตำบลดำรงค์

วิธีการดำเนินการ:

1. แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน
2. ระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมอบรม
3. รวบรวมข้อมูลและนำไปวางแผนและปฏิบัติต่อไป

สถานที่ดำเนิน: พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงค์

ระยะเวลาดำเนินการ: 1 เมษายน พ.ศ. 2550-30 กันยายน พ.ศ. 2550

กลุ่มเป้าหมาย: จำนวน 60 ท่าน จาก (1) ผู้นำท้องถิ่น (2) ประชาชน (3) เยาวชน และ (4) ภาคภาคต่าง ๆ

งบประมาณ:

1. ค่าวิทยากร จำนวน 2 ท่าน ท่านละ 1,500 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารและอาหารว่าง 4 มื้อ 50/60 อาหารว่าง 4 มื้อ 30/60 เป็นเงิน 19,200 บาท
3. ค่ารถเพื่อศึกษาดูงาน เป็นเงิน 10,000 บาท
4. ค่าเอกสาร และอุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นเงิน 3,000 บาท
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงิน 5,000 บาท

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 40,200 บาท

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายสามารถเฉลี่ยได้ตามความเป็นจริง

หน่วยงานรับผิดชอบ:

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต 2
4. องค์การบริหารส่วนตำบล ถ้ำรงค์

การติดตามและประเมินผล:

1. แบบสอบถาม
2. การสังเกตการณ์
3. การนำไปขยายผล

คณะกรรมการทำงานการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลถ้ำรงค์:

1. นายบรรพต กำไลแก้ว	นายก อบต.	ประธาน
2. นายทองอยู่ พุกพวง	รองนายก อบต.	รองประธาน 1
3. นายประสิทธิ์ คอคนางเยี่ยม	รองนายก อบต.	รองประธาน 2
4. ผู้ใหญ่บ้าน 6 หมู่บ้าน		กรรมการ
5. สมาชิก อบต. หมู่ละ 1 ท่าน		กรรมการ
6. นางสาวประคอง คนไฉ	กลุ่มแม่บ้าน	กรรมการ
7. นางสมจิตร กรองแก้ว	กลุ่มอาชีพ	กรรมการ

8. นายเสริม รวยรื่น	ประธานศูนย์	กรรมการท่องเที่ยว ตำบลดำรงค์
9. นางวัลรัตน์ ออบแย้ม	ประธานแม่บ้าน	กรรมการ
10. นายวิเชียร ปลื้มจิตร	ปลัด อบต.	กรรมการและเลขานุการ
11. นางสาววาสนา ป้องกัน	นักพัฒนาชุมชน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางวันทนา พุดเพราะ		เหรียญก
13. นางสาวกนกอร กระทุ้มแก้ว		ผู้ช่วยเหรียญก
14. นายปฐวี สุขสวัสดิ์		ประชาสัมพันธ์
15. นายวรัญญู ทองแย้ม		ตัวแทนผู้ประกอบการ

ที่ปรึกษา:

1. นายถนอม ภูเงิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นายสัมฤทธิ์ ออบแย้ม	กำนันตำบลดำรงค์

แผนปฏิบัติการของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อโครงการ: โครงการพัฒนาทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม

หลักการและเหตุผล: กลุ่มอาชีพในชุมชนของเราที่อยู่ในตำบลสามร้อยยอด

ได้รวมตัวกันทำงานเครือข่ายชุมชนฐานล่างตามงานประเด็นของ ผ.อ.ช. โดยมีกลุ่มต่าง ๆ
ที่มีอยู่ดังนี้

1. เกษตรธรรมชาติ (ปลอดสารพิษ)
2. กลุ่มเลี้ยงปลาน้ำจืด (บริเวณรอบทุ่งสามร้อยยอด)
3. กลุ่มประมงชายฝั่ง (หาดสามร้อยยอด)
4. กลุ่มเยาวชนนอกโรงเรียน/ในโรงเรียน

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อให้เกิดระบบเชื่อมรอกกลุ่มต่าง ๆ
2. เพื่อให้เป็นเครือข่าย
3. เพื่อให้มีความรู้เรื่องการดูแลทรัพยากรที่เรามีอยู่
4. เพื่อให้มีการดูแลและการท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้มีรายได้ในชุมชนต่อไป

เป้าหมายโครงการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ:

1. จัดประชุม ชี้แจง และทำความเข้าใจกับแกนนำในพื้นที่
2. จัดอบรมแกนนำและสมาชิก
3. จัดเก็บข้อมูล/และขยายผลต่างตำบล/อำเภอต่าง ๆ
4. สรุปรงาน/และติดตามงานและกิจกรรม
5. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนต่อไป เพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน

ระยะเวลา: ภายในเดือนเมษายน พ.ศ. 2550 - มีนาคม พ.ศ. 2551

ผู้รับผิดชอบโครงการ: คณะทำงานทรัพยากร/เกษตรธรรมชาติ ตำบลสามร้อยยอด
กิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การประเมินผล/ติดตามข้อมูลเอกสาร: การจัดกิจกรรม

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ:

1. จะมีการรวมตัวเพื่อต่อยอดงานที่คณะกรรมการเก่าได้ทำไว้
2. จะมีการเชื่อมร้อยกันในพื้นที่และจะเป็นเครือข่ายต่อไป
3. มีศูนย์เรียนรู้ การดูแลในเชิงการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่อไป (และรายได้ในชุมชนต่อไป)

คณะทำงาน

1. นางผ่อง หมวกแดง	ตัวแทนเกษตรธรรมชาติ
2. นายป้อม สามเกลียว	ตัวแทนเกษตรธรรมชาติ
3. นายเตี้ย หมวกแดง	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงปลาน้ำจืด
4. นายแมน หมั่นสุวรรณ	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงปลาน้ำจืด
5. นายไสว คุ่มทอง	ตัวแทนกลุ่มประมงชายฝั่ง
6. นายวินัย พรวัหิรัญ	ตัวแทนกลุ่มประมงชายฝั่ง
7. นายอำนาจ หินลาศ	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงสัตว์
8. นายวิชา เสือเหลือง	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงสัตว์
9. นางน้ำฝน รุ่งมณี	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงกุ้ง
10. นางเดือนใจ ศรีวิสัย	ตัวแทนกลุ่มเลี้ยงปลากระพง

กิจกรรมที่ 1 จัดประชุมชี้แจงแก่นำ:

กลุ่มละ 2 คน $\times$ 14 คน = 28 คน $\times$ 6 ครั้ง = 168 คน

1. ค่าอาหาร/ของว่าง
2. ค่าเอกสาร
3. ค่าสถานที่

กิจกรรมที่ 2 อบรมแก่นำสมาชิก กลุ่มละ 5 คน:

กลุ่มละ 5 คน $\times$ 14 กลุ่ม = 70 คน

1. ค่าอาหาร/ของว่าง = 70 คน $\times$ 70 บาท
2. ค่าสถานที่
3. ค่าเอกสาร

กิจกรรมที่ 3 จัดเก็บข้อมูล/และขยายผล:

กลุ่มละ 500 คน $\times$ 14 กลุ่ม

ขยาย 4 ตำบล $\times$ 5,000 คน

3 อำเภอ $\times$ 5,000 คน

กิจกรรมที่ 4 สรุปรงาน/ติดตาม 4 ครั้ง $\times$ 30 คน

กิจกรรมที่ 5 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ 1 ศูนย์

รายชื่อกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ 14 กลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม/องค์กร	จำนวนสมาชิก	หมู่	ผู้รับผิดชอบ
1.	กลุ่มเลี้ยงปลาธรรมชาติ	20	2	นายเตี้ย หนองแจ
2.	กลุ่มเลี้ยงปลาธรรมชาติ	15	3	นายแมน เหมือนสุวรรณ
3.	กลุ่มเลี้ยงปลาธรรมชาติ	15	8	นางน้ำฝน รุ่งมณี
4.	กลุ่มเลี้ยงปลากระพง	20	7	นางเตือนใจ ศรีวิสัย
5.	กลุ่มเลี้ยงปลา/กุ้งธรรมชาติ	15	5	นายบุญลือ จามจุรี
6.	กลุ่มทำปุ๋ยหมัก/ปลูกผัก	20	2	นางพ่อน หมวกแดง
7.	กลุ่มปลูกมะม่วง	20	4	นายทองดี เกตุข้อย
8.	กลุ่มปลูกมะม่วง มะพร้าว	15	6	นายป้อม สามเกลียว
9.	กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	15	9	นายวิสัย สายน้ำเขียว

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม/องค์กร	จำนวนสมาชิก	หมู่	ผู้รับผิดชอบ
10.	กลุ่มเลี้ยงวัว บ้านหน้าป้อม	15	2	นายสุชาติ หินลาศ
11.	กลุ่มเลี้ยงวัว บ้านหนองเข้มน้อย	20	2	นายอำนาจ หินลาศ
12.	กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นบ้าน	15	2	นายสากล รอดไฟ
13.	กลุ่มประมงชายฝั่ง	20	2	นายไสว ตุ่มทอง
14.	กลุ่มประมงชายฝั่ง	20	2	นายวินัย พราหิรัญ

เรื่องที่จะขอรับการอบรม:

1. การดูแลทรัพยากรที่เรามีอยู่ ทู่งสามร้อยยอด ชายหาด
2. การบริหารจัดการให้เป็นในเชิงท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
3. การแปรรูปสินค้าของเราให้เป็นสินค้าของฝากในรูปอาหาร ปลอดสารพิษ
4. อยากให้องค์กรท้องถิ่นช่วยกันดูแลกลุ่มฐานล่างบ้าง

แผนปฏิบัติการของจังหวัดสมุทรสงคราม

ชื่อโครงการ: โครงการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตแบบไทยดั้งเดิมเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของ

ชาวสมุทรสงครามและจังหวัดใกล้เคียง

2. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์อัน ได้แก่ การท่องเที่ยวทางน้ำ และวัฒนธรรมการท่องเที่ยวทางศาสนา การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางการผจญภัยและการท่องเที่ยวทางสุขภาพ

3. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของตน

เป้าหมาย: จังหวัดสมุทรสงครามมีแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ใกล้เมือง

ขั้นตอนการดำเนินการ:

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของวิถีชีวิตแบบไทยดั้งเดิม
2. กำหนดพื้นที่ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
3. ดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม
4. ดำเนินการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
5. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ประเมินผล: การดำเนินการ ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: (1) ศูนย์การท่องเที่ยว (2) เทศบาล (3) อบต.

และ (4) ผู้ประกอบการแขนงต่าง ๆ

แผนปฏิบัติการของจังหวัดสมุทรสาคร

1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งมหาชัย-ตะวันออก ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน

สภาพเดิมชายฝั่งทะเลสมุทรสาครมีความยาวประมาณ 41 กิโลเมตร ผ่านพื้นที่ชายฝั่ง 8 ตำบล 15 หมู่บ้าน พื้นที่ในทะเลเป็นอ่าวประวัติศาสตร์ที่กำหนดเขตพื้นที่ทะเลของอาณาเขตของจังหวัด ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2502 เคยเป็นพื้นที่ที่มีความสมดุลของระบบนิเวศ สภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งเอื้อประโยชน์ให้มีทรัพยากรประมง และทรัพยากรป่าชายเลนอุดมสมบูรณ์

2. การเปลี่ยนแปลง

กาลเวลาได้เปลี่ยนแปลงให้พื้นที่ที่เคยอุดมสมบูรณ์ต้องขาดแคลนลงด้วยความจำเป็นที่ต้องพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองซึ่งมีกิจกรรมอันเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มองเห็นได้ชัดเจน คือ

- 2.1 การเพิ่มปริมาณของประชากรซึ่งต้องขยายพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย
- 2.2 เครื่องมือประมงเพิ่มจำนวนและมีประสิทธิภาพในการไล่ล่า
- 2.3 อาชีพต่อเนื่องจากการประมงขยายตัวตามความต้องการของตลาด

และผู้บริโภค

- 2.4 การขยายเขตอุตสาหกรรม
- 2.5 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ไม่ถูกวิธี
- 2.6 ไม่ได้จัดทำผังเมืองกำหนดพื้นที่ให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น

3. สภาพปัญหา

- 3.1 ป่าชายเลนชายฝั่งทะเลถูกบุกรุก
- 3.2 อ่าวสมุทรสาครไม่มีที่กำบังคลื่นลม ดินชายฝั่งทะเลถูกชะล้างพังทลาย

เกือบตลอดทั้งปี

3.3 การทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งโดยมิได้คำนึงถึงการสูญเสียทรัพยากร

3.4 น้ำเสีย ขยะจากแหล่งชุมชนในพื้นที่จากสถานประกอบการอาชีพต่อเนื่องจากภาคประมง และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

3.5 น้ำเสียจากต่างท้องที่ ที่ปล่อยลงมาทางแม่น้ำท่าจีน และทางน้ำที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา

4. พื้นที่เป้าหมาย ชายฝั่งทะเล อำเภอเมืองสมุทรสาคร

4.1 หมู่ที่ 3, 8 ตำบลโคกขาม

4.2 หมู่ที่ 8 ตำบลพันท้ายนรสิงห์

4.3 หมู่ที่ 2 ตำบลบางหญ้าแพรก

5. แนวคิดการป้องกัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนกั้นคลื่นชายฝั่งตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งใช้วัสดุถาวร เช่น เขื่อนหินใหญ่ เขื่อนคอนกรีต และศึกษาการทำคอกหอยแมลงภู่นิวด้วยไม้ไผ่-รวกที่บ้านปากคลองพันท้ายนรสิงห์ อันเห็นข้อเปรียบเทียบที่แตกต่างกันกล่าว คือ การใช้วัสดุถาวรสร้างเขื่อนทำให้พื้นที่ใกล้เคียงที่ไม่ได้สร้างเขื่อนได้รับผลกระทบ แต่การสร้างคอกหอยแมลงภู่นิวสามารถช่วยเสริมดินชายฝั่งได้ระดับหนึ่ง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการสะสมตะกอนดิน และไม่มีผลกระทบกับพื้นที่ข้างเคียง ประกอบกับผลการวิจัยตามเอกสาร รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมชายฝั่งและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีปักไม้ไผ่รวกและปลูกป่าชายเลน ซึ่งดำเนินการโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากตัวอย่างทั้งสองแห่ง จึงทำให้เกิดแนวคิดว่าการใช้วัสดุที่อ่อนตัวกับแรงคลื่นดีกว่าสร้างกำแพงถาวร และปรับรูปแบบจากคอกหอยมาเป็นสามเหลี่ยมลักษณะพื้นเลื้อยเอายอดสามเหลี่ยมรับคลื่นและให้แนวกลุ่มไม้ไผ่ชะลอคลื่นอยู่แนวในก่อนถึงคอกหอยแมลงภู่นิวจะเป็นด่านที่สองในการชะลอคลื่นและการตกตะกอน

6. กิจกรรม

6.1 สร้างเครือข่าย จัดหาแนวร่วมจากแกนนำในชุมชนใกล้เคียง คือ หมู่ 8 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ หมู่ 3, 8 ตำบลโคกขาม หมู่ 2 ตำบลบางหญ้าแพรก ประกอบด้วย

ชาวประมงชายฝั่ง เกษตรกรนาเกลือ ชุมมรรักษ์ธรรมชาติโคกขาม เป็นเครือข่ายร่วมคิด
ร่วมทำ

6.2 ภาคีสันับสนุน ขอความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ
ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น

6.2.1 ส่วนราชการ ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร (รองฯ สาณวิทย์ วสยางกูร)
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประมงจังหวัด สถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรที่ 5
สมุทรสาคร องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา

6.2.2 องค์การภาคเอกชนและประชาชน ได้แก่ บริษัท ยูเนียน โพรเซ่น
โปรดัก จำกัด สมาคมการประมงสมุทรสาคร คุณวิภา ศิลาสุวรรณ สถาบันพัฒนาองค์กร
ชุมชน (มหาชน)

6.3 การเพิ่มปริมาณทรัพยากร

6.3.1 ปลุกป่าชายเลน เดิมจะปลูกต้นไม้กันชายฝั่งทะเลแนวตลิ่งลงไป
แต่เมื่อพบกับปัญหาคลื่นลมจึงเปลี่ยนเป้าหมายมาในที่ว่าง พร้อมกับขอความร่วมมือจาก
เจ้าของที่ดิน (นาทุ่ง) ชายฝั่งแบ่งส่วนที่ดินส่วนที่อยู่ติดกับทะเลเป็นพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งได้รับ
ความอนุเคราะห์จากเจ้าของที่ดิน เป็นเนื้อที่ 95 ไร่ ขณะนี้ได้ดำเนินการไปประมาณ 30 ไร่
ขณะที่ให้ความสนใจลงมามีทั้งองค์กรการศึกษา นักธุรกิจ และส่วนราชการ
โดยมีสถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 5 สมุทรสาคร และโรงเรียนพันท้าย-
นรสิงห์เป็นศูนย์ประสานงาน

6.3.2 การเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ การเลี้ยงหอยแมลงภู่นในทะเล ดำเนินการ
เชื่อมต่อกับพื้นที่หมู่ 8 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ เนื่องจากเห็นว่าการเลี้ยงหอยแมลงภู่นโดยใช้
ไม้ไผ่รวกเป็นคอกหอยนั้นให้ประโยชน์กับคนจนในชุมชนมีรายได้และเกิดประโยชน์
กับธรรมชาติในด้านห่วงโซ่อาหาร แหล่งอาศัย แหล่งวางไข่ขยายพันธุ์และการเลี้ยงตัว
ของสัตว์น้ำวัยอ่อน กับทั้งเป็นประการด่านแรกที่ชะลอแรงคลื่นได้ระดับหนึ่ง

6.3.3 ธนาคารไข่ปูม้า ได้จัดทำกระชังทดลองสำหรับขยายพันธุ์ปูม้า ขนาด
3 × 3 เมตร ห่างจากชายฝั่ง 1,026 ตัว เมื่อแม่ปูวางไข่โดยธรรมชาติแล้วนำแม่ปูเหล่านั้น
ไปขายนำเงินเข้าโครงการ ผลปรากฏว่ามีลูกปูกระจายพันธุ์ออกไปเป็นที่น่าสนใจ (ยังไม่ได้
สำรวจปริมาณ เป็นข้อมูลปรากฏจากการจับสัตว์น้ำของชาวประมงพื้นบ้าน) งบประมาณ

ดำเนินการได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัท ยูเนียน โฟรเซน โปรดัก จำกัด และประชาชนผู้มีจิตศรัทธา

6.3.4 กองทุนอิระวดี ในอ่าวสมุทรสาครเป็นแหล่งอาศัยของโลมาหัวบาตร (อิระวดี) คนที่ออกไปเที่ยวทะเลจะพบเห็นเป็นประจำ แต่เนื่องจากในอ่าวมีเครื่องมือทำการประมงเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการระบายน้ำซึ่งมีสารพิษเจือปนทั้งจากชุมชนและสถานประกอบการหลายประเภทบนฝั่งลงไปแหล่งน้ำ ทำให้ปลาโลมาได้รับอันตรายจากเรือประมงและน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของโลมา จึงตั้งมูลนิธิ (แบบธรรมชาติ) เพื่อหาเงินทุนในการอนุรักษ์คุ้มครองโลมา และจะเป็นผลพวงในการดูแลสัตว์น้ำประเภทอื่น ๆ ได้ด้วย

6.4 การทดลองสร้างแนวกันคลื่นไม้ไผ่

วัตถุประสงค์: ชะลอความรุนแรงของคลื่น ป้องกันดินชายฝั่งพังทลาย

เป้าหมาย: ใช้ไม้ไผ่ปักเป็นกลุ่มรูปสามเหลี่ยม ห่างจากฝั่ง 100 เมตร

และ 200 เมตร ความยาว 2,000 เมตร ตลอดแนวชายฝั่ง หมู่ 3 ตำบลโคกขาม งบประมาณขณะนี้ทราบว่าได้รับความเห็นชอบในการสนับสนุนจากกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กำลังพิจารณาเรื่องงบประมาณดำเนินการ

6.5 อาคารแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่เป้าหมาย ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกปากอ่าวมหาชัย มีกิจกรรมหลากหลายที่สามารถเป็นห้องเรียนธรรมชาติให้กับผู้สนใจ เช่น การฟื้นฟูป่าชายเลนและสัตว์น้ำตามธรรมชาติ การประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การทำนาเกลือ การอนุรักษ์นกชายเลนอพยพ จะมีผู้สนใจทั้งคนไทย และต่างประเทศลงไปศึกษาเรียนรู้เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มียาคารสำหรับรองรับให้ความสะดวก

สำหรับสถานที่สร้างอาคาร ได้รับความอนุเคราะห์จากนายบรรทม คงล้อมจันทร์ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ตำบลโคกขาม ได้มอบที่ดินริมทะเลประมาณ 7 ไร่ ให้กับทางราชการโดยมีวัตถุประสงค์ให้สร้างอาคารแหล่งเรียนรู้ 5 ไร่ สร้างถนนทางเข้าออก 2 ไร่ แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาดำเนินการ จำเป็นต้องหาแหล่งเงินที่ให้ความสนใจในด้านนี้มาให้การสนับสนุน และในเบื้องต้นสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มหาชน (พอช.) รับพิจารณาจะให้การสนับสนุน 200,000 บาท หากมีอาคารแล้วจะทำให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลชัดเจนตามเป้าหมาย

7. ความคาดหวัง

- 7.1 สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้ผู้มีรายได้น้อยในชุมชนพื้นที่เป้าหมาย
- 7.2 เป็นแหล่งสร้างชีวิตตามวิถีของระบบนิเวศชายฝั่งแบบยั่งยืน
- 7.3 เป็นแหล่งสร้างสรคองค์ความรู้ภายใต้ความหลากหลายของทรัพยากรและกิจกรรม อันจะก่อให้เกิดโครงข่ายในการฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เชื่อมต่อไปยังชุมชนตลอดแนวชายฝั่งทะเลสมุทรสาคร

8. ปัญหาและอุปสรรค

8.1 ไม่มีอัตรากำลังในการขับเคลื่อน เนื่องจากคณะแกนนำชุมชน มีภารกิจร่วมปฏิบัติงานกับสถานีวิจัยและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 5 สมุทรสาคร ตามงบประมาณที่ได้รับให้จัดการสร้างแนวชะลอคลื่น และก่อสร้างอาคารแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรชายฝั่ง-โคกขาม ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

8.2 การจัดการเรื่องการท่องเที่ยวโดยตรง ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะขาดปัจจัยทั้งระบบ

กิจกรรมที่ 10 การประเมินผลภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพของคนในชุมชน

ผู้วิจัยมีการประเมินศักยภาพภายหลังการจัดกิจกรรมเสริมศักยภาพให้กับผู้แทนจาก 3 ภาคร ทั้ง 4 ชุมชน โดยผ่านช่วงระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งได้ผลสรุป ดังนี้

กิจกรรมที่ 10.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

จำนวน 22 คน

1. ผลสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพรายจังหวัด
 - 1.1 ผลการสัมภาษณ์ชุมชนถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 8 คน
 - 1.2 ผลการสัมภาษณ์ชุมชนบ้านขุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 คน
 - 1.3 ผลการสัมภาษณ์ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 6 คน
 - 1.4 ผลการสัมภาษณ์ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร

จำนวน 4 คน

2. ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

2.1 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

ด้านความรู้

2.2 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

ด้านเจตคติ

2.3 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 10.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

จำนวน 40 คน

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยรายจังหวัด

1.1 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน

1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 10 คน

1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 10 คน

1.4 จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 10 คน

2. ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

กิจกรรมที่ 10.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

จำนวน 36 คน

1. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติรายจังหวัด

1.1 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน

1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 คน

1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 10 คน

1.4 จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 8 คน

2. ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

รายละเอียดผลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทั้งในส่วนจากรายจังหวัดและภาพรวม
ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ จำนวน 22 คน โดยใช้แบบติดตามผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพของผู้แทนจาก 3 ภาควิชา ประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว เป็นรายชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

รายจังหวัด

2.1.1.1 ผลการสัมภาษณ์ชุมชนตำบลดำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 8 คน

(1) ด้านความรู้

1) การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนโดยวิธีพูดคุย พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการที่จะสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นโดยมีความคิดเห็นที่ตรงกันนั้น ซึ่งควรมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งควรมีการพูดคุยกันก่อนที่จะเริ่มลงมือปฏิบัติกิจการงานต่าง ๆ นอกจากการพูดคุยแล้วยังสามารถใช้การสื่อสารอื่น ๆ

2) การรวมกลุ่มของคนในชุมชนประกอบกิจกรรม นับเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการรวมกลุ่มเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนหลาย ๆ ฝ่าย นอกจากนั้น ยังมีผู้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า บางโอกาสอาจเป็นการทำงานส่วนตัวก็ได้

3) การกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของส่วนรวมเป็นการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการช่วยเหลือด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันแล้ว จะเป็นสิ่งที่ทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือที่ดีต่อกันช่วยเหลือ

4) การช่วยแจ้งสิ่งที่ประ โยชน์กับชุมชน ถือว่าเป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะชุมชนเป็นของทุกคน ดังนั้น ถ้าทุกคนช่วยบอกแจ้งสิ่งที่ประ โยชน์แก่กันจะส่งผลให้ชุมชนของเราพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

5) การคิดทำสิ่งที่ประ โยชน์แก่ชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการที่ทุกคนในชุมชน

คิดถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ร่วมกันแล้ว จะยังผลให้เกิดความร่วมมือตามมา โดยเป็นการช่วยกันคิดเพื่อสร้างชุมชนของตนเองให้พัฒนาขึ้น

6) การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะเมื่อคนในชุมชนรู้สึกถึงความเป็นธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ก็จะเกิดความไว้วางใจและยินดีที่จะร่วมกันทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

7) การปฏิบัติตามระเบียบวินัย/กติกาของสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการร่วมมือร่วมกันปฏิบัติตามระเบียบวินัยหรือกติกาของสังคม ถือเป็นข้อตกลงที่ทำให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน

8) การมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการให้ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะหากคนในชุมชนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ก็จะทำให้เข้าใจถึงเป้าหมายที่ตรงกัน นำไปสู่ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ แม้ว่าบางครั้งอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ก็เชื่อว่าเป็นความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันรุนแรง ยังคงช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้เช่นกัน

9) ความเชื่อความศรัทธา ทำให้ชุมชนมีพลังในการสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความเชื่อและความศรัทธาเป็นสิ่งที่หลอมรวมจิตใจให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชุมชน หากขาดความเชื่อและความศรัทธาแล้วอาจทำให้เกิดการแตกความสามัคคีได้

10) ความรู้สึกไว้วางใจเป็นสิ่งที่ทำให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความรู้สึกไว้วางใจต่อกันในการทำงานจะทำให้คนในชุมชนต่างร่วมแรงร่วมใจกันและอยากทำงานให้สำเร็จร่วมกัน แต่เมื่อใดที่ไม่มี ความไว้วางใจต่อกัน ผลประโยชน์ส่วนรวมก็อาจเสียไปได้

11) ความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกระตุ้นให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะหากคนในชุมชนที่รู้จักกันในฐานะของญาติพี่น้อง จะทำให้เกิดความสบายใจในการทำงาน เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมานาน และทุกคนก็อยากช่วยเหลือญาติพี่น้องของตัวเองอยู่แล้ว

12) การเชิญชวนอย่างเป็นมิตรทำให้อยากมาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการสื่อสารด้วยความเป็นกันเอง มีความเป็นมิตร ให้ความจริงใจต่อกันจะทำให้คนในชุมชนหันมาให้ความร่วมมือกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและส่งผลให้การทำงานมีความราบรื่น

13) ปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะปัญหาและแรงกดดัน คือ สิ่งที่ทำให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญว่าจะต้องช่วยเหลือกัน เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหามาให้ผ่านพ้นไป ทำให้ชุมชนอยู่รอดและมีความเข้มแข็ง

14) ความรู้สึกไว้ที่พึ่งพาทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน ไม่ได้เกิดจากความรู้สึกไว้ที่พึ่ง หากแต่เป็นเพราะคนในชุมชนต้องการร่วมกันสร้างประโยชน์กับชุมชนของตนเองดีกว่ารอพึ่งพาผู้อื่น

15) ผลประโยชน์ส่วนตนทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยเพราะการนึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมจะทำให้สังคมมีความสามัคคีและสามารถอยู่ร่วมกันได้ หากคนในชุมชนเห็นเพียงประโยชน์ส่วนตน ก็จะทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชนตามมา

(2) ด้านเจตคติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการให้ความช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือกันทำให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชน

2) การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการไม่ทะเลาะวิวาทกัน เป็นการสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันและทำให้เกิดความร่วมมือ จะทำให้ประสบผลสำเร็จได้ง่าย เพราะความขัดแย้งจะทำให้ต่างคนต่างไม่ให้ความร่วมมือ ทำให้เกิดความล้มเหลวตามมา

3) ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะหากคนในชุมชนมีความคิดตรงกันหรือมีความคิดเห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความพร้อมเพรียงกัน ความร่วมมือก็จะเกิดขึ้น นำไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จโดยง่าย

4) ความระลึถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะคนในชุมชนทุกคนเห็นการคิดถึงหรือระลึถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5) ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะคนในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและมีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันจะทำให้สามารถร่วมกันแก้ปัญหาได้ ที่สำคัญ คือ ทำให้สังคมมีความสงบสุขและปราศจากความขัดแย้ง

นอกจากนั้น ผู้ตอบยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากความสามัคคีแล้ว ยังต้องประกอบด้วยความเข้าใจที่ตรงกัน จึงจะทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

(3) ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) ท่านมักจะช่วยเหลือการงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยการที่คนในชุมชนอยากทำงานหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการช่วยพัฒนาชุมชนของตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน

2) ท่านมักแนะนำตักเตือนคนในชุมชนด้วยความหวังดี พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยการแนะนำตักเตือนคนในชุมชนจะทำให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบและสำนึกลำบากในตนเอง มีความร่วมมือกันทำให้สังคมดีขึ้น โดยเฉพาะผู้นำชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดความไว้วางใจและมีความหวังดีให้แก่กัน

3) ท่านมักทำอะไรด้วยความสุจริตยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยการที่คนในชุมชนตระหนักว่าความยุติธรรม และความสุจริตจะทำให้ในชุมชนไม่เกิดความขัดแย้ง นอกจากนั้น ผู้ตอบแบบประเมิน ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ความตั้งใจในการทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญ

4) เมื่อท่านทำงานจะไม่มียกมือขึ้นในผลประโยชน์ ทั้งปวง พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติเพราะการทำงานด้วยความซื่อสัตย์และ มีความโปร่งใส จะทำให้สามารถทำงานได้ด้วยความสบายใจ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความ เห็นว่าตนเองมีเงินเดือนอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องคดโกง เหมือนสำนวนที่ว่า “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

5) ท่านมักปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชน และสังคม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยที่คนในชุมชนมีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วินัย ของชุมชนและสังคม เพื่อให้ชุมชนมีความสุขและไม่มีปัญหา และมีความรักใคร่สามัคคีกัน

6) ท่านมักมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะว่าบางครั้งเมื่อเป็นคนในชุมชนเดียวกัน ความคิดเห็นอาจจะมียกย่องคล้ายคลึงกัน ยกเว้นในบางเรื่องที่เป็นเรื่องไม่ถูกต้อง การมีความคิดเห็นแตกต่างกันอาจนำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้

2.1.1.2 ผลการสัมภาษณ์ของชุมชนบ้านขุนน้อย จังหวัด-
ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 คน

(1) ด้านความรู้

1) การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนโดยวิธีพูดคุย พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะวิธีการพูดคุยเป็นการสร้างความร่วมมือของ คนในชุมชน นอกจากนั้น ยังมีผู้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากการพูดคุยแล้ว การทำงาน ร่วมกันทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือต่อกัน

2) การรวมกลุ่มของคนในชุมชนประกอบกิจกรรม นับเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความ ร่วมมือเกิดจากการที่คนในชุมชนรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกัน

3) การกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของส่วนรวมเป็นการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน วิธีการหนึ่ง คือ การทำงานหรือกิจกรรมร่วมกันด้วยความเมตตา เห็นอกเห็นใจต่อกัน

4) การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ถือว่าเป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการที่คนในชุมชนบอกกล่าวสิ่งที่มีประโยชน์แก่กัน เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนได้

5) การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการเห็นประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน ด้วยการสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน จะทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือร่วมใจต่อกัน

6) การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะผลประโยชน์ที่ได้รับควรมีการแบ่งปันส่วนด้วยความยุติธรรม จะทำให้คนในชุมชนมีความเข้าใจเกิดความร่วมมือและไม่มีความขัดแย้งระหว่างกัน

7) การปฏิบัติตามระเบียบวินัย/กติกาของสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะระเบียบวินัยหรือกติกาของสังคม เป็นสิ่งที่คนในชุมชนควรปฏิบัติตามเพื่อทำให้เกิดความสามัคคีและมีความร่วมมือในการทำงานกัน

8) การมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการให้ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชนในบางครั้ง แม้ว่าคนในชุมชนจะมีความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ทุกคนก็ต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและหาข้อสรุปที่เหมาะสมด้วย

9) ความเชื่อความศรัทธา ทำให้ชุมชนมีพลังในการสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะพลังในการสร้างสรรค์

ชุมชน ให้สมาชิกในชุมชนเกิดความร่วมมือกันนั้น ประการหนึ่ง คือ คนในชุมชนมีความเชื่อและศรัทธาต่อกัน รวมทั้งปัจจัยจากผู้นำชุมชนที่ต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้กับคนในชุมชน นอกจากนั้น มีคนในชุมชนส่วนหนึ่งเห็นว่า บางครั้งต้องพิจารณาจากความจริงที่มีความเป็นไปได้

10) ความรู้สึกไว้วางใจเป็นสิ่งเร้าให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเมื่อคนในชุมชนเกิดความไว้วางใจแล้ว จะส่งผลให้คนในชุมชนอยากทำงานร่วมกัน

11) ความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกระตุ้นให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความสัมพันธ์ของญาติจะส่งผลกระทบต่อการที่คนในชุมชนจะให้ความร่วมมือในการทำงานหรือกิจกรรมซึ่งกันและกัน แต่ก็มีผู้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างว่า ความสัมพันธ์ของคนที่เป็นญาติกัน อาจไม่สอดคล้องกับการที่คนจะทำงานร่วมกัน

12) การเชิญชวนอย่างเป็นมิตรทำให้อยากมาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสร้างมิตรภาพที่ดีจะทำให้คนอยากทำงานร่วมกัน นอกจากนั้นยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกันด้วยเพราะคนเราอยู่ด้วยกันก็ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

13) ปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น คนในชุมชนต้องร่วมกันแก้ปัญหา จึงทำให้เกิดความร่วมมือแก่กัน แต่หากมีแรงกดดันมากจนเกินไป ก็อาจนำมาซึ่งความแตกแยกขาดซึ่งความสามัคคี

14) ความรู้สึกไร้ที่พึ่งพาทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคนที่รู้สึกว่ามีที่พึ่งก็จะเกิดการรวมตัวกันเพื่ออาศัยพึ่งพากัน แต่คนในชุมชนอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า หากคนในชุมชนไม่มีที่พึ่งก็อาจไม่มีการรวมตัวกัน

15) ผลประโยชน์ส่วนตนทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะคนในชุมชนต้องนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อน ไม่เช่นนั้น

จะทำให้เกิดความแตกแยก แต่ก็ยังมีผู้ตอบแบบประเมินอีกส่วนหนึ่งที่เห็นว่า การมีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้เกิดความแตกแยกมากกว่าการรวมตัวกัน

(2) ด้านเจตคติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการสงเคราะห์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ

2) การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ

3) ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะหากมีความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดการสร้างความร่วมมือจะทำอะไรก็สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

4) ความระลึกถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความระลึกถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ

5) ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเมื่อคนในชุมชนมีความสามัคคี ย่อมนำมาซึ่งความสุข

(3) ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) ท่านมักจะช่วยเหลือการทำงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยการที่คนในชุมชนให้การช่วยเหลืองานของชุมชน ซึ่งจะทำให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) ท่านมักแนะนำตักเตือนคนในชุมชนด้วยความหวังดี พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยที่คนในชุมชนมีการตักเตือนซึ่งกันและกันบ้าง แต่ก็ไม่ควรก้าวล่วงเรื่องส่วนตัวของกันและกันมากจนเกินไป

3) ท่านมักทำอะไรด้วยความสุจริตยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะหากปราศจากความซื่อสัตย์ ตนเองและชุมชนคงไม่เจริญ

4) เมื่อท่านทำงานจะไม่มีนอกมีในในผลประโยชน์ ทั้งปวง พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยคนในชุมชนเห็นว่าผลประโยชน์ ทั้งปวงต้องตั้งอยู่บนความซื่อสัตย์ ไม่มีนอกมีใน

5) ท่านมักปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและ สังคม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ และเห็นว่าหากคนในชุมชนไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบแล้ว ก็ไม่ต่างจากคนที่ไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง

6) ท่านมักมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ และเห็นว่าหากคนในชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน จะทำให้คนในชุมชนไม่มีความสามัคคี ทั้งนี้ เราต้อง คำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่เป็นหลัก

2.1.1.3 ผลการสัมภาษณ์ของชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวน 6 คน

(1) ด้านความรู้

1) การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนโดยวิธีพูดคุย พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการพูดคุยสื่อสาร ต้องทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งเดียวกันเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง แต่ทั้งนี้ การพูดคุย อย่างเดียวก็ไม่ได้ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต้องลงมือปฏิบัติให้เห็นผลงานด้วยจะได้เป็น รูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2) การรวมกลุ่มของคนในชุมชนประกอบกิจกรรม นับเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการ รวมกลุ่มทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรม

ที่เป็นประโยชน์ โดยเริ่มจากจุดเล็ก ๆ อย่างกรอบครัวก่อน เมื่อกรอบครัวมีความเป็นอยู่ดีแล้วก็จะส่งผลให้สังคมดีขึ้นไปด้วย

3) การกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของส่วนรวมเป็นการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการช่วยเหลือกันด้วยจิตใจที่มีความเมตตาเอื้ออาทรต่อกันนั้น จะทำให้คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการทำงาน เกิดประโยชน์และความสุข

4) การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ถือว่าเป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะถ้าคนในชุมชนมีการบอกแจ้งสิ่งที่มีประโยชน์ให้แกกันได้รับรู้ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกันอย่างหนึ่ง มีการสื่อสารสิ่งที่ดีและถูกต้อง ก่อให้เกิดรายได้ในชุมชน

5) การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะการที่ชุมชนมีความร่วมมือต่อกันได้ ต้องเกิดจากการที่คนในชุมชนคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นสิ่งที่ดีแก่ชุมชน

6) การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะผลประโยชน์ที่มีการแบ่งปันกันอย่างยุติธรรมและโปร่งใส จะทำให้คนในชุมชนเข้าใจกันและมีความสามัคคีลดความขัดแย้ง จนเกิดเป็นความร่วมมือที่ดีต่อกันได้

7) การปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกติกาของสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะระเบียบวินัยและกติกาของสังคมเป็นสิ่งที่คนในชุมชนต้องปฏิบัติตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้ง กลายเป็นความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพราะเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อได้

8) การมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการให้ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วยเพราะความคิดที่เหมือนกัน จะทำให้คนในชุมชนปฏิบัติและทำงานในสิ่งเดียวกันได้ดี นำไปสู่เป้าหมายที่ถูกต้องประสบความสำเร็จ ไม่หลงทาง

นอกจากนั้น ผู้ตอบส่วนหนึ่งมีความเห็นที่แตกต่างไป กล่าวคือ บางครั้งความคิดเห็นที่เหมือนกัน อาจมีผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ซึ่งคนแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันแต่ก็สามารถทำงานร่วมกันได้เช่นกัน

9) ความเชื่อความศรัทธา ทำให้ชุมชนมีพลังในการสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะไม่ว่าจะทำอะไร สิ่งสำคัญประการแรกที่ทำให้กิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปได้ คือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาตามมาด้วย เหตุผลและความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้คนเกิดความคิดที่จะร่วมมือกันทำงาน เพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนา

10) ความรู้สึกไว้วางใจเป็นสิ่งเร้าให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะถ้าคนในชุมชนมีความไว้วางใจต่อกันแล้ว การทำงานก็มีความราบรื่น ทุกคนสามารถร่วมกันทำงานได้ด้วยความเต็มใจ ไม่รู้สึกว่าเป็นศัตรูกัน ทำให้เกิดประโยชน์และทำงานร่วมมือกันอย่างมีความสุข

11) ความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกระตุ้นให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความใกล้ชิดสัมพันธ์กันแบบญาติ จะทำให้นุคคลผู้นั้นมองเห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน จึงสามารถทำงานร่วมกันได้ง่ายกว่า ซึ่งมีคนในชุมชนส่วนหนึ่งเห็นว่า ความสัมพันธ์แบบญาติไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือ อาจมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง

12) การเชิญชวนอย่างเป็นมิตรทำให้อยากมาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความจริงใจและเป็นมิตรเป็นปัจจัยดึงดูดสำคัญที่ทำให้คนอยากทำงานร่วมกัน เพราะทำให้เกิดความไว้วางใจ รู้สึกสบายในที่ทำงาน กับคนที่มีความเป็นกันเอง ไม่รู้สึกว่าเป็นศัตรู แต่บางครั้งอาจต้องระมัดระวังว่า ผู้ที่แสดงตนเป็นมิตรอาจไม่มีความจริงใจก็ได้

13) ปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากเกิดปัญหาที่มีความจำเป็นหรือเป็นปัญหาส่วนใหญ่ของคนในชุมชน คนในชุมชนก็จะร่วมมือกันในการแก้ปัญหา หรือบางครั้งการรวมกลุ่มกันแก้ปัญหา อาจมีสาเหตุมาจากไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ คนในชุมชนจึงต้องช่วยเหลือตนเอง

14) ความรู้สึกไร้ที่พึ่งพาทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคนทุกคนไม่มีใครที่อยากอยู่โดดเดี่ยว ดังนั้น คนจึงต้องมีการรวมกลุ่มกัน แต่ในบางเวลา การทำงานด้วยตนเองอาจทำให้ประสบความสำเร็จมากกว่าการทำงานเป็นหมู่คณะใหญ่จนเกินไป

15) ผลประโยชน์ส่วนตนทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะการมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องก็ยิ่งทำให้เกิดปัญหา การอิจฉากัน ความเห็นแก่ตัวและปัญหาความขัดแย้งแก่งแย่งกัน ซึ่งคนในชุมชนควรตั้งเอาประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนเป็นที่ตั้งในการรวมตัวกันทำงาน ชุมชนของเราจะได้เข้มแข็ง

(2) ด้านเจตคติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะจุดเริ่มต้นของความร่วมมือควรเกิดขึ้นจากการที่ทุกคนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน นอกจากนั้น การให้แก่คนด้อยโอกาสที่ไม่มีความสามารถ ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในสังคมได้เหมือนกัน

2) การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเมื่อคนในชุมชนมีความเห็นที่ตรงกัน มีความเข้าใจกัน จะนำมาซึ่งความสงบสุข ก่อให้เกิดประโยชน์และมีความร่วมมือต่อกัน ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้ง

3) ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากคนในชุมชนมีใจรวมกัน เกิดเป็นความศรัทธา มีความเสียสละ และยึดหลักในเป้าหมายเดียวกัน จะทำให้คนในสังคมเกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน นำมาซึ่งความสำเร็จและผลงานของชุมชนในที่สุด

4) ความระลึกถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการระลึกถึงต่อกัน จะเป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือ เพราะทำให้คนในชุมชนมีความคิดที่ต่อเนื่อง เกิดความคุ้นเคย และพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน

5) ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเมื่อคนในชุมชนสามัคคี มีความรักและการแบ่งปัน จะทำให้เกิดความร่วมมือและจริงใจต่อกัน นำมาซึ่งความสุข ความเอื้ออาทรต่อกัน เกิดมิตรภาพระหว่างกันปราศจากความขัดแย้ง

(3) ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) ท่านมักจะช่วยเหลือการทำงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยคนในชุมชนควรให้การช่วยเหลืองานในชุมชนด้วยความเต็มใจช่วยในสิ่งที่สามารถช่วยได้และตามความเหมาะสม

2) ท่านมักแนะนำตักเตือนคนในชุมชนด้วยความหวังดี พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนต่างมีการแนะนำตักเตือน เช่น การรักษาความสะอาด การทิ้งขยะลงแม่น้ำ ถ้ำคลอง ความเข้าใจกับการทำงาน เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในแนวทางที่ถูกต้อง

3) ท่านมักทำอะไรด้วยความสุจริตยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่า การทำงานหรือสิ่งใดด้วยความสุจริตยุติธรรม และเป็นสิ่งที่ถูกต้อง จะทำให้สิ่งนั้นประสบความสำเร็จและดำเนินไปได้ด้วยดี นอกจากนั้นยังมีส่วนให้ความเห็นเพิ่มเติมถึงการทำงานด้วยความยุติธรรมเป็นการสร้างบารมีด้วย

4) เมื่อท่านทำงานจะไม่มึนอกมีในผลประโยชน์ ทั้งปวง พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่า ถ้าคนในชุมชนทำงานร่วมกันด้วยความเข้มแข็ง ผู้ที่ร่วมกันทำงานต้องไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม หากมีผลประโยชน์ในการทำงาน ก็ควรแบ่งปันด้วยความยุติธรรม คนทำงานก็ควรมี

รายได้จากสิ่งควรจะได้ แต่ถ้าเป็นผลประโยชน์ส่วนรวมก็ไม่ควรนำมาเป็นประโยชน์ส่วนตัวเช่นกัน

5) ท่านมักปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและสังคม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัย หรือข้อตกลงของชุมชนและสังคมอย่างเคร่งครัด โดยเริ่มจากตนเองก่อน จะได้นำความสำเร็จมาสู่ชุมชนของเรา

6) ท่านมักมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยการที่คนในชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่าง มีทั้งประโยชน์และโทษ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ถึงแม้ว่าจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันก็ตาม แต่ก็ควรจะเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา

2.1.1.4 ผลการสัมภาษณ์ของชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์

จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 4 คน

(1) ด้านความรู้

1) การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนโดยวิธีพูดคุย พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนด้วยวิธีการพูดคุยจะทำให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจที่ตรงกันซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัวด้วย อีกทั้งยังช่วยลดความขัดแย้งและการเข้าใจผิด แต่ควรเพิ่มในเรื่องของการกระทำด้วย ไม่เพียงแค่พูดคุยอย่างเดียว

2) การรวมกลุ่มของคนในชุมชนประกอบกิจกรรม นับเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการรวมกลุ่มคนถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือที่แสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

3) การกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของส่วนรวมเป็นการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการกระทำด้วยความเมตตาเอื้ออาทรช่วยเหลือกิจการงานต่าง ๆ ร่วมมือกันเพื่อส่วนรวม จะเป็นเครื่องช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

4) การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ถือว่าเป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ถือเป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนจะทำให้คนในชุมชนได้รับรู้ประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความร่วมมือแรงร่วมใจต่อกัน

5) การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการที่คนในชุมชนร่วมมือกันได้นั้น แสดงให้เห็นว่า คนในชุมชนทุกคนต่างมีความคิดที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่ชุมชนของตนเองโดยไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก จึงทำให้ชุมชนเกิดความมั่นคง

6) การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะผลประโยชน์ที่มีความเป็นธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน จะทำให้คนในชุมชนเกิดความสามัคคี และช่วยลดความขัดแย้งอันเกิดจากความไม่เป็นธรรมจากการแบ่งปันส่วนในเรื่องของผลประโยชน์

7) การปฏิบัติตามระเบียบวินัย/กติกาของสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความสงบสุขของชุมชนนั้น เกิดจากการที่คนในชุมชนร่วมมือกันปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกติกาของสังคม ซึ่งจะทำให้คนในชุมชนช่วยเหลือกัน เกิดเป็นความร่วมมืออันดีต่อกัน ทำให้สังคมสงบสุขเรียบร้อยและดูเป็นระเบียบมากขึ้น

8) การมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการให้ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการมีความคิดไปในทางเดียวกัน จะทำให้คนในชุมชนทำงานประสบความสำเร็จ แต่หากมีผู้ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คนในชุมชนก็ควรที่จะเคารพความแตกต่างทางความคิดของกันและกัน เพราะคนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันก็ไม่ใช่ว่าจะไม่ให้ความร่วมมือกับเรา

9) ความเชื่อความศรัทธา ทำให้ชุมชนมีพลังในการสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความศรัทธาและความ

เชื่อทำให้คนในชุมชนมีพลังที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานต่าง ๆ เพื่อชุมชนนำไปสู่การพัฒนา

10) ความรู้สึกไว้วางใจเป็นสิ่งเร้าให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะเมื่อเกิดความรู้สึกไว้วางใจแล้ว จะทำให้คนในชุมชนยอมรับซึ่งกันและกัน และสามารถทำงานร่วมกันด้วยความสบายใจจนประสบความสำเร็จได้ถือเป็นประโยชน์กันทั้ง 2 ฝ่าย

11) ความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติกระตุ้นให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความใกล้ชิดหรือความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง จะทำให้คนทำงานร่วมกันและพูดคุยกันได้ง่ายขึ้น เพราะมีความสนิทสนมกลมเกลียวกัน แต่ก็มีผู้ให้ความคิดเห็นแตกต่างว่า แม้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน แต่ก็ต้องพิจารณาที่เป้าหมายของงานด้วย

12) การเชิญชวนอย่างเป็นมิตรทำให้อยากมาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะผู้ที่มีความเป็นมิตรจะทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้มีเจตนาดีต่อกัน มีความเป็นกันเอง จนเกิดความไว้วางใจกัน จึงทำให้สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีและทำได้เต็มความสามารถ ไม่ต้องหวาดระแวงกัน

13) ปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะปัญหาหรือความกดดันต่าง ๆ ทำให้คนในชุมชนส่วนใหญ่ ต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหา นั้น เพื่อลดความขัดแย้งและแรงกดดันในชุมชน

14) ความรู้สึกไร้ที่พึ่งพาทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความรู้สึกไร้ที่พึ่ง ไม่ใช่สาเหตุหลักที่ทำให้คนรวมตัวกัน แต่กลับจะเป็นการสร้าง ความขัดแย้ง ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องของความรู้สึกส่วนบุคคลมากกว่า

15) ผลประโยชน์ส่วนตนทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะการที่คนในชุมชนนึกถึงประโยชน์ส่วนตนก่อน มีแต่จะทำให้เกิดความขัดแย้งและความเห็นแก่ตัว ไม่ทำให้คนในชุมชนร่วมมือกันหรือรวมตัวกันได้เพราะเป็นการได้ผลประโยชน์แค่เพียงฝ่ายเดียว

(2) ด้านเจตคติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสงเคราะห์หรือความเห็นอกเห็นใจ มีเมตตาซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความช่วยเหลือและร่วมมือกัน

2) การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคนในชุมชนเห็นว่าความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีปัจจัยสำคัญมาจากการไม่ทะเลาะวิวาทกัน สามัคคีมีความปรองดองต่อกัน เพราะการทะเลาะวิวาทมีแต่ความเสียหายตามมา และคนเราไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ ถ้าขาดซึ่งความรักและสามัคคีซึ่งกันและกัน

3) ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการที่คนในชุมชนมีความร่วมมือกันจนเกิดความสามัคคีกันนั้น ต้องเกิดจากการมีใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีความพร้อมเพรียงกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิต

4) ความระลึกถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากคนในชุมชนระลึกถึงกัน หรือมีความทรงจำที่ดีต่อกัน จะทำให้เกิดความช่วยเหลือและร่วมมือร่วมใจกัน

5) ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากคนในชุมชนขาดความสามัคคี ก็จะไม่มีความพร้อมเพรียงและเรียบร้อยในสังคม เนื่องจากความสามัคคีเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ รวมทั้งเป็นเสมือนตัวช่วยผนึกกำลังสร้างสรรค์ผลงานให้กับชุมชนอีกด้วย

(3) ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1) ท่านมักจะช่วยเหลือการทำงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยช่วยเหลืองานด้วยความเต็มใจ จะก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม

2) ท่านมักจะแนะนำตักเตือนคนในชุมชนด้วยความหวังดี พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่า การแนะนำตักเตือนจะทำให้คนในชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อกันและมีความเข้าใจในทางที่ถูกต้อง รู้ว่าอะไรถูกอะไรผิด

3) ท่านมักทำอะไรด้วยความสุจริตยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนก็ต้องมีความสุจริตยุติธรรม ชุมชนจึงจะสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและเข้าใจกัน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

4) เมื่อท่านทำงานจะไม่มีนอกมีในในผลประโยชน์ ทั้งปวง พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนจะทำทุกอย่างด้วยความโปร่งใส สังคมจึงจะไม่เกิดปัญหา คนทำงานก็ควรจะได้ผลประโยชน์จากสิ่งที่ทำ แต่ต้องอยู่ในพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรมด้วย

5) ท่านมักปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและสังคม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยเห็นว่าคนในชุมชนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขเป็นระเบียบเรียบร้อย

6) ท่านมักมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยคนในชุมชนเห็นว่า คนแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเหตุผลของแต่ละคน แต่ก็ให้เป็นความคิดเห็นที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และต้องยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย เพื่อความสามัคคีในชุมชน

2.1.2 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ

การประเมินผลการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน จำนวน 22 ตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชน แบ่งเป็น จังหวัดเพชรบุรี 8 ตัวอย่าง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 4 ตัวอย่าง จังหวัดสมุทรสงคราม 6 ตัวอย่าง และจังหวัดสมุทรสาคร 4 ตัวอย่าง

2.1.2.1 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริม ศักยภาพด้านความรู้

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม
เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ทั้ง 4 จังหวัด ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น
ดังต่อไปนี้

(1) การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนโดยวิธีพูดคุย
พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสร้างความร่วมมือโดยวิธีการพูดคุย เนื่องจาก
ก่อนที่จะเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ คนในชุมชนได้มีการพูดคุยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน หากได้มีการลงมือปฏิบัติก็จะทำให้เกิดความชัดเจน
ในการดำเนินงานร่วมกัน

(2) การรวมกลุ่มของคนในชุมชนประกอบกิจกรรมนับเป็น
ส่วนหนึ่งของการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสร้าง
ความร่วมมือระหว่างกันจากการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน จะทำให้สำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี ย่อมเกิดจากความร่วมมือของบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการ
มีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยเฉพาะถ้ากิจกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์
ต่อชุมชน ก็จะแสดงให้เห็นความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

(3) การกระทำด้วยความเมตตาช่วยเหลือกิจการงานของ
ส่วนรวมเป็นการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากคนใน
ชุมชนทุกคนร่วมมือกันและให้ความช่วยเหลือด้วยความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ซึ่งการช่วยเหลือ
ที่เกิดจากใจจะมีความยั่งยืนและมีเมตตาต่อกันจะเป็นเครื่องช่วยให้งานสำเร็จ ซึ่งจะเป็น
การสร้างความร่วมมือที่มีความมั่นคง

(4) การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ถือว่า
เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะชุมชน
เป็นของทุกคนและสื่อที่ดีก็คือ การบอกกล่าว ดังนั้น การกระจายข่าวสารที่เป็นประโยชน์
นั้นถือเป็นความร่วมมือที่จะช่วยพัฒนาชุมชนของตนเอง

(5) การคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน เป็นการสร้าง
ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการที่ชุมชนจะพัฒนา

ได้ต้องเกิดจากการที่คนในชุมชนทุกคนมีความคิดที่จะสร้างและพัฒนาชุมชนของตนเอง ไม่เพียงแต่เกิดประโยชน์กับตนเองเท่านั้น แต่ยังสามารถขยายไปสู่ผู้อื่นด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน

(6) การแบ่งปันผลประโยชน์โดยชอบธรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการจัดสรรผลประโยชน์จะต้องมีความโปร่งใสและชอบธรรมจึงจะช่วยลดความขัดแย้งและเกิดความสามัคคี รวมทั้งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน ในทางตรงกันข้ามหากมีความรู้สึกไม่เป็นธรรม ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน

(7) การปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกติกาของสังคม เป็นการให้ความร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคนในชุมชนต่างเห็นพ้องต้องกันว่าการปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกติกาของสังคม จะทำให้สังคมมีความสุข โดยเกิดความร่วมมือของคนในชุมชน และหากไม่ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้ง กิจกรรมต่าง ๆ ก็ไม่สามารถดำเนินการได้

(8) การมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการให้ความร่วมมือของคนในชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยซึ่งความร่วมมือสามารถเกิดขึ้นได้ แม้ว่าจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถทำงานร่วมกันได้ โดยต้องยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างด้วย ซึ่งจะได้อิสรุปร่วมกันและหากมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันก็จะทำให้เกิดความร่วมมือและนำไปสู่ความสำเร็จของงาน

(9) ความเชื่อความศรัทธา ทำให้ชุมชนมีพลังในการสร้างสรรค์ร่วมกันพัฒนา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความเชื่อ ความศรัทธา จะทำให้เกิดความร่วมมือแรงร่วมใจในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดพลังจนสามารถทำงานสำเร็จได้ โดยพิจารณาจากเหตุผลและความเข้าใจ

(10) ความรู้สึกไว้วางใจเป็นสิ่งเร้าให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความไว้วางใจเป็นการยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้ทำงานร่วมกันได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือ และทำงานด้วยความเต็มใจ โดยไม่เห็น

ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง เป็นการให้เกียรติต่อกัน ไม่เกิดความรู้สึกว่าเป็นศัตรู งานก็จะประสบความสำเร็จและทำงานด้วยความสุข

(11) ความสัมพันธ์ในเชิงเครือข่ายกระตุ้นให้เข้ามาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะความสัมพันธ์แบบเครือข่ายทำให้ง่ายต่อการทำงาน มีความสนใจ อยากช่วยเหลือกันและอาจมีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่คนในชุมชนบางส่วนก็มีความคิดเห็นแตกต่างออกไปว่า การให้ความร่วมมืออยู่ที่ลักษณะและเป้าหมายของงาน อาจไม่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเครือข่าย

(12) การเชิญชวนอย่างเป็นมิตรทำให้อยากมาทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคนในชุมชนทุกคนมีความรู้สึกรักอยากทำงานด้วย หากมีการเชิญชวนด้วยมิตรภาพที่ดีต่อกัน ซึ่งแสดงออกถึงความจริงใจ สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ กล้าที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน รวมถึงทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกันไม่หวาดระแวงกัน การทำงานจึงมีความราบรื่น

(13) ปัญหาและแรงกดดันในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะปัญหาและแรงกดดันทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือที่จะแก้ไขปัญหานั้นร่วมกัน แต่ถ้ามีผู้เสียผลประโยชน์อาจไม่ได้รับความร่วมมือ ซึ่งคนในชุมชนบางส่วนเห็นว่า ปัญหาและแรงกดดันอาจนำมาซึ่งความขัดแย้ง

(14) ความรู้สึกไร้ที่พึ่งพาทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะคิดว่าไม่มีใครช่วยเหลือ ก็จะทำให้คนในชุมชนกระตือรือร้นที่จะรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ซึ่งอีกส่วนหนึ่งมีความเห็นต่างไปว่า ชุมชนรวมตัวกันเพราะคนไม่อยากจะอยู่อย่างโดดเดี่ยว

(15) ผลประโยชน์ส่วนตนทำให้ชุมชนรวมตัวกัน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะการเห็นแต่เพียงผลประโยชน์ส่วนตนจะทำให้สังคมแตกแยก

2.1.2.2 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

เสริมสร้างศักยภาพ ด้านเจตคติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ทั้ง 4 จังหวัด ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตาม ประเด็น ดังต่อไปนี้

(1) การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือกันทำให้เกิดความสามัคคี รวมถึงการแบ่งปันด้วยการให้ เป็นการช่วยเหลือที่จะทำให้คนร่วมมือกันได้

(2) การไม่วิวาทกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการไม่วิวาททำให้อยู่กันอย่างมีความสุข มีความเข้าใจกัน เกิดความสามัคคีปรองดองกัน

(3) ความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการมีความสมัครสมานกลมเกลียว ทำให้เกิดความร่วมมือจะทำการสิ่งใดก็นำมาซึ่งความสำเร็จตามเป้าประสงค์

(4) ความระลึกถึงซึ่งกันและกัน เป็นหลักธรรมในการสร้างความร่วมมือ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะหากการสร้างความร่วมมือเกิดจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จะทำให้คนที่ทำงานร่วมกันมีความรู้สึกที่ดีให้แก่กัน ระลึกถึงกันและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือในการทำงานหรือการกระทำสิ่งใดก็สำเร็จ

(5) ความสามัคคีของคนในชุมชนย่อมนำมาซึ่งความสุข พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะถ้าสามัคคีกันทำอะไรก็จะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ปัญหาสังคมก็จะไม่เกิด อันจะส่งผลก่อให้เกิดความรักและการแบ่งปันซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นการฝึกกำลังสร้างสรรค์ผลงานให้กับชุมชน

2.1.2.3 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ ด้านทักษะหรือการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ทั้ง 4 จังหวัด ได้ผลการวิเคราะห์จำแนกตามประเด็น ดังต่อไปนี้

(1) ท่านมักจะช่วยเหลือการงานในชุมชนด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ โดยคนในชุมชนเห็นว่าเป็นการช่วยกันพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งจึงช่วยเหลืออย่างเต็มใจ เนื่องจากทุกคนตระหนักถึงความเป็นเจ้าของชุมชน และอยากทำสิ่งที่ดีให้แก่ชุมชน โดยให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

(2) ท่านมักแนะนำชักชวนคนในชุมชนด้วยความหวังดี พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะจะทำให้คนในชุมชนได้รับสิ่งที่ดีเข้าใจแนวทางที่ถูกต้อง และมีความเข้าใจอันดีต่อกัน ยกเว้นบางเรื่องหรือเรื่องส่วนตัวที่ต้องขึ้นอยู่กับภาวะของแต่ละบุคคล

(3) ท่านมักทำอะไรด้วยความสุจริตยุติธรรม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะคนเราถ้าไม่ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นแล้วคงไม่มีความเจริญ ดังนั้น ควรช่วยกันรักษาความยุติธรรมไว้ในชุมชน เพื่อจะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปได้ด้วยดี

(4) เมื่อท่านทำงานจะไม่มึนอกมีในในผลประโยชน์ทั้งปวง พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะคิดว่าซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน ทำงานด้วยความโปร่งใสจะทำให้เกิดความสบายใจ และหากมีผลประโยชน์จากการทำงาน ก็จะมีการแบ่งปันด้วยความยุติธรรม

(5) ท่านมักปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของชุมชนและสังคม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะเป็นข้อตกลงของคนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนเกิดความสงบเรียบร้อย โดยคิดว่าชุมชนจะมีวินัยต้องเริ่มจากตัวเราเองก่อน

(6) ท่านมักมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติ เพราะคิดว่าถ้าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องก็ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย ซึ่งแต่ละคนจะมีความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งควรเป็นความแตกต่างที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำเสนอตารางเปรียบเทียบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน
ทั้ง 4 ชุมชน (ดูตาราง 65)

2.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 40 คน

2.2.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

รายจังหวัด

2.2.1.1 จังหวัดเพชรบุรี

นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย เดินทางมาจากจังหวัด พิษณุโลก กระบี่ ชุมพร ตพบุรี ราชบุรี นครปฐม ลำพูน และชลบุรี มีอายุเฉลี่ย 36 ปี รายได้เฉลี่ย 14,000 บาทต่อเดือน เดินทางมาเที่ยวด้วยตนเอง มากับหน่วยงานและมากับทัวร์ ตามลำดับ ข่าวด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับจากเพื่อน อินเทอร์เน็ตและญาติ และจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้ เพื่อศึกษาดูงาน พักผ่อนและนันทนาการหลวงพ่อดำ

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับสถานที่ท่องเที่ยวและการบริการของชุมชนมาก นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวบางส่วนยังเสนอว่า ควรมีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ทักษะภาพที่น่าสนใจมากขึ้นและพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวต้องการให้ดูแลเพิ่มเติมในเรื่องของคุณภาพสินค้า การกำหนดราคาท้องตลาดที่ไม่แพงเกินไป ตลอดจนการจัดสถานที่เฉพาะในการจำหน่ายสินค้า เพื่อป้องกันการถูกหลอกของนักท่องเที่ยว

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจกับสินค้าและบริการ ซึ่งการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกและเหมาะสมดี แต่ควรมีการปรับปรุงป้ายบอกทางและแผนที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจนมากขึ้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์สินค้าเด่นของชุมชน ตลอดจนการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า การท่องเที่ยวของชุมชนมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งควรเพิ่มการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตและสื่ออื่น ๆ ก็จะทำให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่า มีการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้เพิ่มการดูแลความปลอดภัยให้มากขึ้น

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า ทางชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบล มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว เพื่อจะได้นำไปพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น และมีความทันสมัยมากขึ้น แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้ทางชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มการให้ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งเพิ่มจุดบริการเพื่อรับฟังความคิดเห็นให้มากขึ้น

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ โดยเฉพาะเรื่องของสินค้าและราคา ที่มีมากพอและมีราคาถูกเป็นที่น่าพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งหากมีการจัดการเรื่องสถานที่สำหรับขายสินค้าของชุมชนไว้เป็นแหล่งเดียวกันก็จะทำให้นักท่องเที่ยวพอใจมากยิ่งขึ้น

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ โดยรวมนั้น มีความเหมาะสมดี หากมีจัดทำแพ็คเกจการท่องเที่ยวที่เน้นด้านประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้านหรือการนำเสนอจุดเด่นในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ก็จะเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า การต้อนรับที่ดีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าบ้านที่ให้ความเป็นกันเอง ทำให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจและพึงพอใจมาก

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนพบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มสื่อในการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น การสร้างความน่าสนใจให้กับแหล่งท่องเที่ยวด้วยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล และจัดกิจกรรมในเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน รวมทั้งการจัดให้มีศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างความสะดวกสบายในการซื้อของให้แก่นักท่องเที่ยว

2.2.1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งเดินทางมาจากกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 33 ปี รายได้เฉลี่ย 17,600 บาทต่อเดือน เดินทางมาเที่ยวด้วยตนเอง ข่าวด้านการท่องเที่ยวได้รับจากเพื่อน และอินเทอร์เน็ต และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้เพื่อพักผ่อน

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับสถานที่ท่องเที่ยวและบริการของชุมชนมาก เนื่องจากได้รับความสะดวกสบาย บรรยากาศสงบ ธรรมชาติมีความสวยงาม มีความเป็นส่วนตัวและความเป็นกันเองของชาวบ้าน ตลอดจนการบริการที่ดี

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะราคาอาหาร ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลางกับสินค้าและบริการ สำหรับสถานที่ตั้งมีความเหมาะสมดี โดยนักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับป้ายบอกทางให้มีจำนวนมากขึ้น

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนพบว่า การท่องเที่ยวของชุมชนนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต เพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพราะทราบเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น โดยเฉพาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งมาท่องเที่ยวกันน้อย ซึ่งต่างกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีมาพอสมควร

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า ควรเพิ่มเติมเรื่องการดูแลความปลอดภัยบริเวณชายหาด โดยเฉพาะเรื่องของแสงสว่างตามทางและการจัดเวรยาม ตลอดจนการบริการด้านสาธารณสุข

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า ไม่มีการดำเนินการเรื่องการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการ สินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า ของฝากมีน้อย ไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้าแบบครบวงจร และอาหารทะเลสดไม่มีจำหน่ายตลอด อาจสืบเนื่องมาจากในวันธรรมดามีนักท่องเที่ยวน้อย ทำให้รู้สึกว่าการตลาดในการท่องเที่ยวค่อนข้างเงียบเหงา

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย โดยต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ ในที่สาธารณะ เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดขึ้นจะเป็นการจัดกิจกรรมของโรงแรมหรือรีสอร์ท ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวกับการจัดงานในเทศกาลต่าง ๆ รวมทั้งควรจัดให้มีฝ่ายประชาสัมพันธ์ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า มีความพอใจกับการต้อนรับของคนในชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าบ้านที่มีอัธยาศัยและมีน้ำใจดี ทำให้มีความประทับใจสถานที่ท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติที่มีทะเลสวย สะอาดและประทับใจในการให้บริการ

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับการเน้นในเรื่องของการรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย ป้ายบอกเส้นทางและให้คงการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีไว้ดังเดิม รวมทั้งไม่ควรมีร้านค้ามากเกินไป จนทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่สวยงาม ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

2.2.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 10 คน เป็นเพศชายและเพศหญิงเท่ากัน เดินทางมาจากลพบุรี กรุงเทพมหานคร ราชบุรี เชียงใหม่ สระแก้ว และสงขลา

มีอายุเฉลี่ย 41 ปี รายได้เฉลี่ย 20,300 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเองและมากับหน่วยงาน ข่าวด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับจากโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์และวิทยุ และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้เพื่อศึกษาดูงานและพักผ่อน

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวและประทับใจในบรรยากาศและความมีน้ำใจของคนในชุมชน แต่อยากให้มีการปรับปรุงเรื่องสถานที่จอดรถ ที่ทิ้งขยะ และควรเพิ่มสะพานที่ปลายสุดของคลองบริเวณตลาดน้ำอัมพวาและควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งนักท่องเที่ยวบางส่วนต้องการให้ปรับปรุงเรื่องการให้บริการ

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นที่สอดคล้องในประเด็นเดียวกัน คือ ทั้งสินค้าและราคาอาหารแพงเกินไป

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า การจัดสถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมสะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ และควรมีการรักษาวิถีชีวิตของชาวบ้านไว้เช่นเดิม โดยมีความเห็นที่ต้องการให้ชุมชนมีการปรับปรุงสถานที่จอดรถ สถานที่ตลาดน้ำมีความคับแคบไม่เพียงพอกับการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการเพิ่มจำนวนของป้ายบอกทางและป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่า มีความน่าสนใจ แต่ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้วยแผ่นพับแนะนำการท่องเที่ยว สถานที่พักเพราะไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับที่พักเท่าที่ควร แผนที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว การโฆษณาด้วยสื่อทางหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่มีความน่าสนใจเพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกหลอก

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่าการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่เห็นว่าควรจัดระบบการดูแลความปลอดภัยให้มีความเคร่งครัดและทั่วถึง ซึ่งอาจยังมีไม่พอเพียงพอต่อการดูแลนักท่องเที่ยว

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว จะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่เห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวยังมีน้อยหรือนักท่องเที่ยวไม่ทราบว่ามีการให้เสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วย

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมีความพอใจในด้านการตลาด แต่ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้มีการปรับปรุงเรื่องการจัดสินค้าที่ควรจะมีให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว และควรมีการจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าเพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า รวมทั้งเป็นช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมีความพอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สม่ำเสมอ นักท่องเที่ยวจะได้มาเที่ยวตลอดไม่เฉพาะตามฤดูกาลเท่านั้น แต่เน้นการส่งเสริมในช่วงเทศกาลเป็นหลัก ตลอดจนการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสถานที่จอดรถ และการบริการที่ดี รวมถึงการลดความแออัดในการท่องเที่ยวด้วยการให้นักท่องเที่ยวเดินทางแบบทางเดียวในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและประทับใจในการท่องเที่ยวมาก เนื่องจากบรรยากาศที่ดีของคนในชุมชนที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ประทับใจหิ้งห้อยและผักกูด รวมทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติสวยงาม ซึ่งอยากให้ช่วยกันอนุรักษ์ไว้

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยการจัดทำแผ่นพับให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนและบริเวณใกล้เคียง ควรมีจุดบริการ

นักท่องเที่ยวมีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย การรักษาความสะอาด ในการจัดหา ที่นั่งขยะและความสะอาดของแม่น้ำลำคลอง การส่งเสริมการค้าขาย โดยคนในชุมชน ตลอดจนการจัดรูปแบบการเดินทางเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและลดความแออัด รวมทั้ง การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว

2.2.1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และสงขลา มีอายุเฉลี่ย 36 ปี รายได้เฉลี่ย 18,000 บาทต่อเดือน เดินทางมาเกี่ยวกับหน่วยงาน ข้าราชการ ด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เพื่อน และอินเทอร์เน็ต และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้เพื่อสัมมนาและศึกษารมรชาติ

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการบรรยายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หากมีความกระชับเรื่องการบรรยาย ก็จะทำให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่าควรมีการดูแล นักท่องเที่ยว ให้มีความรู้ความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น ควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำ

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับราคาสินค้าที่มีความเหมาะสม แต่ยังมีนักท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่า สถานที่ยังไม่เพียงพอกับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึง ผลักดันทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความ พึงพอใจสถานที่ท่องเที่ยวทั้งที่ตั้ง สินค้าและบริการ ส่วนนักท่องเที่ยวบางส่วนเห็นว่า ชุมชนควรเพิ่มห้องสุขาให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยว รวมทั้งควรมีการอำนวยความสะดวก ในเรื่องการเดินทาง

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนมีความน่าสนใจ แต่หากมี การประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและมีความทั่วถึง และควรมีการประชาสัมพันธ์ทาง อินเทอร์เน็ตด้วยจะทำให้เพิ่มมีความน่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนดีมาก มีความเป็นกันเอง เจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่เห็นว่าควรมีการปรับปรุงเรื่องความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนได้มีการจัดส่วนสำหรับการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาชุมชน โดยมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่าการเพิ่มจุดรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว เพราะที่มีอยู่ยังน้อยเกินไป รวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นเรื่องถนนเข้าออกที่ไม่เหมาะสมกับรถที่มีขนาดใหญ่

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่า การตลาดมีความเหมาะสมดี นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ โดยเห็นว่าชุมชนควรมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีความเป็นธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบจนเกินไปและดำเนินการตลาดแบบพอเพียง ซึ่งควรเป็นการตลาดเพื่อชุมชน

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ มีความเหมาะสมดีและเพียงพอ โดยนักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจเป็นการประชาสัมพันธ์ที่เน้นสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ รวมถึงควรดูแลเรื่องความสะดวกในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจที่ คนในชุมชนปฏิบัติตนเป็นเจ้าบ้านที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจ ทั้งในการต้อนรับและกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า ควรเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตของคนในชุมชน ควรช่วยกันรณรงค์ไม่ให้ทำลายสภาพดั้งเดิมของชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวเพิ่ม ซึ่งจะทำให้เป็นที่รู้จักและมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น รวมทั้งการเพิ่มป้ายบอกทางและป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่ม ตลอดจนการดูแลเรื่องการบริหารจัดการโฮมสเตย์

2.2.2 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.2.2.1 แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับสถานที่ท่องเที่ยวและการบริการของชุมชนมาก นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวบางส่วนยังเสนอว่า ควรมีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ทศนิยภาพให้น่าสนใจมากขึ้นและพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับสถานที่ท่องเที่ยวและการบริการของชุมชนมาก เนื่องจากได้รับความสะดวกสบาย บรรยากาศสงบ ธรรมชาติมีความสวยงาม มีความเป็นส่วนตัวและความเป็นกันเองของชาวบ้าน ตลอดจนการบริการที่ดี

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวและประทับใจในบรรยากาศและความมีน้ำใจของคนในชุมชน แต่อยากให้มีการปรับปรุงเรื่องสถานที่จอดรถ ที่ทิ้งขยะ และควรเพิ่มสะพานที่ปลายสุดของคลองบริเวณตลาดน้ำอัมพวาและควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งนักท่องเที่ยวบางส่วนต้องการให้ปรับปรุงเรื่องการให้บริการ

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับแหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการบรรยายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หากมีความกระชับเรื่องการบรรยายก็จะทำให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่าควรมีการดูแลนักท่องเที่ยวให้มีความรู้ความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น ควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำ

2.2.2.2 ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน นอกจากนั้น

นักท่องเที่ยวต้องการให้ดูแลเพิ่มเติมในเรื่องของคุณภาพสินค้า การกำหนดราคาท้องตลาดที่ไม่แพงจนเกินไป ตลอดจนการจัดสถานที่เฉพาะในการจำหน่ายสินค้า เพื่อป้องกันการถูกหลอกของนักท่องเที่ยว

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะราคาอาหาร ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นที่สอดคล้องในประเด็นเดียวกัน คือ ทั้งสินค้าและราคาอาหารแพงเกินไป

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับราคาสินค้าที่มีความเหมาะสม แต่ยังมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่า สถานที่ยังไม่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่

2.2.2.3 การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ)

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจกับสินค้าและบริการ ซึ่งการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกและเหมาะสมดี แต่ควรมีการปรับปรุงป้ายบอกทางและแผนที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจนมากขึ้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์สินค้าเด่นของชุมชน ตลอดจนการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลางกับสินค้าและบริการ สำหรับสถานที่ตั้งมีความเหมาะสมดี โดยนักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับป้ายบอกทางให้มีจำนวนมากขึ้น จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าที่สอดคล้องในประเด็นเดียวกัน คือ ทั้งสินค้าและราคาอาหารแพงเกินไป

(3) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสถานที่ท่องเที่ยวทั้งที่ตั้งสินค้าและบริการ ส่วนนักท่องเที่ยวบางส่วนเห็นว่า ชุมชนควรเพิ่มห้องสุขาให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งควรมีการอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินทาง

2.2.2.4 การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การท่องเที่ยวของชุมชนมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งควรเพิ่มการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตและสื่ออื่น ๆ ก็จะทำให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การท่องเที่ยวของชุมชนนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต เพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพราะทราบเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น โดยเฉพาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมาท่องเที่ยวกันน้อย ต่างกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีมาพอสมควร

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความน่าสนใจ แต่ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้วยแผ่นพับแนะนำการท่องเที่ยว และสถานที่พัก เพราะไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับที่พักเท่าที่ควร แผนที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว การโฆษณาด้วยสื่อทางหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่มีความน่าสนใจ เพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกหลอก

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนมีความน่าสนใจ แต่หากมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและมีความทั่วถึง และควรมีการประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตด้วย จะทำให้เพิ่มความน่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

2.2.2.5 การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่าการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้เพิ่มการดูแลความปลอดภัยให้มากขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า ควรเพิ่มเติมเรื่องการดูแลความปลอดภัยบริเวณชายหาด โดยเฉพาะเรื่องของแสงสว่างตามทางและการจัดเวรยาม ตลอดจนการบริการด้านสาธารณสุข

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่า มีความพึงพอใจกับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ก็ยังมี

นักท่องเที่ยวบางส่วนที่เห็นว่าควรจัดระบบการดูแลความปลอดภัยให้มีความเคร่งครัดและทั่วถึง ซึ่งอาจยังมีไม่พอเพียงพอต่อการดูแลนักท่องเที่ยว

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนดีมาก มีความเป็นกันเอง เจ้าหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่เห็นว่าควรมีการปรับปรุงเรื่องความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น

2.2.2.6 การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมีความเห็นทางชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเพื่อจะได้นำไปพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นและมีความทันสมัยมากขึ้น แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้ทางชุมชนหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มการให้ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งเพิ่มจุดบริการเพื่อรับฟังความคิดเห็นให้มากขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ไม่มีการดำเนินการเรื่องการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว ที่จะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่เห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยวยังมีน้อยหรือนักท่องเที่ยวไม่ทราบว่าการให้เสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วย

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ชุมชนได้มีการจัดส่วนสำหรับการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาชุมชน แต่มีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่า ควรเพิ่มจุดรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว เพราะที่มีอยู่ยังน้อยเกินไป รวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นเรื่องถนนเข้าออกที่ไม่เหมาะสมกับรถที่มีขนาดใหญ่

2.2.2.7 การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ โดยเฉพาะเรื่องของสินค้าและราคา ที่มีมากพอและมีราคาถูกเป็นที่น่าพอใจของนักท่องเที่ยว

ซึ่งหากมีการจัดการเรื่องสถานที่สำหรับขายสินค้าของชุมชนไว้เป็นแหล่งเดียวกัน ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวพอใจมากยิ่งขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ของฝากมีน้อย ไม่มี แหล่งจำหน่ายสินค้าแบบครบวงจร และอาหารทะเลสดไม่มีจำหน่ายตลอด อาจสืบเนื่องมาจากในวันธรรมดามีนักท่องเที่ยวน้อย ทำให้รู้สึกว่าการขายในตลาดการท่องเที่ยวค่อนข้างเงียบเหงา

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง มีความพอใจในด้านการตลาด แต่ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ต้องการให้มีการปรับปรุง เรื่องการจัดสินค้าที่ควรจะมีให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว และควรมีการจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าเพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า รวมทั้งเป็นช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้า

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่า การตลาด มีความเหมาะสมดี นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ โดยเห็นว่าชุมชนควรมีการบริการจัดการด้านการตลาดที่มีความเป็นธรรมชาติ ไม่เอาัดเอาเปรียบจนเกินไปและดำเนินการตลาดแบบพอเพียง ซึ่งควรเป็นการตลาดเพื่อชุมชน

2.2.2.8 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ โดยรวมแล้ว มีความเหมาะสมดี หากมีจัดทำแพ็คเกจการท่องเที่ยวที่เน้นด้านประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้านหรือการนำเสนอจุดเด่นในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็จะเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย โดยต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ ในที่สาธารณะ เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดขึ้นจะเป็นการจัดกิจกรรมของโรงแรมหรือรีสอร์ท ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวกับการจัดงานในเทศกาลต่าง ๆ รวมทั้งควรจัดให้มีฝ่ายประชาสัมพันธ์ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมีความพอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สม่ำเสมอ นักท่องเที่ยวจะได้มาเที่ยวตลอด ไม่เฉพาะตามฤดูกาลเท่านั้น แต่เน้นการส่งเสริมในช่วงเทศกาลเป็นหลัก ตลอดจนการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสถานที่จอดรถ และการบริการที่ดี รวมถึงการลดความแออัดในการท่องเที่ยวด้วยการให้นักท่องเที่ยวเดินทางแบบทางเดียว ในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเห็นว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ มีความเหมาะสมดีและเพียงพอ แต่นักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจเป็นการประชาสัมพันธ์ที่เน้นสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ รวมถึงควรดูแลเรื่องความสะดวกในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

2.2.2.9 การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่
และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การต้อนรับที่ดีของคนในชุมชนซึ่งเป็นเจ้าบ้านที่ให้ความเป็นกันเอง ทำให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจและพึงพอใจมาก

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า มีความพอใจกับการต้อนรับของคนในชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าบ้านที่มีอัธยาศัยและมีน้ำใจดี ทำให้มีความประทับใจสถานที่ท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติที่มีทะเลสวย สะอาดและประทับใจในการให้บริการ

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและประทับใจในการท่องเที่ยวมาก เนื่องจากอัธยาศัยที่ดีของคนในชุมชนที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ประทับใจหิ้งห้อยและผักทะเลสด รวมทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติสวยงาม ซึ่งอยากให้ช่วยกันอนุรักษ์ไว้

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจที่คนในชุมชนปฏิบัติตนเป็นเจ้าบ้านที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจ

ทั้งในการต้อนรับและกิจกรรมการปลูกป่าชายเลน โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

2.2.2.10 ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มสื่อในการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น การสร้างความน่าสนใจให้กับแหล่งท่องเที่ยวด้วยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามเทศกาล และจัดกิจกรรมในเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน รวมทั้งการจัดให้มีศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างความสะดวกสบายในการซื้อของให้แก่นักท่องเที่ยว

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นเสนอแนะเกี่ยวกับการเน้นในเรื่องของการรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย ป้ายบอกเส้นทางและให้คงการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีไว้ดังเดิม รวมทั้งไม่ควรมีร้านค้ามากเกินไปจนทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่สวยงาม ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นโดยการจัดทำแผ่นพับให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง ควรมีจุดบริการนักท่องเที่ยวมีมาตรฐานรักษาความปลอดภัย การรักษาความสะอาด ในการจัดหาที่ทิ้งขยะและความสะอาดของแม่น้ำลำคลอง การส่งเสริมการค้าขายโดยคนในชุมชน ตลอดจนการจัดรูปแบบการเดินเท้าเพื่อเพิ่มความคล่องตัวและลดความแออัด รวมทั้งควรมีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ควรเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาชีวิตของคนในชุมชน ควรช่วยกันรณรงค์ไม่ให้ทำลายสภาพดั้งเดิมของชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวเพิ่ม ซึ่งจะทำให้เป็นที่รู้จักและมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น รวมทั้งการเพิ่มป้ายบอกทางและป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่ม ตลอดจนการดูแลเรื่องการบริหารจัดการ โฮมสเตย์

2.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน

2.3.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ รายจังหวัด

2.3.1.1 จังหวัดเพชรบุรี

นักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 10 คน เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง ส่วนใหญ่เดินทางมาจากประเทศญี่ปุ่น เยอรมนี ออสเตรเลีย ฟิlippินส์ และ อังกฤษ ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย 35 ปี รายได้เฉลี่ย 29,750 บาทต่อเดือน เดินทางมาเที่ยวกับที่ทำงาน มากับทัวร์และเดินทางมาด้วยตนเอง ตามลำดับ ข่าวด้านการท่องเที่ยวได้รับมาจากเพื่อน อินเทอร์เน็ต และมักคุเทศก์ และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้เพื่อหาเพื่อนและพักผ่อน

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นพื้นที่เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวแนววิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เพราะรักษาความเป็นพื้นบ้านได้ดี แต่สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุดค่อนข้างไกลกัน นอกจากนั้น สินค้าและบริการมีราคาสูง เมื่อเทียบกับค่าครองชีพและสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ แต่ควรมีการดูแลรักษาเรื่องความสะอาดบริเวณถ้ำ และพิพิธภัณฑ์ที่วัดม่วงงาม และควรจัดระเบียบร้านค้าในชุมชนโดยการจัดแบ่งโซนตามประเภทสินค้า

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในราคาสินค้าและค่าบริการ ซึ่งมีความเห็นว่าราคาสินค้าและค่าบริการมีความเหมาะสม ไม่แพงจนเกินไปและมีความสมเหตุสมผล เมื่อเปรียบเทียบกับค่าครองชีพและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ตลอดจนนักท่องเที่ยวอยากให้คนในชุมชนช่วยกันรักษาคุณภาพให้สอดคล้องกับราคาของสินค้าตลอดไป รวมทั้งยังเสนอแนะให้มีการจัดเก็บค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่ด้วย

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างดีมีความสะดวกในด้านการคมนาคม และมีความน่าสนใจในเชิงวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งค่อนข้างไกล และบางที่ไปได้ยาก เช่น สวนตาล จึงต้องการให้มีรถเล็ก ๆ หรือรถจักรยานไว้บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนั้น สถานที่ท่องเที่ยวมีการจัดป้ายบอกทางและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว แต่ควรเพิ่มเติมป้ายที่เป็นภาษาต่างชาติด้วย

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนพอสมควร ซึ่งควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เช่นทางอินเทอร์เน็ต ให้มีความชัดเจนและทั่วถึง เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ รู้จักแหล่งท่องเที่ยวได้จากการบอกเล่าภายในกลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง รวมทั้ง จากตัวแทนของบริษัทท่องเที่ยว

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจที่ชุมชนให้การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว แต่ควรต้องมีการดูแลความปลอดภัยจากสิ่งที่ไม่ดีอยู่บริเวณถ้ำ ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อนักท่องเที่ยวได้ จึงควรทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวให้ระวังเรื่องสิ่ง

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว รวมทั้งควรนำข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนด้วย

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดูแลจัดการด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งมีคนในพื้นที่ให้การต้อนรับอย่างดี นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวได้เสนอแนะว่าต้องการให้คนในชุมชนช่วยกันรักษาวิถีชีวิตและความเป็นอยู่แบบเดิมไว้ โดยนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการทำการตลาด

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและเห็นว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนนั้น สามารถจัดได้ทุกฤดูกาล โดยควรมีการสร้างจุดสนใจให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องตลอดทั้งปี อาจเป็นกิจกรรมที่มีการหมุนเวียนไป นอกจากนั้นชุมชนควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า โดยอาจจัดทำเป็นตารางแผนการท่องเที่ยว รวมทั้งควรให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากกับการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันงดงามและมีความประทับใจในสถาปัตยกรรม

บริเวณวัด ถ้ำ ที่มีความเก่าแก่ ดูสวยงาม แสดงถึงความเป็นไทยได้ดี ชอบวิถีชาวบ้าน
ซึ่งมีภูมิปัญญาดั้งเดิมที่น่าสนใจ โดยเฉพาะสวนตาลและลำห้วย

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน
ไม่มีข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

2.3.1.2 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 8 คน เป็นนักท่องเที่ยว
เพศหญิง ส่วนใหญ่เดินทางมาจากเยอรมนีและออสเตรเลีย ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย 26 ปี
รายได้เฉลี่ย 35,500 บาทต่อเดือน มีทั้งที่เดินทางมากับทัวร์และเดินทางมาด้วยตนเอง
โดยข่าวสารด้านการท่องเที่ยวได้รับมากจากอินเทอร์เน็ต และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยว
ในครั้งนี้อยู่เพื่อการพักผ่อน

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยว
มีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการของคนในชุมชนมาก นอกจากนั้น
นักท่องเที่ยวยังได้ให้ข้อเสนอว่า ชาวบ้านควรพูดภาษาอังกฤษได้

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า
สินค้าและบริการมีราคาแพง นักท่องเที่ยวอยากให้สินค้าและบริการมีราคาถูกลง

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึง
ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ
ในการจัดสถานที่ สินค้าและการบริการ

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า
นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน
และเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า
นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่อยากให้
เพิ่มความปลอดภัยบริเวณชายหาด โดยจัดเจ้าหน้าที่ให้การดูแล

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว
พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของ
นักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวอยากให้นำข้อคิดเห็นที่นำไปสู่การปฏิบัติ

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการตลาด และเสนอให้จัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ มีความเหมาะสม แต่ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่นอกเหนือไปจากการจัดตามเทศกาล

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับการต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในชุมชน การต้อนรับด้วยรอยยิ้ม ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจในความเป็นมิตร และเสนอให้ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในชุมชนเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวอยากให้คงไว้ซึ่งธรรมชาติที่มีความสวยงาม และการบริการของคนในชุมชนที่บริการดีและมีความเป็นกันเอง

2.3.1.3 จังหวัดสมุทรสงคราม

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เดินทางมาจากฮาวาย ฝรั่งเศส เยอรมัน โมร็อกโก โปแลนด์ ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา มีอายุเฉลี่ย 38 ปี รายได้เฉลี่ย 40,000 บาทต่อเดือน เดินทางมาเที่ยวกับที่ทำงาน มากับทัวร์ ครอบครัวและเดินทางมาด้วยตนเอง ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวได้รับมาจากเพื่อน อินเทอร์เน็ต และหนังสือแนะนำ และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้ เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อน และทัศนศึกษา

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงาม ทำให้รู้สึกประทับใจและมีความสุข

นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องสถานที่ที่จัดไว้รองรับการจอดรถของนักท่องเที่ยวที่มีน้อยเกินไป

ควรเพิ่มป้ายบอกทางหรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนการจัดให้สภาพแวดล้อมไม่มีมลพิษและสถานที่ท่องเที่ยวให้ยังคงรักษานุรักษ์วิถีชีวิตเช่นเดิมไว้

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและมีความเห็นว่า สินค้าและบริการมีราคาที่เหมาะสม

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความประทับใจทั้งสินค้า สถานที่และบริการ โดยเฉพาะวัฒนธรรมวิถีชีวิตและประทับใจในสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งเห็นว่า ชุมชนควรรักษาสิ่งที่เป็นอยู่นี้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์ด้วยอรรถาธิบายอันดีของคนในชุมชนและให้ความเป็นมิตร ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่น แม้ว่าจะไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ แต่ก็สามารถสื่อสารความหมายได้เข้าใจ โดยนักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรมีป้ายประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษและน่าจะมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนชนบทด้วย

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและรู้สึกว่ามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และยังได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชนอย่างเต็มที่

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและรู้สึกว่าคนในชุมชนให้ความสนใจกับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เพราะมีความเป็นมิตรและเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน นอกจากนั้น ชุมชนแห่งนี้ได้มีการพัฒนามากกว่าเดิมเมื่อเทียบกับ 5 ปีที่แล้ว และต้องการให้ยังคงรักษาสิ่งที่ดีต่อไป

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากชุมชนสามารถคงความเป็นตลาดท้องถิ่นแบบโบราณไว้ได้ แต่ต้องการให้เพิ่มป้ายต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว แม้ว่าการมาเที่ยวครั้งนี้จะเป็นประสบการณ์ครั้งแรก แต่ก็รู้สึกว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในสถานที่ที่มีความสวยงาม บรรยากาศดี อาหารและสินค้ามีคุณภาพ การคมนาคมสะดวก ซึ่งนักท่องเที่ยวรู้สึกว่าจะไม่แตกต่างจากประเทศของตนเอง ซึ่งประทับใจกับกิจกรรมการล่องเรือ ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน และความมีมิตรไมตรีของคนไทย และให้ข้อคิดเห็นว่าการขายของในเรือควรอนุรักษ์ไว้ รวมทั้งสะพานควรมีขนาดใหญ่กว่านี้เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักท่องเที่ยว

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยวที่เป็นชนบท สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดระเบียบเพื่อไม่ให้เกิดความแออัด เพราะจะทำให้ขาดเสน่ห์ นอกจากนั้น ยังมีเรื่องความปลอดภัยเวลาล่องเรือที่ต้องการให้มีเสื้อชูชีพในเรือทุกลำ และให้ความสำคัญเรื่องการดูแลความสะอาดของอาหาร

2.3.1.4 จังหวัดสมุทรสาคร

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 8 คน ซึ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิงเท่ากัน เดินทางมาจากออสเตรเลียและมาเลเซีย มีอายุเฉลี่ย 46 ปี รายได้เฉลี่ย 50,000 บาทต่อเดือน เดินทางมากับบริษัททัวร์ ข่าวด้านการท่องเที่ยวได้รับจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือนิตยสาร และมีจุดมุ่งหมายของการมาเที่ยวในครั้งนี้เพื่อทัศนศึกษาและประชุม

(1) แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจพอสมควร โดยนักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ และควรให้มีป้ายภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ รวมทั้งการดูแลเรื่องอาหารและความสะอาด

(2) ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและเห็นว่า สินค้าและบริการมีราคาที่เหมาะสม ทั้งที่พัก

อาหาร และบริการ นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่า คนในพื้นที่ควรให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากกว่านี้

(3) การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยว โดยเสนอว่าถนนและป้ายบอกทางควรดีกว่านี้

(4) การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในบริการ โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน ทั้งการให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว

(5) การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินพอสมควร โดยเห็นว่าควรมีการแจ้งเตือนเรื่องความปลอดภัยให้มากขึ้นกว่านี้ ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบและคนในชุมชน

(6) การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งควรมีการพัฒนามากกว่านี้ โดยอยากให้มีการนำข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบริการด้านที่พักไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

(7) การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจการดำเนินงานด้านการตลาดทั้งการบริหารจัดการสินค้าและบริการของชุมชน

(8) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า โดยรวมนักท่องเที่ยวมีความพอใจกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

(9) การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า โดยรวมนักท่องเที่ยวมีความพอใจกับการต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ ตลอดจนสิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจ คือ ด่านโกกกา

(10) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวแนะนำ คือ ควรเพิ่มข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น ๆ

2.3.2 ภาพรวมการสัมภาษณ์เชิงลึกความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

2.3.2.1 แหล่งท่องเที่ยวและระบบให้บริการ

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นพื้นที่เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวแนววิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เพราะรักษาความเป็นพื้นบ้านได้ดี แต่สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุดค่อนข้างไกลกัน นอกจากนั้นสินค้าและบริการมีราคาถูก เมื่อเทียบกับค่าครองชีพและสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ แต่ควรมีการดูแลรักษาเรื่องความสะดวกบริเวณถ้ำและพิพิธภัณฑสถานวัดม่วงงาม และควรจัดระเบียบร้านค้าในชุมชน โดยการจัดแบ่งโซนตามประเภทสินค้า

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการของคนในชุมชนมาก นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวยังได้ให้ข้อเสนอว่า ชาวบ้านควรพูดภาษาอังกฤษได้

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงาม ทำให้รู้สึกประทับใจและมีความสุข นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า นักท่องเที่ยวได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องสถานที่ที่จัดไว้รองรับการจอดรถของนักท่องเที่ยวที่มีน้อยเกินไป ควรเพิ่มป้ายบอกทางหรือนำสถานที่ท่องเที่ยวเป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนการจัดให้สภาพแวดล้อมไม่มีมลพิษและสถานที่ท่องเที่ยวให้ยังคงรักษานุรักษ์วิถีชีวิตเช่นเดิมไว้

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจพอสมควร โดยนักท่องเที่ยว ต้องการข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ และควรให้มีป้ายภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ รวมทั้งการดูแลเรื่องอาหารและความสะอาด

2.3.2.2 ราคาสินค้าและค่าบริการด้านการท่องเที่ยว

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในราคาสินค้าและค่าบริการ ซึ่งมีความเห็นว่าราคาสินค้าและค่าบริการมีความเหมาะสมไม่แพงจนเกินไปและมีความสมเหตุสมผล เมื่อเปรียบเทียบกับค่าครองชีพและแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ตลอดจนนักท่องเที่ยวอยากให้คนในชุมชนช่วยกันรักษาคุณภาพให้สมดุล

กับราคาของสินค้าตลอดไป รวมทั้งยังเสนอแนะให้มีการจัดเก็บค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่ด้วย

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า สินค้าและบริการมีราคาแพง นักท่องเที่ยวอยากให้อินค้าและค่าบริการมีราคาถูกลง

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและมีความเห็นว่า สินค้าและบริการมีราคาที่เหมาะสม

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและเห็นว่า สินค้าและบริการมีราคาที่เหมาะสม ทั้งที่พัก อาหาร และบริการ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังมีความเห็นว่า คนในพื้นที่ควรให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวมากกว่านี้

2.3.1.3 การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกกับการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (ที่ตั้ง/สินค้า/บริการ)

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างดีมีความสะดวกในด้านการคมนาคม และมีความน่าสนใจในเชิงวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งค่อนข้างไกล และบางที่ไปได้ยาก เช่น สวนตาล จึงต้องการให้มีรถเล็ก ๆ หรือรถจักรยานไว้บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้สถานที่ท่องเที่ยวมีการจัดป้ายบอกทางและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว แต่ควรเพิ่มเติมป้ายที่เป็นภาษาต่างชาติด้วย

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดสถานที่ สินค้าและการบริการ

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความประทับใจทั้งสินค้า สถานที่และบริการ โดยเฉพาะวัฒนธรรมวิถีชีวิตและประทับใจในสินค้าพื้นบ้านซึ่งเห็นว่าชุมชนควรรักษาสิ่งที่เป็นอยู่นี้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการจัดสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยว โดยเสนอว่าถนนและป้ายบอกทางควรดีกว่านี้

2.3.1.4 การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนพอสมควร ซึ่งควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เช่น ทางอินเทอร์เน็ต

ให้มีความชัดเจนและทั่วถึง เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวได้จากการบอกเล่าภายในกลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง รวมทั้งจากตัวแทนของบริษัทท่องเที่ยว

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน และเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์ด้วยอภิสัยอันดีของคนในชุมชนและให้ความเป็นมิตรทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่น แม้ว่าจะไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ แต่ก็สามารถสื่อสารความหมายได้เข้าใจ โดยนักท่องเที่ยวแนะนำว่าควรมีป้ายประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษและน่าจะมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนชนบทด้วย

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในบริการ โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน ทั้งการให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีและข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว

2.3.2.5 การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจที่ชุมชนให้การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว แต่ควรต้องมีการดูแลความปลอดภัยจากสิ่งที่มีอยู่บริเวณถ้ำ ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อนักท่องเที่ยวได้ จึงควรทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวให้ระวังเรื่องสิ่ง

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่อยากให้เพิ่มความปลอดภัยบริเวณชายหาด โดยจัดเจ้าหน้าที่ให้การดูแล

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและรู้สึกว่ามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และยังได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชนอย่างเต็มที่

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินพอสมควร โดยเห็นว่าควรมีการแจ้งเตือนเรื่องความปลอดภัยให้มากขึ้นกว่านี้ ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบและคนในชุมชน

2.3.2.6 การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว รวมทั้งควรนำข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวไปปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนด้วย

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนของนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวอยากให้นำข้อคิดเห็นที่นำไปสู่การปฏิบัติ

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและรู้สึกว่าการในชุมชนให้ความสนใจกับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เพราะมีความเป็นมิตรและเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน นอกจากนั้น ชุมชนแห่งนี้ได้มีการพัฒนามากกว่าเดิมเมื่อเทียบกับ 5 ปีที่แล้ว และต้องการให้ยังคงรักษาสิ่งที่ดีต่อไป

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งควรมีการพัฒนามากกว่านี้ โดยอยากให้มีการนำข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบริการด้านที่พักไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

2.2.2.7 การดำเนินงานด้านการตลาด (คน/การบริหารจัดการสินค้าและบริการ) ของคนในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดูแลจัดการด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งมีคนในพื้นที่ให้การต้อนรับอย่างดี นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวได้เสนอแนะว่าต้องการให้คนในชุมชนช่วยกันรักษาวิถีชีวิตและความเป็นอยู่แบบเดิมไว้ โดยนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการทำการตลาด

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการตลาด และเสนอให้จัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากชุมชนสามารถคงความเป็นตลาดท้องถิ่นแบบโบราณไว้ได้ แต่ต้องการให้เพิ่มป้ายต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศด้วย

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพอใจ
การดำเนินงานด้านการตลาดทั้งการบริหารจัดการสินค้าและบริการของชุมชน

2.3.2.8 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ
และเห็นว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนนั้น สามารถจัดได้ทุกฤดูกาล
โดยควรมีการสร้างจุดสนใจให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความ
ต่อเนื่องตลอดทั้งปี อาจเป็นกิจกรรมที่มีการหมุนเวียนไป นอกจากนี้ ชุมชนควรมีการ
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า โดยอาจจัดทำเป็นตาราง
แผนการท่องเที่ยว รวมทั้งควรให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริม
การท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ มีความเหมาะสม แต่ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม
การท่องเที่ยวที่นอกเหนือไปจากการจัดตามเทศกาล

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจกับ
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว แม้ว่าการมาเที่ยวครั้งนี้จะเป็นประสบการณ์ครั้งแรก
แต่ก็รู้สึกว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมนักท่องเที่ยว
มีความพอใจกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ

2.3.2.9 การต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่
และมีความประทับใจมากที่สุดจากการมาเที่ยวในครั้งนี้

(1) จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากกับ
การต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีอันงดงามและมีความประทับใจในสถาปัตยกรรมบริเวณ
วัด ลำ ที่มีความเก่าแก่ ดูสวยงาม แสดงถึงความเป็นไทยได้ดี ชอบวิถีชาวบ้าน
ซึ่งมีภูมิปัญญาดั้งเดิมที่น่าสนใจ โดยเฉพาะสวนตาลและลำห้วย

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความ
พึงพอใจกับการต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในชุมชน การต้อนรับด้วยรอยยิ้ม
ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจในความเป็นมิตร และเสนอให้ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ
ในชุมชน เพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในสถานที่ที่มีความสวยงาม บรรยากาศดี อาหารและสินค้ามีคุณภาพ การคมนาคมสะดวก ซึ่งนักท่องเที่ยวรู้สึกว่าจะไม่แตกต่างจากประเทศของตนเอง ซึ่งประทับใจกับกิจกรรมการล่องเรือ ชมวิถีชีวิตของชาวบ้านและความมีมิตรไมตรีของคนไทย และให้ข้อคิดเห็นว่า การขายของในเรือควรอนุรักษ์ไว้ รวมทั้งสะพานควรมีขนาดใหญ่กว่านี้เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักท่องเที่ยว

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า โดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพอใจกับการต้อนรับในความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของคนในพื้นที่ ตลอดจนสิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจ คือ ต้น โกงกาง

2.3.2.10 ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

(1) จังหวัดเพชรบุรี ไม่มีข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

(2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวอยากให้คงไว้ซึ่งธรรมชาติที่มีความสวยงาม และการบริการของคนในชุมชนที่บริการดีและมีความเป็นกันเอง

(3) จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยวที่เป็นชนบท สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดระเบียบเพื่อไม่ให้เกิดความแออัด เพราะจะทำให้ขาดเสน่ห์ นอกจากนั้นยังมีเรื่องความปลอดภัยเวลาล่องเรือที่ต้องการให้มีเสื้อชูชีพในเรือทุกลำ และให้ความสำคัญเรื่องการดูแลความสะอาดของอาหาร

(4) จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวแนะนำคือ ควรเพิ่มข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น ๆ

กิจกรรมที่ 11 การประเมินผลศักยภาพชุมชนในมุมมองของผู้นำชุมชนและประชาชน

กิจกรรมที่ 11 เป็นอีกหนึ่งในกระบวนการติดตามประเมินผลเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนที่นอกเหนือไปจาก

ผู้ที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้แทนจาก 3 ภาติ และนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวต่างชาติ ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนจากแนวความคิดและข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ ที่สามารถบ่งบอกถึงศักยภาพของชุมชน ณ ขณะที่ดำรงอยู่ในช่วงเวลาที่ได้ทำการวิจัย ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนของชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จำนวน 10 คน ชุมชนบ้านพุน้อย จำนวน 7 คน ชุมชนอัมพวา จำนวน 3 คน และชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จำนวน 9 คน รวม 29 คน ซึ่งมีผลการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งในส่วน of รายจังหวัดและภาพรวม ดังนี้

กิจกรรมที่ 11.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการประเมินศักยภาพชุมชนในมุมมองของผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้านเป็นรายจังหวัด

จังหวัดเพชรบุรี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 10 คน พบว่าในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่เป็นส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจในงานฝีมือ งานประดิษฐ์ การเที่ยวตลาด อรรถาธิบายของคนในชุมชน อาหารพื้นเมือง การต้อนรับที่ดี เรื่องการเรียนรู้วิถีชีวิต ของที่ระลึก ธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว สวนป่า โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจ คือ เรื่องความสะดวกสบายเพียงอย่างเดียว

ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ ส่วนใหญ่คนในชุมชนมีความสามัคคีมากขึ้นกว่าเดิม เพราะชาวบ้านให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น แต่มีบางส่วนเห็นว่า ความสามัคคีแบบวิถีชีวิตดั้งเดิมลดน้อยลง ชุมชนทำงานเพราะหวังเงินจากภาครัฐมากขึ้น ซึ่งสะท้อนได้จากกิจกรรมหลายอย่างต้องมีการว่าจ้างหรือมีค่าใช้จ่าย รวมทั้งผู้นำไม่ค่อยประสานงาน จึงทำให้ไม่มีกิจกรรมร่วมแรงร่วมใจ

ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน พบว่า ชุมชนได้ร่วมกันจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมการทำต้นตาลประดิษฐ์ การจักสานใบลาน ทำให้เกิดกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งส่งผลให้กลุ่มมีกำไรเลี้ยงตนเองได้ และส่งเสริมการทำงานร่วมกันได้ดี อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการฝึกให้เยาวชนต้อนรับ และแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีการปลูกต้นตาล และหญ้าแฝก ส่งผลในเรื่องของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

และป้องกันการพังทลายของดิน รวมทั้งการปลูกต้นไม้เพื่อเป็นต้นไม้อนุรักษ์ รวมถึงการจัดตั้งชมรมศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมือง เช่น การเล่นกลองยาว การรวมกลุ่มแสดงแห่เรือบก ส่งผลให้หางานแสดงได้เป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นการให้ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง ตลอดจนการปรับปรุงภูมิทัศน์ในตำบล ทำความสะอาดหมู่บ้าน ชาวบ้านช่วยต้อนรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดกีฬาเชื่อมความสามัคคี และกิจกรรมการพักผ่อนไม่เกิน 3 วัน ส่งผลให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเป็นจุดส่งเสริมการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรหรือเครือข่ายที่มีส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชน ได้แก่ สำนักงานจังหวัด การท่องเที่ยวจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด พัฒนาชุมชน นักเรียน คนภายในชุมชน อบต. ดำรงค์ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากองค์กร/เครือข่ายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมนโยบายด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ผู้นำสนใจ ทำให้มีการมุ่งใจเพื่อการพัฒนาสู่สังคมชนบท รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่ม และบุคลากรภายในชุมชนมีความตื่นตัวมากขึ้นด้วย

บทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีดังนี้

1. ภาครัฐ ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ด้านการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการสืบสานอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการแนะนำช่องทางการตลาด ตลอดจนด้านการส่งเสริมด้านอนามัย และด้านการเกษตรอาชีพ
2. ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน คือ ด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ตลอดจนด้านการให้คำแนะนำ ประชาสัมพันธ์ร่วมมือ และสร้างสรรค์ ทำให้เกิดการพัฒนาและสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น
3. ภาคประชาชน ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน คือ ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือดี มีความตื่นตัว และช่วยกันปรับปรุงชุมชนให้มีความเจริญขึ้น รวมทั้งมีการจัดกลุ่มแม่บ้าน เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน เกิดเป็นความ

ภาคภูมิใจและความสามัคคีของคนในชุมชน แต่มีบางส่วนเห็นว่า ยังขาดการกระตุ้นจากภาครัฐ

โครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ยางนา เพื่อเพิ่มต้นยางตามพระราชดำริของในหลวง โครงการอนุรักษ์แม่น้ำเพชร เพื่อรักษาสายน้ำของจังหวัด การสร้างเอกลักษณ์ของจังหวัดโดยการปลูกต้นตาลหนึ่งล้านต้น จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบล ศูนย์เรียนรู้การเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว ศูนย์การเรียนรู้ของเก่าในชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน และเป็นการอนุรักษ์รักษาของเก่าไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา การปลูกตาล ปลูกหญ้าแฝก เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นแหล่งท่องเที่ยว การจัดสร้างถนนกั้นน้ำชายท่า การจัดทำท่อระบายน้ำ เพื่อระบายน้ำตอนฝนตกกั้นน้ำท่วม เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน มีการตกแต่งฝั่งแม่น้ำ เพื่อช่วยให้การไหลของน้ำดีขึ้น มีศาลาพักผ่อน เพื่อใช้พักผ่อน ปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน ช่วยจัดสิ่งแวดล้อมความสะอาดให้ดีขึ้น รวมทั้งจัดตั้งศูนย์สินค้า OTOP ส่งเสริมอาชีพโดยการทำขนมของที่ระลึกจากตาล จักสานใบไผ่ใบตาล เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ตลอดจนการรณรงค์เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต มีการประชุมจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสอบถามความเคลื่อนไหวในชุมชน

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกันของทุกภาคในชุมชนถ้าหากพบว่ายังขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรมเลยไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ มีการจัดสรรงบประมาณแบบกระจายจึงไม่สามารถทำโครงการใหญ่ ๆ ได้ การเสียสละเวลาเพื่อส่วนรวมยังมีน้อย จึงต้องหมั่นประสานงานและรวมกลุ่มกันบ่อยครั้ง

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 7 คน พบว่าในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจในธรรมชาติดี อากาศดี น้ำใจดี มีที่เที่ยวหลายแห่ง การเดินทาง สิ่งแวดล้อม อาหาร ความเป็นกันเองของชาวบ้าน และการบริการที่ดี มีทะเลและธรรมชาติที่สวยงาม

สำหรับสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจในเรื่องด้านตรวจ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานและ การส่งเสริมจากผู้นำของชุมชน

ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่คนในชุมชนไม่มีความสามัคคีเท่าที่ควร อาจเกิดจากการขาดการประสานงานกัน รวมทั้งเรื่องของปัญหาการเมืองในท้องถิ่น จึงทำให้แตกความสามัคคี กิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นภาพของการแตกความสามัคคี เช่น ในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ แต่มีส่วนหนึ่งเห็นว่า มีความสามัคคีพอสมควรจากการมีการประชุมร่วมกันและการมีธนาคารชุมชน

ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน พบว่า ชุมชนได้ร่วมกันจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์กลางหมู่บ้านที่ 6 และ 7 เพื่อประสานงาน เกิดกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มพัฒนา กลุ่มกีฬาฟุตบอล กลุ่มเย็บผ้า OTOP ซึ่งเป็นผลดีต่อการดำเนินงานของชุมชน ชุมชนได้มีการพบปะวางแผน ทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยกันพัฒนาดูแลถนน ชุมชน และชายหาดให้สะอาด โดยกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่ม อบต. ซึ่งมีความร่วมมือกันดี และคนในชุมชนส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่ชุมชนบ้านพุน้อยได้ดำเนินการนั้น ชาวบ้านมีความเบื่อหน่ายที่ไม่ได้เสนอแนวความคิดของตนเอง และไม่ได้รับการตอบสนองจากรัฐเท่าที่ควร

การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรหรือเครือข่ายที่มีส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชน ได้แก่ อุทยาน อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รีสอร์ทชายทะเล เครือข่ายการท่องเที่ยวและเครือข่ายจังหวัดใกล้เคียง โดยมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นจากเดิม เพราะธรรมชาติยังสมบูรณ์อยู่ และมีการอำนวยความสะดวก ทำให้การท่องเที่ยวพัฒนาได้มากขึ้น และมีบางส่วนที่คิดว่า การพัฒนาลดลงจากเดิม เพราะมีผู้ดูแลด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวน้อย และภาครัฐไม่สนับสนุนเท่าที่ควร

บทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีดังนี้

1. ภาครัฐ ยังให้การแนะนำและสนับสนุนไม่ดีเท่าที่ควร บาง อบต. ไม่ได้สนใจที่จะทำการพัฒนา ทำแต่ถนน ขาดการรับฟังความคิดเห็น ขาดการประชุมปรึกษารือกับชาวบ้าน แต่ก็ยังมีบ้างในส่วนของบาง อบต. ที่ให้การสนับสนุนเรื่องของเงินและสถานที่ขายของ

2. ภาคเอกชน ยังให้การสนับสนุนน้อย เนื่องจากภาคเอกชนยังให้ความสำคัญที่จะพัฒนาเฉพาะธุรกิจของตนเอง แต่ก็ยังมีภาคเอกชนส่วนหนึ่งที่มีผู้ประกอบการเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนเป็นอย่างดี โดยมีรีสอร์ท โรงแรมให้การสนับสนุนเงินเพื่อพัฒนาชุมชน

3. ภาคประชาชน ที่ให้การสนับสนุนดีขึ้นในหลายด้าน เนื่องจากประชาชนมีการเตรียมตัวและปรับปรุงพัฒนา โดยมีการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเครือข่ายชาวบ้าน เพื่อเป็นการเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมากขึ้น แต่ก็ยังมีภาคประชาชนส่วนหนึ่งที่ไม่ได้เข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยปัจจัยบางประการ เช่น เรื่องของค่าน้ำค่าไฟที่มีราคาแพงเกินไป และการแบ่งพรรคแบ่งพวกเพื่อสร้างกลุ่มแสวงหาผลประโยชน์

โครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ โครงการเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ เพื่อเพิ่มแหล่งท่องเที่ยว เป็นการช่วยเหลือกลุ่มแม่บ้านให้มีรายได้ โครงการสกัดน้ำมันมะพร้าว เพื่อจัดหาอุปกรณ์เป็นของตนเอง จัดตั้งกองทุนกลุ่มสตรี เพื่อซื้อข้าวสารมาขายในแต่ละหมู่บ้าน โดยได้เงินทุนสนับสนุนจาก อบต. เพื่อต่อยอดการทำงานของกลุ่ม จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเชิญนักท่องเที่ยวมาเที่ยว รวมถึงจัดโครงสร้างพื้นฐานเช่น จัดระเบียบชายหาดให้เป็นระบบ จัดอาสาพัฒนาชายหาด สร้างถนน ป้าย ไฟฟ้า เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน นอกจากนั้น ชุมชนต้องการให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจังมากขึ้น ประกอบกับการมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญในการทำงานของชาวบ้านและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งควรจะมีการปฏิบัติด้วย ไม่เพียงแค่คิดอย่างเดียว

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันของทุกภาคในชุมชนบ้านพุน้อย พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องของการขาดการประสานงาน การแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งมีลักษณะที่ อบต. คิดเองทำเองเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งยังขาดความเข้าใจและความพร้อม ตลอดจนมีการยุบภาคีเดิมเพราะต้องการเอาเงินเข้ากลุ่มของตัวเอง

จังหวัดสมุทรสงคราม

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน พบว่าในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว

ชาวไทย ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ นักท่องเที่ยวที่มีความประทับใจ ในธรรมชาติ บรรยากาศ และสถานที่ สำหรับสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจ คือ เรื่องราคาอาหาร ที่จืดจาง และแม่ค้าเอาเปรียบ

ความสามัคคีของชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีน้อยลง เพราะมีการขัดแย้ง เรื่องผลประโยชน์ และในบางส่วนเห็นว่า คนในชุมชนเริ่มปรับตัว และมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเรื่องของการให้บริการด้านการท่องเที่ยว

ชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยว ให้เกิดความยั่งยืน พบว่า ชุมชนได้ร่วมกันจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การตัดกบาตรทางน้ำ ซึ่งให้ความร่วมมือในระดับหนึ่ง การจัดเวทีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันคิดและ แก้ปัญหา และการกำหนดมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับ นอกจากนั้น ยังเกิดกิจกรรมใหม่ที่เพิ่งเริ่มก่อตั้ง คือ การตั้งชมรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและชมรมส่งเสริม การท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนอัมพวาแห่งนี้ ล้วนเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริม ให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวและมีมาตรฐาน แม้ว่าบางกิจกรรมอาจเป็นเพียงจุดเริ่มต้น ที่ยังไม่เห็นผลการดำเนินกิจกรรมอย่างชัดเจน แต่ก็เกิดกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความตั้งใจ ของคนในชุมชนทั้งสิ้น สำหรับกิจกรรมการเรียไรเงินจากชาวเรือไปช่วยชาวบ้าน เป็นกิจกรรมที่แก้ปัญหาผิผิว

การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรหรือเครือข่ายที่มี ส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชน ได้แก่ มหาวิทยาลัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกษตรอำเภอและเกษตร จังหวัด ซึ่งได้รับความร่วมมือจากองค์กรหรือเครือข่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากการดำเนิน กิจกรรมต่างมีผลการดำเนินงานให้เห็น จึงมีผู้สนับสนุนมากขึ้น สำหรับชมรมส่งเสริม การท่องเที่ยว ชมรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชมรมจักรยาน มีบางส่วน เห็นว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่เพิ่มจากเดิม เพราะมีหน่วยงานมากเกินไป

บทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีดังนี้

1. ภาครัฐให้การสนับสนุนดีมาก แต่ยังคงคนมีความรู้เข้ามาช่วยจัดการ อีกทั้ง งบประมาณสนับสนุนยังมีไม่เพียงพอ

2. ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนที่ดีขึ้น โดยประชาชนพยายามเข้ามามีบทบาทมากขึ้น แต่ก็ยังมีบางกลุ่มที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แสวงหาแต่ผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตนเอง

3. ภาคประชาชน มีการสนับสนุนในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมีปัญหาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการทะเลาะกันเรื่องของผลประโยชน์ แต่ก็มีส่วนให้การสนับสนุนเพิ่มขึ้นเนื่องจากได้รับการแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย

โครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ โครงการการจัดทำโฮมสเตย์ เพื่อบริการที่พักให้กับนักท่องเที่ยว การจัดซื้อเรือคายัค เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในการท่องเที่ยว จัดตั้งกลุ่มเกษตรและกลุ่มแม่บ้าน เพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และผลิตสินค้า รวมไปถึงการจัดตั้งกลุ่มมัคคุเทศก์ เพื่อแนะนำและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว คลอง 366 คลอง และต้นลำภูอีกด้วย

ปัญหาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันของทุกภาคในชุมชนอัมพวา พบว่าขาดการประสานที่ดี และมีคุณภาพ ไม่มีทีมที่ทำงานด้านนี้จริงจัง รวมถึงปัญหาการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

จังหวัดสมุทรสาคร

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 9 คน พบว่าในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น เป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจในเรื่ององค์ความรู้และแนวคิดชาวบ้าน อธิยาศัยดี วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ภูมิปัญญาชาวบ้าน กิจกรรมและสภาพพื้นที่ สำหรับสิ่งที่นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจ คือ เรื่องการบริการและการคมนาคม

ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่มีความสามัคคีมากขึ้น ซึ่งสะท้อนได้จากการดำเนินกิจกรรมในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลน และการทำแนวกันคลื่นลม และมีบางส่วนเห็นว่า ความสามัคคีปัจจุบันมีน้อยมาก

ชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน พบว่า ชุมชนได้ร่วมกันจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การปลูกป่าชายเลน ส่งผลให้มีพื้นที่ป่ามากขึ้น การปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น ส่งผลให้

ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น และลดการพังทลายของชายฝั่ง การเลี้ยงปูม้าในกระชัง ทำให้มีปูม้าเพิ่มขึ้นในบริเวณนี้ การสอนการเขียนลายเบญจรงค์ ทำให้เยาวชนและประชาชนสนใจงานด้านนี้มากขึ้น กิจกรรมคุณก ส่งผลให้ทราบชนิดของนก และเป็นการศึกษาวิถีชีวิตของนก เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะนำเทศกาลคุณก เป็นผลทำให้คนทั่วไปเกิดความสนใจรวมไปถึงการจัดตั้งศูนย์วิจัยชายทะเล ศูนย์การเรียนรู้ปฏิบัติการชายฝั่งมหาชัย-ตะวันออก (โคกขาม) และศูนย์การเรียนรู้การทำนาเกลือ เกิดผลดี คือ ทำให้มีผู้รู้จักและให้ความสนใจมากขึ้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรหรือเครือข่ายที่มีส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชน ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับประชาชนในชุมชน โดยมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ส่วนเครือข่ายผู้ประกอบการร้านอาหาร เครือข่ายอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งมหาชัย มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพราะประชาชนเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม สำหรับหน่วยงานการท่องเที่ยว มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพราะมีการตื่นตัวในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ในส่วนของชมรมคุณกแห่งประเทศไทย มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพราะมีการจัดงานอยู่เรื่อย ๆ สำหรับองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เพราะภาครัฐให้ความสนใจ

บทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว มีดังนี้

1. ภาครัฐ ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริการชุมชน โดยเฉพาะเรื่องข้อมูลข่าวสารรวดเร็วและดีขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ของคนในชุมชนชายฝั่ง โดยมีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร ที่ได้ให้แนวทางกับคณะกรรมการและชุมชน

2. ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน เนื่องจากภาคเอกชนได้เน้นถึงความสำคัญของชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องของระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามมา

3. ภาคประชาชน ก็ให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นในหลายด้าน เนื่องจากการปรับตัว และแรงจูงใจให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้สึกรักและหวงแหน สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในท้องถิ่นมากขึ้น โดยเน้นความพยายามของคนในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา

โครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ โครงการส่งเสริม ภาพลักษณ์การเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีจุดประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ โครงการส่งเสริมขีดความสามารถในการบริหารด้านการท่องเที่ยว มีจุดประสงค์เพื่อให้รู้เท่าทันถึง ข้อมูล และเรียนรู้กระบวนการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โครงการเสริมสร้างศักยภาพ ทางธรรมชาติบริเวณชายฝั่ง เพื่อการเรียนรู้ และการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ การฝึกวาด ลายเบญจรงค์ มีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ศิลปะของไทย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การทำนาเกลือ เพื่อให้ความรู้กับอาชีพพื้นเมือง การติดตั้งพัดลมนาเกลือ เพื่ออนุรักษ์การใช้ธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์ โครงการปักไม้ชะลอคลื่น แก้ปัญหาการกัดเซาะ โครงการปักไผ่ เลี้ยงหอยแมลงภู่ ให้ห้วงโซ่อาหารครบวงจร โครงการปลูกป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่ามากขึ้น การปลูกป่าชายเลน เพื่อการศึกษาและอนุรักษ์ การจัดตั้งศูนย์วิจัยชายทะเล ศึกษา การกัดเซาะชายฝั่ง และการทำโฮมสเตย์ บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจน การจัดชม ปลาโลมาและฉลาม เพื่อศึกษาและอนุรักษ์

ปัญหาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันของทุกภาคในชุมชน คือ ขาดความ พยายามที่จะ พบว่า มีการเห็นผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม โดยให้ความสำคัญ ด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านสังคม มีความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ยังขาดการประสานงาน ที่ดี และปัญหาความไม่เข้าใจโดยไม่ยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

กิจกรรมที่ 11.2 ภาพรวมผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อประเมินศักยภาพชุมชน ในมุมมองของผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน

ชุมชนตำบลถ้ำรงค์ จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่คนในชุมชนมีความสามัคคีมากขึ้น กว่าเดิม เพราะชาวบ้านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิด ความยั่งยืน และมีการเชื่อมเครือข่ายกับหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งเป็นการช่วยสนับสนุน การท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่ม และบุคลากรภายในชุมชนมีความตื่นตัวมากขึ้น โดยภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการสืบสานอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านการ

จัดสรรงบประมาณ และด้านการแนะนำช่องทางการตลาด ภาคเอกชนสนับสนุนด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ให้แก่นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป และภาคประชาชนให้ความร่วมมือดี มีความตื่นตัว และช่วยกันปรับปรุงชุมชนให้มีความเจริญขึ้น สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกันของทุกภาคีในชุมชน คือ ยังขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรมเลยไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณแบบกระจายจึงไม่สามารถทำโครงการใหญ่ ๆ ได้

ชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่คนในชุมชนไม่มีความสามัคคีเท่าที่ควร ซึ่งเกิดจากการขาดการประสานงานกัน รวมทั้งเรื่องของปัญหาการเมืองในท้องถิ่น กิจกรรมที่ชุมชนบ้านพุน้อยได้ดำเนินการนั้น ชาวบ้านมีความเบื่อหน่ายที่ไม่ได้เสนอแนวความคิดของตนเอง และไม่ได้รับการตอบสนองจากรัฐเท่าที่ควร สำหรับบทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า ภาครัฐยังให้การแนะนำและสนับสนุนไม่ดีเท่าที่ควร ภาคเอกชน ยังให้การสนับสนุนน้อย เนื่องจากยังให้ความสำคัญที่จะพัฒนาเฉพาะธุรกิจของตนเอง ภาคประชาชน ที่ให้การสนับสนุนดีขึ้นในหลายด้าน เนื่องจากประชาชนมีการเตรียมตัวและปรับปรุงพัฒนา โดยมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มต่าง ๆ ในส่วนของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกัน คือ การขาดการประสานงาน การแลกเปลี่ยน รวมทั้งขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ความสามัคคีของชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีน้อยลง เพราะมีการขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ ในส่วนบทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า ภาครัฐให้การสนับสนุนดีมาก แต่ยังคงขาดคนมีความรู้เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ ภาคเอกชน ให้การสนับสนุนที่ดีขึ้น โดยเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และภาคประชาชน มีการสนับสนุนในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากมีปัญหาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการทะเลาะกันเรื่องของผลประโยชน์ สำหรับปัญหาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันของทุกภาคีในชุมชนอัมพวา นั่นคือ ขาดการประสานที่ดี และมีคุณภาพ ไม่มีทีมที่ทำงานด้านนี้จริงจัง รวมถึงปัญหาการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

ชุมชน โศกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนใหญ่มีความสามัคคีมากขึ้น ซึ่งสะท้อนได้จากการดำเนินกิจกรรมในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลน และการทำแนวกันคลื่นลม สำหรับบทบาทของแต่ละภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า ภาครัฐให้การสนับสนุนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งในด้านนโยบาย ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริการชุมชนโดยเฉพาะเรื่องข้อมูลข่าวสารรวดเร็วและดีขึ้น ภาคเอกชนได้เน้นถึงความสำคัญของชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องของระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภาคประชาชนมีการณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้สึกรักและหวงแหนสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในท้องถิ่นมากขึ้น ในส่วนปัญหาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันของทุกภาคี พบว่า มีการเห็นผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ยังขาดการประสานงานที่ดี และปัญหาความไม่เข้าใจโดยไม่ยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

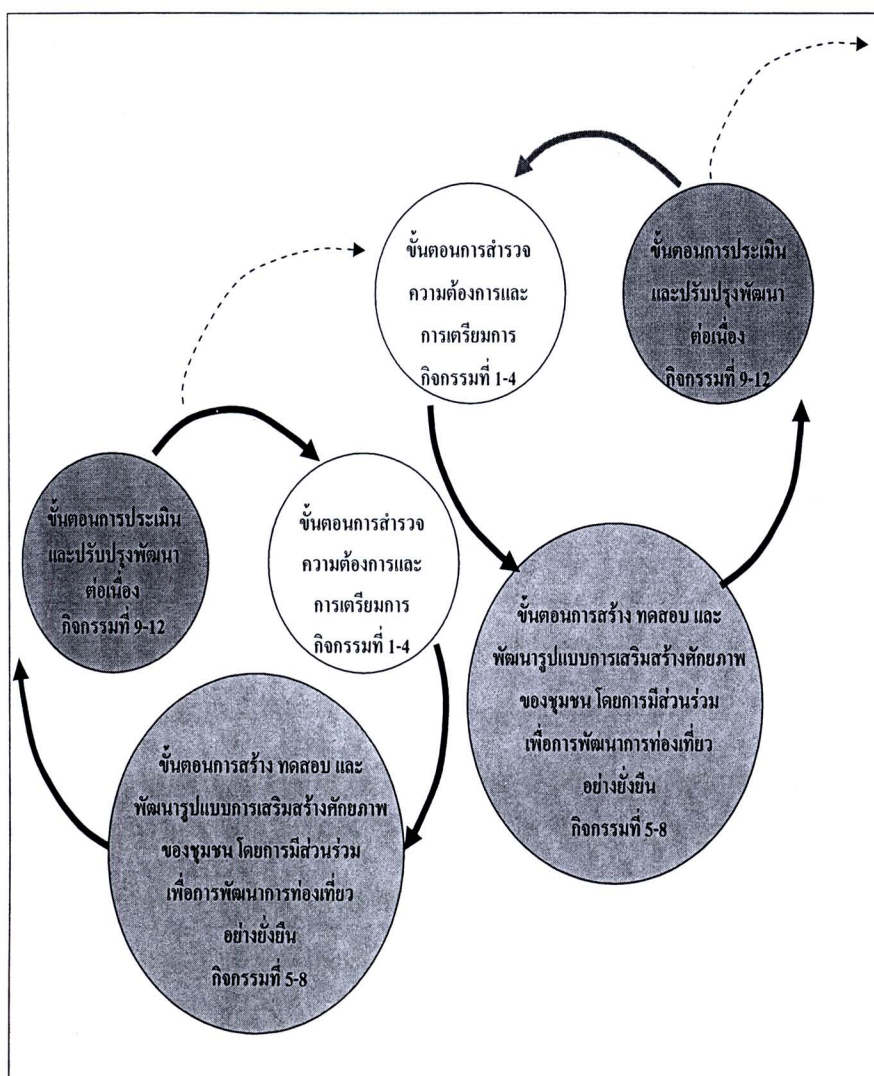
กิจกรรมที่ 12 การปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง

จากการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งรูปแบบที่สร้างขึ้นเบื้องต้นโดยการนำแนวคิดหลัก 3 ประการ ที่ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (2) การมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน และ (3) แนวคิดธุรกิจด้านส่วนผสมทางการตลาด มาบูรณาการข้อคิดเห็นและความต้องการของผู้แทนชุมชนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การทดสอบและพัฒนารูปแบบ ดังแสดงในภาพ 7 ที่เน้นกระบวนการสะท้อนความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เมื่อได้รูปแบบเบื้องต้นแล้ว จึงนำไปสู่ขั้นตอนของการทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน ซึ่งผลจากการทดสอบทำให้ได้แนวคิดในการพัฒนาแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังแสดงในภาพ 10 ที่เน้นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากกระบวนการสร้างและพัฒนาแบบการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ที่ต้องการให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

การท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างเงิน สร้างงาน ที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของ คนในชุมชน โดยคนวัยทำงานไม่ต้องละทิ้งถิ่นที่อยู่ไปหางานทำนอกพื้นที่ อันจะนำมา ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ดังนั้น กระบวนการในการ พัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนตลอดไป ดังแสดงในภาพ 11

ภาพ 11 วงจรการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมีผลอย่างต่อเนื่อง